

TRIBUNA

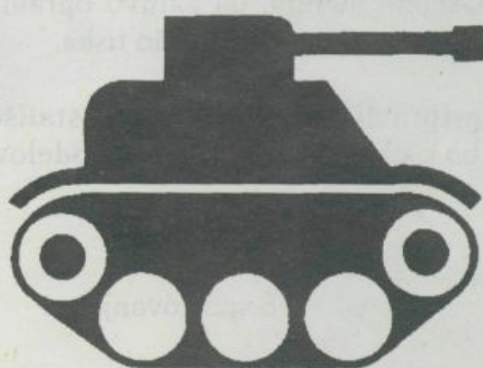
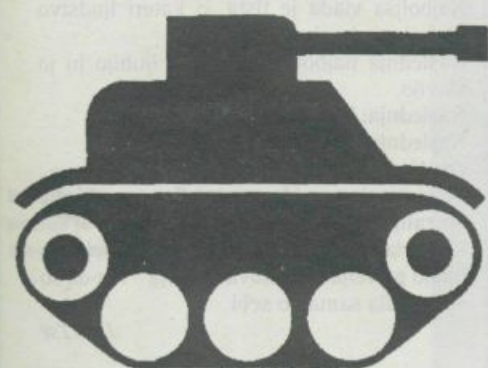
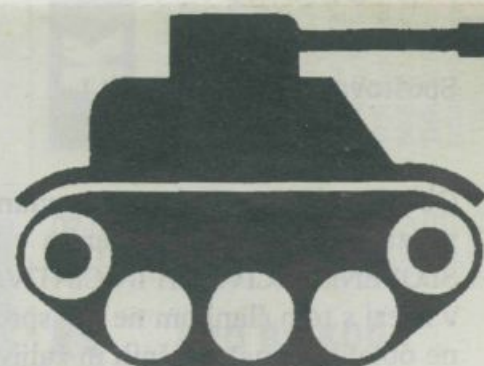
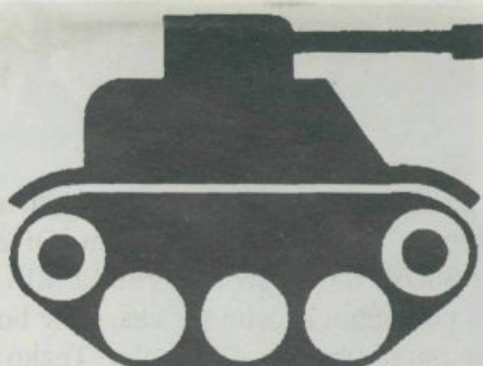
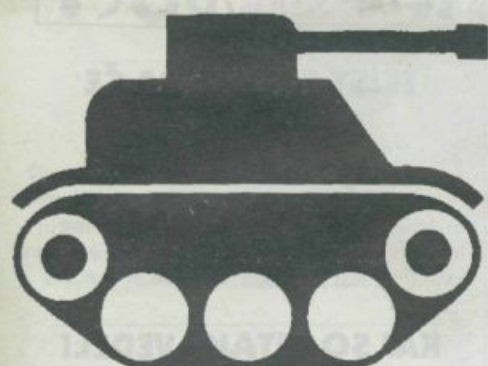
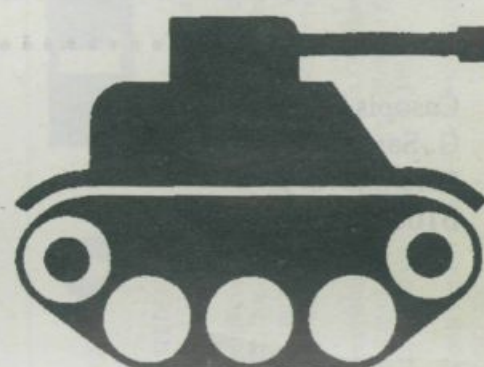
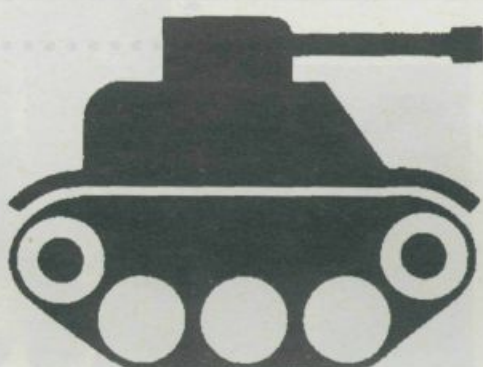
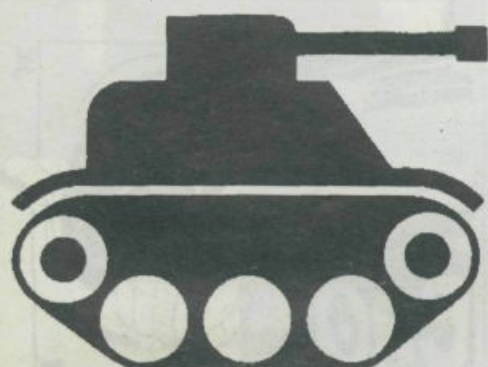
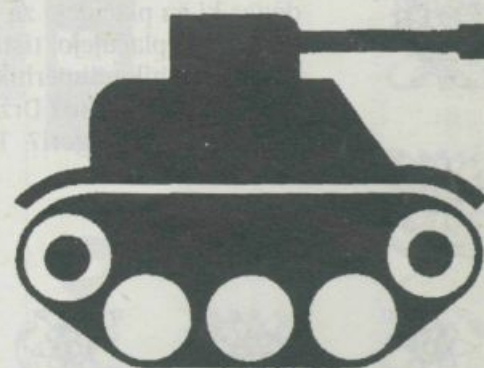
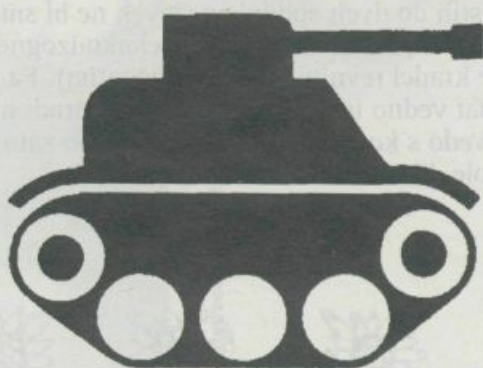
radio GLAS
ljubljanec d.d.
100,2 Mhz
in 99,5 MHz

11. januar 1994, letnik 94/95 (XLIV)

študentski časopis za civilno družbo / št. 8
Izhaja vsak drugi torek

cena: povsod enakih 100 SIT

**STROGO
ZAUPNO**

WILD WORLD

Ekskluzivno, nevarno, pogumno...

4-5
STRAN

**LITERARNA
STRAN**

28/29
STRAN

NEVROZA

Zokijeve nočne moreee (akcija -10%)

11-22
STRAN

**LOJZE IMA
MEGA ŽURE**

Maček je kvadrat pričakovanega

30
STRAN

UVZŽODNIK

Kdo pa jamči, da tegale uvodnika nisem napisal še pred novim letom? Jaz. Tistega lanskoletnega sem založil. Pa tudi nič prida ni bil. Nekaj sem blodil o alkoholizmu, budizmu, osamljenosti in mačku. Strašno novo leto nas ni razočaralo. Dobili smo položnice za izmišljene prometne prekrške (Ti tipi mislijo, da denar pobiram po tleh.) in dve toni vpoklicev v neko vojsko. Bruto plače se bodo dvignile, ker so sovražniki ljudstva nabili davke. Zdravniki so tako dragi, da se ljudstvo vdaja heroinu. Banda je celo podražila tobak ("Edina dobra stvar, ki je prišla iz Amerike", pravi moj prijatelj Janez). "Še slabše kot socializem!" Tako pravijo nepoučeni, v resnici je še slabše. Za denar ki ga plačujejo za en mesec od šestih do dveh spodoben človek ne bi smel niti prdniti. Potem pa še davki! Reveži jih plačujejo, tisti pa, ki obračajo svinjske denarje, se že nekako izognejo. Pa to je slabše, kot če bi imeli za predsednika Superhika (tistega, ki je kradel revnim, da bi dal bogatim). Pa ne mi govoriti, naj se najdem. A naj oropam banko? Državo je treba jebat vedno in povsod, a sem jaz zaradi njih, a oni zaradi mene? Namesto koga parlament gori? Ti tipi sploh ne vedo s kom imajo opravka. A smo zato podirali socializem? Bomo pa še tole diktatorsko demokracijo sesul.

M. C. ASHTRAY

Časopis TRIBUNA
G. Samo Resnik
Kersnikova 4
61000 LJUBLJANA

Spoštovani gospod Resnik!

Obveščam Vas, da je g. Herman Rigelnik, ki ga zastopam, sprejel vaše pojasnilo v zvezi z člankom, objavljenim v 5. številki časopisa "Tribuna" z naslovom "DRŽAVA SLOVENIJA, CIVILNA INICIATIVA, OBVESTILO SLOVENKAM IN SLOVENCEM!". Zato v zvezi s tem člankom ne bo sprožil kazenskega postopka. Prosim pa Vas, da v bodoče ne objavljate neresničnih in žaljivih trditev, ki se nanašajo na g. Rigelnika. Težko bi se strinjal z Vami, da je anonimni pamflet lahko "predvsem zabavno branje z nekaj literarne zanimivosti", kot to navajate v dopisu. Osebno menim, da žaljivo opravljanje nima nobene povezave s pravico javnosti do obveščeniosti, niti s svobodo tiska.

G. Rigelnik se Vam tudi zahvaljuje, za vašo pripravljenost, da njegova stališča in poglede predstavite v vašem časopisu ter Vas bo o oblikah konkretnega sodelovanja obvestil.

S spoštovanjem!

V Ljubljani, 27.12.1993

Odvetnik
Mag. Emil Zakonjšek
61000 Ljubljana, Cigaletova 7/I.

Odvetnika: Miha Kozinc Emil Zakonjšek

61000 Ljubljana, Cigaletova 7/I., Tel.: +38(0)61 32 59 76. Fax: +38(0)61 32 59 76

FEJST FANTJE, PA ŠE KŠNA PUNCA

Edo (bolni pizzopek), Ksenja (Duletov bratranc), dobri vratar Peter (ga ma na veter) in Milena (moja ljubica) se na vsak način hočejo znajti v tej sumljivi rubriki dvomljive kvalitete. Naj jim bo.

KAJ SO KITAJCI VEDELI ŽE PRED TISOČLETJI

Najboljša vlada je tista, o kateri ljudstvo komaj ve, da obstaja.
Naslednja najboljša: ljudje jo ljubijo in jo slavijo.
Naslednja: bojijo se je.
Naslednja: sramotijo in psujejo jo.
(naslednja: kje pa živite)
Če zaupanje ne zadostuje, tudi v povračilo ne bo zaupanja.
Prvi vladarji ne dajejo besedam veljave, imajo pa veljavo njihova dejanja - kot da so se zgodila sama po sebi.

Lao Tse

0+2 = 1 (AKO SE DRUGČIJE NE NAREDI)

Povprašali so računovodjo, "Koliko je dve in dve?"
Odgovoril je, "Štiri."
Vprašajo matematika, in ta odvrne, da je dolgo razmišljal o tem vprašanju, in da dokaj verjame, da je odgovor nekje med tri in pet.
Vprašajo psihologa. Ta se zazre v spraševalca in pravi: "Zakaj vas zanimajo takšne reči? Zakaj postavljate takšna vprašanja?"

WERY BRITISH

Dali ti bodo vse priložnosti za obrambo in pritožbe, a na koncu te bodo vseeno obesili na določeni dan.
(Doris Lessing, "England vs. England")

Zakaj imamo v prelomu ful nagls musko?
Zato, da se ne sliši prdenja

BILO JE

Gospod Mihelač: "Reš."
Lela B. Njatin: "Če Vi tako pravite!"

Važno je, da se strinjamo!, je
rekel odgovorni Matevž

EROTIČNO

Slavni lepotec Tomo
Virk je izkoristil svoj
položaj glavnega
urednika in je pojedel
vse, kar je dosegel

Uroš Zupan, uspešni slovenski
pesnik je kar sijal od sreče.
Mogoče zaradi dobre družbe?

Andrej Blatnik: "Eks velja!"

Revija literartura je proslavila svojo zadnjo številko v letu 93 in svojih prvih pet let življenja. Bilo je erotično in eksotično družabno srečanje. Miza je bila naložena s sirčki, salamicami, čebulamni, koruzicami, najbolj sexi pa je bil dimljen lotus. Ustnice so se namakale v dobrem domačem vinu.

KSENJA PERKO
FOTO: EMIL JUSIČ

K O L O F O N

TRIBUNA IZHAJA DVOTEDENSKO. Je časopis za visokošolska, družbena, politična in kulturna vprašanja, katerega ustanovitelj in izdajatelj je ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE v Ljubljani (SOU). Naslov uredništva: Kersnikova 4, Ljubljana, soba 206, telefon 061-319-496, telefax 061-319-448. Uradne ure med 10 in 14 uro vsak dan. Časopisni svet TRIBUNE: Tone Vidmar, Miran Božovič, Lev Krefit, Darko Štrajn, Aniša Korljan, Janez Kotar. Uredniki: Samo Resnik (publicistika, lektura), Manica Ferenc (univerza, študij, izobraževanje) Nataša Novak (kultura in oblikovanje), Lara Lah (reportaže, politika, gospodarstvo), Ksenja Perko (študentski informator - "NEVROZA"). Priloga Trobešek (zobotrebčarstvo) in Gorazd Drevenšek, "ki je za vse odgovoren".

Prelom: SLOVENEK; računalniška podpora: Zoran Obradović
VIP: Mojca Prestor; uradne ure od 10 do 14 ure. Sprejema naročila na časopis. Cena izvoda je okroglih, oglatih, hrapavih ali gladkih 100 SIT, ob naročilu 80 SIT. Naročnina plačljiva 2 krat letno (2 x 900 sit).
Tisk: MISMAS

Izhaja ob finančni podpori Ministrstva za Kulturo RS, ŠOU in predvsem ob pomoči tržnega oglašanja, zatorej - poslovneži - v pomoč!
"Tribuna šteje med proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%."

KAŽIPOT / VODILO

- 6 KDO BO KOGA
- 7 PARLAMENT JE NAJBOLJŠI POSEL
- 8 V KREMLJIH PREIS. SOD.
- 9 ALTRUIZEM
- 10 PISALO SE JE '93
- 11-22 NEVROZA
- 23 KINO
- 25 SAPFO
- 28 INTERVJU - ALEKSANDER SCOTT
- 29 ATENTATI?
- 31 KRIŽANKA

Darja Lebar

WILD WORLD

Darja Lebar je novinarka. Slovenska in potem naslednje vojne na področju nekdanje Jugoslavije so jo pripravile do tega, da je postala vojna poročevalka. Začela je pisati za Mladino. Ekskluzivne članke o dogodkih, ki so se dogajali v kar naenkrat tako oddaljenih pokrajinah. Veliko je pripomogla k temu, da je tisti del slovenske javnosti, ki ga je vojna tangirala, dobil karseda realno podobo. Med opravljanjem željenih nalog je bila večkrat aretirana - samo zato, ker je novinarka.

težave - bodisi bili aretirani, fizično nadlegovani, so izginili in se smatrajo za pogrešane, ali celo ubiti. Komite ima tudi intervencijsko funkcijo, kar pomeni, da z različnimi telefonskimi pogovori in dopisi poskušajo pri odgovorni vladi doseči to, da se na koncu le uveljavi ravnanje v skladu z mednarodnim novinarskim kodeksom. Zanimiv podatek je ta, da med državami, ki so v vojni, po kršitvah mednarodnega novinarskega kodeksa izstopa Bosna, saj je bilo do avgusta 1993 ubitih 44 novinarjev, vsaj sto pa jih je bilo ranjenih ali kako drugače izpostavljenih samovolji različnih vojaških formacij. Podatek je toliko zgovornejši, če vemo, da je bilo v vseh letih vietnamske vojne ubitih 63 novinarjev, v stalnih argentinskih neredih, ki trajajo najmanj zadnje desetletje, pa 90. Največ kršitev v državah, ki niso v vojni, je bilo leta 1992 v Turčiji, kjer je bilo ubitih 11 novinarjev. Komite poskuša poiskati politični azil za novinarje, ki jim različni nedemokratski režimi grozijo s smrtjo. Z delom komiteja se lahko podrobneje seznaniš, če postaneš njihov član. Za pridobitev članstva ni pogojev - medij s

■ Kaj si počela v ZDA?

Odkrivala sem jo. Nadaljevala sem to, kar sem počela že tukaj. Spremljala in spoznavala sem odnos ameriške zunanje politike do Bosne. To pomeni, da sem denimo v New Yorku, kjer sem živela tri mesece, pokrivala Združene narode, delala na različnih raziskovalnih projektih Komiteja za zaščito novinarjev, pomagala Bianci Jagger z njenim bosanskim posvojencem Muhamedom, v dolgih pogovorih z uslužbenci State Departmenta ugotavljala napake in perspektive njihovega početja. Na različnih koncih ZDA, predvsem po univerzah, sem predavala o vojnem

Za svoj pogum in željo, pisati o vojni, je drago plačala. 16. novembra 1992 jo je v Sarajevu ostrostrelec ustrelil v glavo. Predvsem zaradi sposobnosti in ažurnosti sarajevskih zdravnikov je ostala živa. Zdravljenje, ki ga je bila deležna v ljubljanskem Kliničnem centru je bilo jalovo, zato je sredi decembra istega leta odpotovala na Kliniko Mayo v ZDA. Odpotovala je z ameriško fotografino Jano Schneider in večino časa sta preživeli skupaj. Ko ni bila v kliniki na eni izmed mnogih operacij, je čas izkoristila tako, da je širila svoja obzorja. Znanja, ki jih je imela, je nadgrajevala in dopolnjevala, potem pa to delila z drugimi.

novinarstvu in s tem v zvezi objavila tudi nekaj člankov. Jani Schneider, s katero sva v Hercegovini postali dobro uigran tandem, sem pri njenem pisanju filmskega scenarija, ki govori o razpadu neke Jugoslavije, pomagala z brskanjem po številnih virih. Delo je bilo težavno, ker se bo zgodovina o

Prištinski pazar. Darja Lebar je ob "počitkih" s fronte v Bosni poročala tudi s Kosova, Sandžaka in Makedonije

Ob "Štirih dneh za Bosno", ki ga je v Ljubljani pripravil KUD France Prešeren, je bila Darja moderatorka okrogle mize s številnimi gosti iz nekdanje Jugoslavije.

kratkim opisom svojega delovanja napiše prošnjo za pridobitev članstva. Konec vsakega leta Komite izda almanah, kjer so razvidne vse te kršitve.

■ Čemu služi ta almanah?

Iz njega je takoj razvidna (ne)demokracija političnih režimov, deluje pa predvsem kot dokument o kršitvah. S tem vsaj malo pripomore k temu, da jih je manj, saj sedaj obstajajo točni podatki o tem, kje in kdaj so bile kršene novinarske pravice. S tem, da je Komite zbral in uredil ta gradiva, si je na mednarodnem polju okrepil pozicije intervencijskega delovanja.

■ V koliko državah so bile v letu 1992 kršene pravice novinarjev?

Najmanj v tretjini držav (držav v svetu je 195, op.p.), največ na Bližnjem Vzhodu, Južni Ameriki, Šri Lanki, Kitajskem, državah bivše Sovjetske Zveze in Afriki. Zanimiv je podatek, da je med leti 1900 in 1945 letno v vojnah umrlo dva milijona ljudi, med leti 1945 in 1990 pa milijon. Če upoštevamo še povečano nataliteto, to pomeni, da se je smrtnost zaradi vojn v tem obdobju zmanjšala vsaj za tretjino. Eden od razlogov je ta, da v zadnjih 45 letih ni bilo svetovne vojne, čeprav sta se velesili nanjo ves čas ➔

► pripravljali in pri tem zanemarjali vse manjše, a zato nič manj strahotne vojne širom sveta.

■ **Rekla si, da si pokrivala Združene Narode. Kaj to pomeni?**

Z ZN sem se prvič srečala v obliki mirovnihi enot v Bosni. Presenetila me je njihova nekompetentnost, dejstvo, da jim je njihov mandat narekoval le ohranjanje stanja (vojne) ali, drugače povedano, vse kar se je dogajalo v Bosni so le nemočno opazovali. Razlog za to sem potem tudi našla v palači ZN v New Yorku, ki je trenutno največja zaposlovalna agencija na svetu. Mislim pa, da je ob enem največje odlagališče odpadkov, saj vse države z močno pozicijo v Varnostnem Svetu na ZN prelagajo vse probleme, ki jih niso sposobni ali voljni rešiti. Večina ljudi, zaposlenih v ZN, vsakodnevno odloča o svetovnem miru in vojni. Ta ista večina vojne še ni videla. Tako tudi ne razumejo, da čas v vojni teče veliko hitreje. Če se bodo denimo Združene Države odločile, da v vojni v Bosni ne bodo intervenirali, ker smatrajo ta konflikt lokalnega značaja, ki ne ogroža mednarodne varnosti, bodo Združenim Narodom ponudili 1500 svojih vojakov za mirovne enote. Združeni Narodi se bodo najprej dva meseca ukvarjali s problemom njihove namestitve in razporeditve v Bosni, medtem se bo pa predsednik Clinton odločil, da je potrebna za vključitev ameriških vojakov v te enote odobritev senata. Senat, ki mu je vojna v Bosni španska vas tega nikoli ne bo odobril. Začaran krog nedejavnosti traja že dve leti in je stal življenja že najmanj 270 tisoč ljudi, v bodoče pa je povsem izničil kredibilnost ZN. To je dokaj črnogleda vizija prihodnosti, če vemo, da se klobčič še sploh ni začel razvijati na primeru nekdanje Sovjetske Zveze. Mednarodno gledano je bila v primeru Bosne narejena nepopravljiva napaka, za katero se bojim, da se bo zaradi politične principijelnosti na tleh Evrope še ponovila.

■ **Meniš, da bo kdorkoli iz ZN odgovarjal za svoja dejanja?**

Poslanstvo ZN je takšno, da v nobenem konfliktu ne zavzamejo strani, vsaj nekaj visokih oficirjev mirovnihi enot pa je na področju Bosne naredilo prav to. Ti bi morali odgovarjati. Odgovarjati bi moral tudi generalni sekretar Butros Butros Gali, katerega vojaki v Bosni že nekaj časa sodelujejo v prekupčevalskih poslih in kjer se humanitarni konvoji prodajajo. Problem je v tem, da so ZN sami in edini vrhovni poglavar, ki nikomur ne odgovarja za svoja dejanja. Nikogar iz ZN ne moreš postaviti pred sodišče, ker države članice Varnostnega Sveta nemudoma zahtevajo imuniteto, saj s tem ščitijo samo organizacijo pred njenim morebitnim razpadom.

■ **Kakšen smisel potem sploh še imajo humanitarni konvoji in dobrotelne akcije?**

To je eno osnovnih vprašanj, ki se postavljajo v primeru Bosne. Mednarodna politika se je namreč odločila, da z označitvijo tega dogajanja v Bosni kot moralnega problema, ne posreduje nobene strategije rešitve. Zgodba Bosne še zdaleč ni "humanitarna", ampak izključno politična. Če že, potem bi se na tem mestu morali pogovarjati o skorumpiranosti ZN in ne o tem, kaj je kdo naredil, da je določeno število konvojev prišlo v Bosno.

■ **Kaj smatraš kot skorumpiranost ZN?**

Ne pristajam na nobeno vojno dobičkarstvo, kot tudi ne na to, da se del humanitarne pomoči namenja strani, ki je vojaško najmočnejša. S tem, da ZN pristajajo na to, da del humanitarne pomoči odstopijo hrvaški ali srbski strani, da jih le-ti sploh spustijo tja, kamor so namenjeni, pristajajo na vojno dobičkarstvo. Vojne namreč ne razrešiš tako, da iz humanitarnih konvojev narediš edino obstoječo ekonomijo, marveč da jo preprečiš. V ZDA že obstajajo organizacije, ki bodo v bližnji prihodnosti objavile imena tistih oficirjev ZN, ki so se v tem spopadu postavili na določeno stran in od nje za svojo aktivnost dobivali tudi denar. Ali kakšen Mercedes.

Darja na kolenih pred Miloševićevo vilo na Dedinjah, kjer so študentske demonstracije ustavili vodni topovi srbske policije

■ **Ukvarjala si se z napakami in perspektivami State Departmenta. Kaj si ugotovila?**

Konec hladne vojne se je odrazil skozi pomanjkanje oziroma neobstojanje definiranosti trenutnega političnega prostora. Če je nekoč nuklearni spopad predstavljal absolutno zlo, danes slednje ni definirano. Jasno mi je, da tudi v primeru imenovanja nekega novega absolutnega zla, to še ne bi pomenilo, da bi odsihmal počeli dobro. Je pa to pomembno predvsem v primerih, kot je Bosna. V tem primeru danes ne bi razpravljali o državljski vojni, ki je posledica, marveč bi se ukvarjali z agresijo, kot je to v začetku tudi bila. V State Departmentu se mi je najbolj vtisnil v spomin George Kenney, ki je vodil jugoslovansko pisarno. Zaradi pasivnosti ameriške zunanje politike do Bosne je odstopil s položaja. State Department se dnevno ukvarja s problemi kot so Bosna in svoja poročila posreduje predsedniku, ki se potem odloči za ustrezne korake. Kenneyevo mnenje je bilo, da je vse preveč uslužbenec, ki so pošiljali poročila predsedniku menilo, da so klanja za ta del Balkana povsem naravna in zgodovinsko utemeljena. S tem se je racionalizirala njihova politična neaktivnost. Bil je tudi mnenja, da to pomeni katastrofo za druga multikulturalna in multietnična področja. V prihodnosti se nam obetajo številne spremembe na zemljevidu sveta.

■ **Ob vsem tem, kar mi pripoveduješ, me zanima, od kod ti po tem, kar se ti je zgodilo v Sarajevu, še vedno toliko volje in zagnanosti?**

Preprosto. Imela sem samo dve možnosti - zapasti v popolno depresijo, samopomilovanje in jok nad neperspektivnostjo kugle, ki ji pravimo svet ali pa iz vseh izkušenj, ki jih imam, samo še odločneje ostati na začrtani poti.

■ **Kakšna je ta začrtana pot?**

Ostati svobodna novinarka vse dokler ne postanem sekretarka ZN in jih dokončno ne razpustim.

LARA LAH
FOTOGRAFIJE: MIHA FRAS

SEM V
TKSKARNI.
PRIDEM ZGODAJ
ZJUTRAJ.
POČAKAJ ME PRED
KIOSKOM!
TVOJ
DNEVNIK

Dnevnik

Gospodarstvo in varstvo okolja

KDO BO KOGA?

Kratkoročno se cilji varstva okolja in gospodarske rasti praviloma obravnavajo v že skoraj trivialnem nasprotju: ali ekonomske zasluzke trošiti za obnavljanje proizvodnje na isti ravni ali pa znižati raven proizvodnje in zasluzke preusmeriti v sanacijo stanja v okolju.

Tako sproducirana konfliktnost obeh ciljev se samodejno subjektivizira zaradi homogenosti interesov posameznih družbenih osebkov. Ker si člani družbe običajno stojijo nasproti s čistimi interesi (zgolj dobiček ali zgolj varovanje okolja) se konflikt ekonomskih priorit (rast količine kapitala ali kakovosti okolja) z relativizacijo konflikta prenese v procese družbenega (političnega) odločanja.

Enako je tudi pri varstvu okolja nepotrebno izpostavljati kratkoročno konfliktnost z gospodarsko rastjo in kompromise med uporabo produktivnih zmogljivosti okolja in drugih dejavnikov razvoja, torej med varstvom okolja in tradicionalnimi dejavniki gospodarske rasti.

DOLGOROČNA PERSPEKTIVA - TRIVIALNA KONFLIKTNOST?

Razmerje med varstvom okolja in gospodarsko rastjo je smiselno postaviti v dolgoročno perspektivo. S privzetjem tega izhodišča pa se oba cilja izvijeta iz trivialne konfliktnosti. In to kljub temu, da stanja

predvidevanjih nekaterih imelo v enaindvajsetem stoletju takšno vlogo, kot jo je imela ideja demokracije v devetnajstem stoletju oziroma želja po ekonomski rasti v dvajsetem stoletju. Politika varstva okolja in uveljavljanje sonaravnega razvoja bosta nujna, tako s stališča današnjega in želenega stanja kakovosti okolja, kot s socialnega in ekonomskega stališča.

Ker varstvo okolja postaja temeljna in osrednja gospodarska in družbena dejavnost, bodo v prihodnosti le redki cilji poslovnega in družbenega sonaravnega razvoja višje rangirani kot varovanje okolja. Nasprotovanje varovanju okolja ('konfliktnost') potemtakem ne (bo) pomeni(la) nasprotovanja prehodu v okoljsko ustrežnejši način gospodarjenja, ampak le izogibanje stroškom prehoda, na

takšno obliko, ki bo ne le gospodarsko zanimiva ampak bo sprožila avtonomne, od države ne posebej spodbujane okoljske varstvene dejavnosti ekonomskih osebkov. To pa pomeni, da je vir konfliktov pri gledanju na razmerje med gospodarsko rastjo in varstvom okolja negativen pristop opazovalca; izraža se v tem, da se sredstva za varstvo okolja obravnavajo kot stroški zaradi varstva okolja namesto kot naložbe za varstvo okolja.

V čem je potemtakem lahko racionalnost apriorno negativnih izhodišč pri obravnavi razmerij med interesi gospodarske rasti in varstva okolja? Na vse večji pomen varstva okolja lahko gledamo kot na ireverzibilno pojavljanje novega prostora za delovanje in optimizacije družbenih osebkov. Iz ekonomske zgodovine vemo, da so se novi, na primer ekonomsko zanimivi prostori v začetku osvajali z nasilnostjo, torej s primitivnimi metodami uveljavljanja premoči ključnih nosilcev ekonomskih zmogljivosti. Ali drugače: konflikt (med dvema interesentoma za ekonomsko prevlado v nekem prostoru) se je relativiziral glede na obstoječe razmerje moči obeh interesentov.

Šele takrat, ko je neposredno in najbolj transparento nasilje (vojne, kolonializem, dirigizem itd.) pokazalo ekonomsko neučinkovitost so se na sceni relativizacijskih metod pojavili subtilnejši pristopi, na primer izrinjanje tiste stranke (nosilca družbene moči) v konfliktu, ki je bila ekonomsko manj učinkovita. Podobno kot pri Murphyju, ki razlaga racionalnost kot izhod v sili takrat, ko so izčrpane vse druge možnosti.

SLOVENSKI EKSPANZIONIZEM

Tudi v slovenskem prostoru lahko opazimo številne primere političnega in ekonomskega ekspanzionizma. Najočitnejša primera sta privatizacija državnega imetja in varstvo okolja. V obeh primerih se prazen prostor (kup nerazdeljene lastnine in kup nerazdeljene umazanije) izpolnjuje z nasilnostjo, zakulisnimi igrami, izigravanjem pravil igre in inovativnimi tolmačenji predpisov. Dokaj očitno postaja, da se na primer državno imetje ne bo privatiziralo ampak se bo 'prvotno akumuliralo'.

In prav to se dogaja tudi na področju varstva okolja: prazen prostor (ki ga na ne (še) uravnoveženi politični sceni) ustvarja ekološko osveščanje volivcev je spodbudil radikalizem (kot primitivnejšo obliko artikulacije interesov) političnih strank. Te poskušajo najprej z zelenimi temami pridobiti čim večji delež ekološko osveščenih volivcev. Dokler jim to uspeva seveda niso pripravljene sodelovati z nikomer, vsaka koalicija pa konflikt med ekspanzijskimi interesenti še zaostrojuje (preko partnerske intimne v maniri 'tvoj nasprotnik je moj nasprotnik').

Šele z razdelitvijo sveta (volilnega telesa) se pojavi potreba po sodelovanju in šele v takih razmerah se lahko izrazijo konstruktivni konflikti. Zato slovenske ekološko ekonomske konfliktnosti pravzaprav sploh ne bi smeli imenovati konfliktnost. Namesto tega bi bilo smiselneje govoriti o komunikacijskih blokadah. Te pa bodo padle takrat, ko bodo večini dovolj v napoto.

Na Japonskem je za boleznijo Minamata in Ichi-Ichi, ki ju je povzročilo onesnaženje, moralo umreti nekaj sto ljudi. V Sloveniji očitno še ni dovolj ekoloških herojev, ki bi dali življenje za boljši jutri. Zato se bodo tisti, ki jih to veseli še naprej lahko igrali zeleno avantgardo. In zato se bo ostalim, ki za avantgardizem nimajo pravega poslušala, vse bolj kolcalo po kakšnem tektonskem konfliktu.

BOJAN RADEJ

Družbeni osebki (država oziroma politične stranke in gospodarstvo) se imajo tudi na ravni političnega odločanja za interesno homogene. Zato se na začetku trivialna konfliktnost na koncu pokaže kot racionalna in zavestna izbira tistega člana ali stratuma družbe, ki mu relativizacija konflikta omogoča uveljavljanje lastnih (čistih) interesov. To pa pomeni, da se konflikt uporablja kot sredstvo za rast (na koncu) političnega kapitala. Ali drugače: konflikt kot sredstvo postane potreben in kot tak dobrina. Oba družbena cilja, torej varstvo okolja in gospodarska rast na koncu postaneta pomembna približno tako kot dobra kulisa.

Marginalizacija varstva okolja (iz fabule v kuliso) je potemtakem napovedljiva posledica časovno omejenega razumevanja razmerja med gospodarskimi interesi in potrebo po varvanju okolja. V sorodnem, kratkoročnem nasprotju z ekonomskimi cilji so tudi cilji kot na primer osamosvajanje slovenske države, prestrukturiranje in transformacija gospodarstva, privatizacija gospodarskih zmogljivosti itd. Na teh področjih kratkoročna konfliktnost nikoli ni bila uporabljena kot razlog za upočasnevanje preobrazbe ekonomskega sistema. Gospodarstvo v prehodu namreč sploh nima perspektive, ki bi jo lahko imenovali kratek rok.

okolja ni mogoče izboljševati brez preusmeritve dela naložbenih zmogljivosti gospodarstva in sredstev države v varovanje okolja in se je zaradi varstva okolja treba odpovedati uresničitvi nekaterih drugih ciljev razvoja poslovnih sistemov ali družbe.

Namenska prerazdelitev naložbenih sredstev je gotovo konfliktna toliko časa, dokler na varovanje okolja gledamo kot na negospodarno (negospodarsko) dejavnost: torej dokler je potreba po varovanju okolja gospodarstvu vsiljevana od zunaj ali dokler je vsiljevana na negospodarski (negospodarni) način.

To pa zato, ker je tisto, kar je za enega izdelek zaradi varovanja okolja nekemu drugemu prejemek (iz poslovne dejavnosti ali prejemek proračuna), in je pri vlaganju finančnih zmogljivosti ekonomskih osebkov v varovanje okolja primerneje govoriti o sredstvih za varstvo okolja, kot o stroških varstva okolja. Če naložbam v varovanje okolja priznamo pomen gospodarske dejavnosti, bo prestrukturiranje naložbenih in drugih sredstev v varovanje okolja problematično le, če se bodo za varovanje okolja trošila sredstva, ki so namenjena zadovoljitvi višje rangiranih poslovnih in družbenih ciljev.

Dolgoročno gledano se to ne bo moglo zgoditi prav pogosto. Varstvo okolja bo namreč po

primer izgubam dobičkov v prehodnem obdobju, povečevanju tveganj zaradi uvajanja novitet ipd. Tako se prav na področju varstva okolja lahko reprezentativno pokaže, kakšen je odnos gospodarstva / družbe do dinamiziranja (razvoja, kot kakovostne spremembe) teh sistemov.

NOVA NIŠA

Z aktivnim varovanjem okolja kot visoko rangirano družbeno preferenco se družbenim osebkom odpira nova niša: varstvo okolja odpira gospodarstvu nove trge, državi daje večjo ekonomsko moč zaradi obdavčevanja onesnaževalcev, prebivalstvu pa višjo kakovost okolja, s čemer zadovoljuje eno od svojih izvirnih potreb. To pa bi utegnili biti zadostni motivi, da tri temeljne skupine; ki onesnažujejo okolje (država, kot lastnik infrastrukturnih, predvsem energetske obratov, gospodarstvo in prebivalstvo) zaznajo 'stroške' varstva okolja kot naložbe za optimizacijo svojih neto koristi.

Iskanje in celo ustvarjanje novih tržnih niš je ena od ključnih dejavnosti gospodarskih osebkov v sedanjih, potrošniški družbi. Tako je mogoče potrebe, ki jih postavlja celovito varovanje okolja postaviti v

oblasti, in človeka skoraj pritegne cinična misel, da so ljudje dostojni le, ko so nemočni.

George Orwell

DEMOKRACIJA

... Če bi bilo meni prepuščeno, naj odločim, ali naj imamo oblast brez časopisov ali časopise brez oblasti, ne bi trenutka okleval pred izbiro drugega.

Thomas Jefferson

BROTHERS IN ARMS

Ciril Ribičič je izjavil, da je sreča za Združeno listo, da je tako velik znanstvenik, kot je Lev Kreft, opustil akademsko kariero in se sedaj žrtvuje za stranko.

VZDIH

Kako naj obdržimo demokracijo, če so državljani tehnološko nepismeni?

L. Lederman, Nobelov nagrajenec za fiziko 1988

DRŽAVNIŠKI NASVET

Podoba, ki bi jo vsak osvajalet - in tudi vsak idealističen osvoboditelj - moral nositi na svojem ščitcu, je majhna deklica s svojim mačkom na točki nič.

Poul Anderson

SLONJO TUDEVIČ

Na naslovnici zadnje FERAL TRIBUNE je bila izvrstna foto(montaža)grafija Miloševića in Tuđmana. V postelji. Gola. V objemu. Urednika Feral Tribune so nasilno mobilizirali za (bojda) štirinajst dni. Na fronto. V Hercegovino. Ker je rojen v Sarajevu in ker gredo vsi Hrvati, rojeni v BiH tja na tlako... (Zakaj imajo samo eni privilegije?)

RESIGNACIJA

Zdi se mi, da v zgodovini spet in spet vidimo gibanja revežev, ki jih prav na hitro kanibalizirajo in izdajo njihovi astute voditelji, in potem zraste nov vladajoči razred. Le enakopravnost nikoli nima svojega dneva. Množice preprostih ljudi nikoli ne dobijo priložnosti, da bi privedle svojo innate/vrojeno dostojnost do

PARLAMENT JE NAJBOLJŠI POSEL

In biti poslanec trenutno najboljša služba v Sloveniji. Zato se nikar ne čudite, da poslanci toliko jamrajo o svojih težavah. V nasprotnem primeru bi na naslednjih volitvah kandidirali vsi državljani Slovenije.

SPLAČA SE, NI KAJ

Vsak kolikor toliko resen kandidat je za zadnje volitve pripravil svojo predstavitev. Kandidat je dobil svoje plakate, plačane stroške javnih nastopov in podobne malenkosti ter si z malo sreče na koncu priboril stolček v parlamentu. Vse skupaj nikogar ni stalo več (praviloma manj) kot 100 tisoč DEM, ne glede na to, kdo je račune poravnal. Če jih sploh je.

Mandat bo z malo sreče trajal štiri leta in v tem času bo poslanec dobil najmanj 240 tisoč DEM bruto plače. Potem si še dve leti ne bo mogel najti primerne zaposlitve (primernejše tako ali tako ne bo našel nikoli) in si zato pustil izplačati dodatnih 120 tisoč DEM. Z ustreznim zakonom si je poslanec pridobil pravico do krajše delovne dobe (kdo bi si mislil, da je težje v parlamentu kot v rudniku), ko bi za svojo polno penzijo moral delati in služiti svojemu rangu primerno vsaj skromnih tri tisoč DEM bruto mesečno, kar vse skupaj znese dodatnih 360 tisoč DEM. Na kratko povedano, izvoljeni poslanec dobi 720 tisoč DEM (račun plačamo davkoplačevalci) in priznanih 16 let delovne dobe. Za ta denar nima nobene druge obveznosti, kot da je redno prisoten na parlamentarnih sejah ter da pritiska na gumbke. Nikoli se mu ni treba prijaviti k besedi, nikoli ni treba polemizirati in nikoli mu ni treba prevzeti odgovornosti za sprejete zakone. Mirno lahko naprej vodi svoje podjetje ali počne karkoli drugega.

ODGOVORNO DELO?

Poslanci seveda trdijo, da so njihove visoke plače zaslužene. Povedati znajo, da so seje maratonske, da morajo biti na njih prisotni, da se ne morejo posvetiti svojim družinam, da morajo ogromno časa preživeti na poti ali v Ljubljani, da so gradiva zajetna in njihovo prebiranje zamudno, odločanje pa sila odgovorna zadeva.

Vendar od vsega naštetega šteje le prisotnost na sejah in sodelovanje v komisijah in podobno. Ali so pritisnili na knof, ne da bi prebrali eno samo vrstico zakonskega predloga, jih ne vpraša nihče. Tudi kvalitete pritiskanja na tipke (odločanja) se ne da meriti, konec koncev imajo poslanci samo dve, v demokraciji obe pravilni možnosti: ZA in PROTI. Ena ustreza vladajoči koaliciji, druga pa opoziciji. Možnost, da bi parlament sprejel tako neumen zakon, ki ne bi ustrezal ne enim ne drugim, je, vsaj upam, uresničljiva samo v Butalah.

Državljanse s povprečno plačo okrog 600 DEM ne motijo toliko visoke plače poslancev, kot dejstvo, da za to plačo ni treba skoraj ničesar narediti. Po drugi strani pa je res, da so nekateri poslanci zelo aktivni tako pri pripravi zakonov kot pri njihovi promociji v javnosti in parlamentu. Javnosti so ves čas na očeh, takorekoč izpostavljeni in predvsem od njih je odvisno ali bomo njih in njihove stranke na prihodnjih volitvah še volili. Njihovo delo je mnogokrat v nasprotju z osnovno nalogo parlamenta: sprejemati zakone, saj dajo vse od sebe, da določenega zakona sploh ne bi sprejeli (vsaj dokler se besedilo ne bi ustrezno spremenilo). Zato parlament kot institucija njihovega dela ne more meriti. In ga tudi ne, razen prisotnosti, od katere je plača poslancev delno tudi odvisna. Ker je

za dober denar vsak pripravljen malo posedeti, pa četudi je točenje alkohola prepovedano, je prisotnost dobra. S tem pa je tudi izpolnjen pogoj za dobre plače vseh poslancev, tako aktivnih kot pasivnih.

Delo poslancev ocenjuje javnost, čeprav nima direktnega vpliva na njihovo nagrajevanje. Svoje zadovoljstvo ali nezadovoljstvo z njimi bo izrazila na naslednjih volitvah. Do takrat pa naj jih ocenjujejo in nagrajujejo posamezne stranke. Naj same ocenijo, koliko je kateri izmed njihovih poslancev prispeval k temu, da je bil določen zakon sprejet ter koliko ustreza predvolilnim obljubam in ga temu ustrezno nagradijo.

POSLANCI IN DIREKTORJI

Da so naši poslanci ambiciozni je znana zadeva. Primerjanje z direktorji (vsaj kar se plač tiče) tako ni prišlo iznenada.

Ko so poslanci izglasovali, da bo parlament pripravil nacionalno strategijo gospodarskega razvoja, so s tem potrdili tudi svoj status direktorjev nad direktorji in obenem dokazali, da se je čas zanje ustavil na koncu socializma.

Če se poslanci že primerjajo z direktorji, potem lahko tudi parlament primerjamo s podjetjem. In kje v Sloveniji je podjetje z okrog sto ljudmi, ki ima zaposlene samo direktorje?

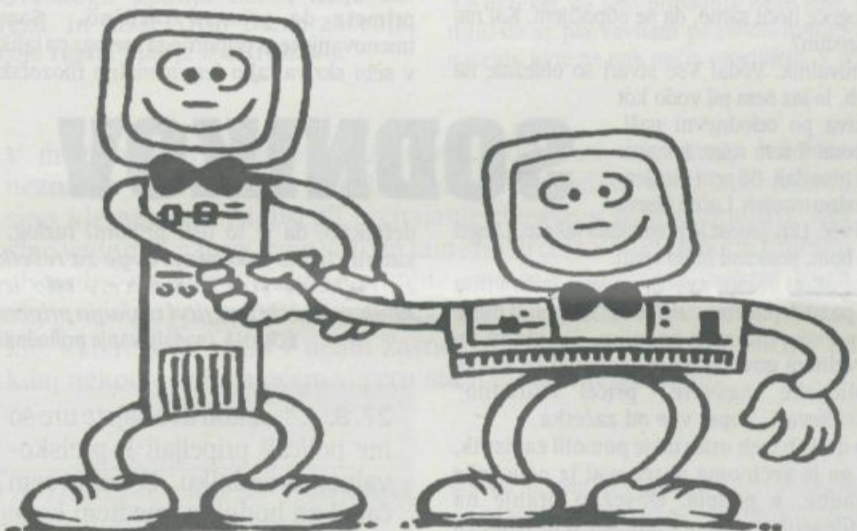
Direktor je en sam in tudi v Državnem zboru je samo ena oseba, ki skrbi za organizacijo, odgovarja na vprašanja o številu sprejetih zakonov in porabljenem času ter sredstvih: predsednik Državnega zbora. Zato je tudi edini, kateremu že v osnovi pripada direktorska plača.

Poslanci so (na žalost za njihove denarnice in ego) samo zaposleni, sicer v parlamentu, toda vendar samo zaposleni in zato zaslužijo tudi primerno nižje plače.

Predlagam, da Državni zbor razveljavi dosedanji zakon, ki ureja plače in delovno dobo poslancev, tako da:

- * določi osnovno plačo vsakega poslanca na okrog 1000 DEM neto
- * 50 odstotkov razlike do dosedanje bruto plače dodeli posameznim strankam ter jim s tem omogoči izplačilo stimulacij zaslužnim poslancem
- * s preostankom zmanjša proračun za leto 1994
- * ukine beneficirano delovno dobo poslancev
- * ukine prejetje plače po preteku mandata (aktivni poslanci so aktivni tudi v stranki in se lahko takoj zaposlijo kot funkcionarji strank).

ALJOŠA VODOPIVEC

GAMBIT Trade, Ljubljana, ☎ 061-13-11-318
inženiring, prodaja, servis in svetovanje

MONITOR, Jesenice, ☎ 064-861-331
prodaja, svetovanje, distribucija TATUNG in PHILIPS

ESAOPE, Nova Gorica, ☎ 065-27-760
računalniki GAMBIT in poslovna programska oprema v 1200 podjetjih

SAGA, Nova Gorica, ☎ 065-32-322
zastopstvo GAMBIT, inženiring, prodaja, servis

INTEC, Trebnje, ☎ 068-44-548
prodaja in servis

PIRAMIDA, Zagorje, ☎ 0601-64-322
prodaja birotehnične opreme, potrošni material

GRAFIČNI PROGRAM

BASIC, Ljubljana, ☎ 061-314-069
računalniški inženiring, AUTOCAD in vse za AUTOCAD

CORTEC, Ljubljana, ☎ 061-223-464
računalniki GAMBIT, zastopstvo Number Nine

GAMBIT GRAF, Ljubljana, ☎ 061-13-12-040
grafične postaje GAMBIT in programska oprema za CAD in DTP

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

RIC, Savska 3, Ljubljana, ☎ 061-13-15-356

Razlika med prepričanjem in predsodkom je, da lahko prepričanje pojasniš, ne da bi popizdil.

DRŽAVA - LEGALNI MORILEC (2.)

V KREMPLIJH

Kako poteka policijska predaja osumljenca preiskovalnemu sodniku? - Kriteriji za odrejanje pripora? - Notranjost aresta iz prve roke...

Za nami je leto 1993. Kot Božiček in Dedek Mraz je prineslo nekaterim več, drugim manj. Pravosodnemu sistemu, ali bolje: ljudem, ki imajo z njim opravka, ni prineslo nič. Nič pa zato, ker so vse stvari, ki naj bi pomenile napredek na tem področju, vključno z novim kazenskim zakonom in novim zakonom o kazenskem postopku, samo pesek v oči klientom pravosodja.

Svet na oni strani zidov pravosodja je še vedno svet zase. Velikokrat krojen povsem mimo norm, zakonov, ki naj bi ga omejevali. Predstavniki pravosodja pa vsi po vrsti vehementno zatrjujejo ob kateremkoli letnem času, v kateremkoli delu dneva, da je skrb za obdolženca v pripornih zadevah še posebno velika, kar narekuje tudi zakon. *A le pred očmi javnosti.* Za mrkimi zidovi pravosodja so stvari popolnoma drugačne.

SAJ SO SAMO PRIPORNIKI

Zakon o kazenskem postopku, 190. člen

(2) *Pripor sme trajati najkrajši potrebni čas. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, ..., je, da postopajo posebno hitro, če je obdolženec v priporu.*

Z osumljenci kaznivih dejanj, torej pred kazenskim postopkom, se ukvarja policija. Osumljenec, priveden na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku, postane obdolženec, odpro mu kazenski spis, postopek zoper njega pa izgubi predpono pred.

Po večurnem, celo večdnevem zaslišanju in izsiljevanju priznanja na policiji, se za obdolženca vsa zadeva ponovi pred preiskovalnim sodnikom, a šele, ko pride vrsta nanj.

Izsiljevanja priznanja so tukaj za spoznanje bolj omejena, verjetno zaradi prisotnosti zapisnikarice, vendar še vedno v nasprotju z zakonodajo.

DNEVNIK M. J., osumljenega poskusa umora:

27. 8. ... "Preiskovalni sodnik je uporabljal iste fore kot na policiji. Prepričeval me je, da vse ve, da je zame bolje, če vse priznam, v nasprotnem bom imel težave. Sicer pa..., ko me takole pogleda, bi mi lahko bil oče, kar se mi zdi dovolj velik razlog, da se bova razumela..."

PREISKOVALNIH

Zakon o kazenskem postopku, 218. člen

(7) *Zaslišanje se mora opraviti tako, da se v polni meri spoštuje obdolženčeva osebnost.*

(8) *Proti obdolžencu se ne smejo uporabiti sila, grožnja ali druga podobna sredstva, da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.*

(10) *še je bilo ravnano proti določbam osmega... odstavka tega člena..., ni mogoče opreti sodne odločbe na obdolženčevo izpovedbo.*

219. člen

(1) *Obdolžencu je treba postavljati vprašanja jasno, razločno in določeno, tako da jih lahko popolnoma razume... Obdolženca se ne sme preslepiti, da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.*

Tako torej zakon. Vse preveč je stvari, ki se razhajajo z zakonom, pa kaj! Saj so samo priporniki!

ŠE PRI ZOBOZDRAVNIKU NE ČAKAŠ TAKO DOLGO

Osnovna težava, s katero se sreča obdolženec, je preobremenjenost sodičč in sodnikov. Zanj to ne pomeni: "Pridite jutri, čez teden dni...", temveč...

Dan in pol je že minil, odkar so me odpeljali.

Spal nisem že drugi dan, jedel in pil sem nazadnje pred dnevom in pol. Približno trideset ur so me na policiji nepretrgoma zasliševali in izsiljevali priznanje. Bilo mi je že vseeno. Ubogal sem ga brez besed in paznika sta me odpeljala.

Po treh, štirih vratih, ki so se nepredušno zaprla za nami, sem se zavedel, da sem v arestu. Ustavili smo se v prostoru, kjer mi je en tip naložil v roke tri deke, dve rjuhi, vzglavnik, prevleko zanj, dve brisači, natikače (v bivši JLA smo jim pravili papuče). Podpisal sem nek papir.

Otvorjen kot rekrut sem odšel s paznikom

rokah paznikov in na poti proti novemu bivališču."

Zakon o kazenskem postopku, 192. člen

(3) *Sklep o priporu se izroči tistemu, na katerega se nanaša, takrat, ko mu je vzeta prostost, najpozneje pa v 24 urah, odkar mu je bila vzeta prostost...*

MAGIČNA MOČ, KI ODLOČA O PRIPORU

Na sklepu o odreditvi pripora, ki ga je dobil M. J., je pisalo: "...pripor se odreja zaradi suma ponovitvene nevarnosti." Zloglasna ponovitvena nevarnost pa je kamen spotike, ki je pripornike po celi Sloveniji v letu 1993 gnal v obupno obliko boja - gladovne stavke. V lanskem letu jih ni bilo malo.

Priporni razlogi, zaradi katerih lahko preiskovalni sodnik odredi pripor, pa seveda tudi policaji, so tako pestri, da bi jih bilo nesmiselno naštevati. Skozi kazenski postopek lahko pripornik tudi ovrže priporne razloge, torej doseže odpravo pripora, vendar pripornega razloga ponovitvene nevarnosti ne more ovreči nikoli. Razlaga in tolmačenje ponovitvene nevarnosti je od primera do primera različno. Samo imenovanje tega pripornega razloga pa lahko v sebi skriva tako fenomenalno filozofsko

SODNIKOV

definicijo, da je to tisti priporni razlog, s katerim lahko nekoga *spravijo za rešetke za poljubno število mesecev, celo let, kljub zakonski omejitvi trajanja pripora.*

BOJANA (nadaljevanje prihodnjic)

27. 8. ... "Okoli dvanajste ure so me policaji pripeljali k preiskovalnemu sodniku. Z enim sem čakal na hodniku, medtem ko je drugi stopil v pisarno k preiskovalnemu sodniku. Po desetih, petnajstih minutah sta prišla ven. Po hodniku sta prišla dva paznika. Preiskovalni sodnik je prišel k meni in mi dejal: "Trenutno žal nimam časa. Pojdite s tema gospodoma. Se bova kasneje pogovorila."

ARTUR ŠTERN

rečemo, da tisti, ki razmišlja, se trudi po svojih najboljših močeh vsaj v določenih trenutkih, ki skuša delati dobro, je po neki klasifikaciji lahko altruist. Če pa smo zelo strogi, altruistov ni.

■ ZAKAJ SE UKVARJATE Z ALTRUIZMOM?

Že v času študija sem se započel v genetiko, vendar me ni zanimala tista tehnična - zdaj bom pa ni zanimala neke dedne bolezni, ali raziskovali lastnosti genov, kajti v tem primeru je vsaka stvar zreducirana na kemijo - mene zanima neka druga sfera te genetike, ki je takrat še sploh nisem znal imenovati, samo čutil sem, da gre morda tukaj notri še za neke vrednote v širšem smislu - duhovnem, psihološkem. Počasi sem prišel skozi študij do spoznanja, da obstajajo področja, ki dopuščajo interdisciplinarno razmišljanje. Altruizem sem odkril slučajno, ko sem iskal neka gesla v biološki reviji, ukvarjal sem se s transferini pri lipicancih in sem pod geslom obnašanje živali našel tudi altruizem, kar me je zelo fasciniralo. Šlo je seveda za biološki altruizem, ki sem ga začel povezovati z duhovnimi sferami.

■ KAKO JE V SVETU?

Zaenkrat se bistveno še ne ukvarjam. Obstaja pa sociobiologija, veda, ki se ukvarja s področjem človekovega vedenja. Raste na čisto bioloških temeljih, s pomočjo katerih razlagajo religijo, filozofijo, etiko.

Če bi rekel, da sem pripadnik neke šole, bi trdil, in da se pa ravnam po njenih načelih, ki te na nek način omejujejo. V tem

okop je starševski altruizem, najdalnejši pa altruizem do nič, vmes pa so vse ostale stopnje, altruizem do živali, predmetov, mikrobov.

Žrtveniki so zato, ker na vsakem žrtveniku nekaj žrtvujemo, postavljamo določeno vrednoto in jo nudimo na razpolago. Prva stopnja je prijaznost, radodarnost, žrtvovanje časa, žrtvovanje delov telesa, življenja, češče, skratka gre za čedalje pomembnejše vsebine. Vemo, da lahko

Ko meja vse ločuje,
imena bližnji rod,
je čas za nočne sluhe,
da planejo čez rob.

žrtvujemo nasmeh, kar ni kakšen poseben altruizem, lahko žrtvujemo denar, veliko časa za nekoga, so še večje vrednote. Stvari prehajajo ena v drugo.

■ KAJ PA SOCIOLOŠKI VIDIKI ALTRUIZMA?

To je področje, ki je najbolj šibko. Šlo naj bi za študije posameznih zgodovinskih in geografsko lociranih družb, kjer je altruizem bolj spodbujan. Z tem se nisem ukvarjal, ne bi mogel reči, v Rusiji je manj altruizma kot v Nemčiji, gotovim lahko le opisno, za katveč bi bile potrebne globlje sociološke študije.

■ V SVOJIH TEKSTIH GOVORITE TUDI O ALTRUIZMU DO NIČA.

Do tega sem privede linearna formula. Za kriterij sem postavil genetično oddaljenost od subjekta altruizma. Po tem kriteriju je največji altruist altruist do nič, ker nič nima nikakršne genetične sorodnosti z njim. To je čisto absurd, do katerega pridemo po tej poti čisto na koncu. Na bližnji okopih se stvari kažejo bolj smiselne.

■ SEBIČNI GEN?

Sebični gen je nova paradigma v biologiji. Gre za definicijo gena, ki je popolnoma nova in alternativna glede na vse dosedanje, ki so bodisi temeljile na njegovi kemični sestavi - gen je DNA plus proteini - bodisi na njegovi funkciji. Lahko govorimo o genu za modre oči ali kakšno drugo telesno lastnost. Definicija sebičnega gena pa nas pripelje do popolnoma novih pogledov na entiteto. Sestavljajo ga vsi enaki odseki določene sekvence DNA, kar jih je v vesolju, kar pomeni, da če imamo v vsoli celici določeno DNA, to ni en gen, ampak je gen ta DNA, plus vsa DNA v vseh ostalih živih bitjih, ki je enaka tej omenjeni sekvenci. Razlaga je na nek način metafizična. Moč ima onstran plastičnega predstavljanja. Če ima v tem, da pojasnjuje določene fenomene v živem svetu, zlasti pomen altruizma. Če

Artur Štern je magister temeljnih medicinskih ved s produkcije biokemije - genetične reprodukcije in doktor veterinarske medicine.

Z njim smo se pogovarjali o altruizmu, kateremu posveča v svojih genetskih raziskavah največjo pozornost. Oznanja ga kot vrednoto, a je vendarle do njega zelo kritičen. Poskuša biti strpen do drugače mislečih, "jih ne napadati furiozno, marveč jih včasih mimogrede hudomušno opozoriti."

Življenje ni tekma, tako je igralec George C. Scott zavrnil Oskarja za odigrano vlogo Pattona, generala, kateremu pa je življenje moralo biti večidel tekma, še huje, boj. Dogodek je videti kot svetlna napovedana prisodoba izpolnjenega se človeškega upanja skozi trnje do zvezd, in tako Artur Štern začne svoje razmišljanje o altruizmu.

V megleni preriji, posejani z okopi sebičnosti, ki mnogi leže na neznanih koordinatnih linijah, se zastavlja veliko vprašanj. Morda smo kje nevidno zaobsegli prehajanje narave v transcendenco. Ker smo vedno šli naprej, smo se tu in tam znašli celo v peklenem objemu absurda, ne odkrili iskane slutene ravnine altruizma onkraj vseh okopov - vsaj ne take, ki bi nam pomenila vrednoto. In nič ne vemo, kje, katerega jutra se v dedni zasnovi zbudita zavest in intuicija. In kdaj nekoč v pohajajočem večeru sta nato od nje odrešeni.

■ ALTRUIZEM - KAJ JE, V ČEM IMA SVOJ POMEN?

Vprašanje o pomenu altruizma je izredno kompleksno. Ena od definicij pravi, da je to skrb, žrtvovanje za sočloveka ali za kakšno drugo bitje, če pa smo zelo radikalni, lahko govorimo celo o skrbi za neke nižje predmete. Še bolj preprosta definicija je, da je to pač nasprotje egoizma, sebičnosti. Altruizem je tisti, ki deli na dve podskupini: eden je t. i. etični, lahko tudi etični altruizem, drugi pa biološki. Razlika med njima je, da je pri etičnem altruizmu predvsem važen namen, in potem učinek. Na primer: če nameravaš narediti neko dobro delo, ga potem morda tudi narediš, medtem ko v biološkem smislu sploh ne gre za namen, gre samo za učinek - neka žival lahko naredi altruistično dejanje, ne da bi se ga sploh zavedala, a to delo ima pozitiven učinek recimo na preživetje nekoga drugega ali vrste. Biološki altruist je lahko tudi človek, recimo, da po naključju nekdo nekoga porine, istočasno pa vanj streljajo, tedaj mu je ta rešil življenje, kar v resnici sploh ni bil njegov namen, to je bil biološki altruizem.

■ KAKŠEN JE VAŠ OSEBNI ODNOS DO ALTRUIZMA?

Kot človek, ki se ukvarja s tem vprašanjem, sem na neki poti. Jasno je, da popoln altruist ni nihče, ker kot žival bitja moramo biti vsi egoisti, vsi dihamo, v vsakem trenutku drugim odžiramo določene dobrine, vegetarijanec je altruist do živali, ni pa altruist do rastlin. Lahko pa

smislu moram reči, da sem precej svoboden, da ne sledim nekim utesnjujočim principom. Drugače pa se seveda gibljem v mejah načela resnice, v tem smislu, da je znanstveno tisto, kar je v principu ovrgljivo. Usmerja me tudi zdrav razum, ne bom trdil, da je večji altruist tisti, ki je altruističen do bakterije.....

■ MI LAHKO RAZLOŽITE "ŽRTVENIK" ALTRUIZMA?

V začetku sem mislil, da bodo to stopnje altruizma glede na kriterije vrednosti žrtvovanega, se pravi več kot žrtvuješ, višja je stopnja altruizma. To je le ena dimenzija, druga so okopi sebičnosti, kjer sem altruizem razdelal in gradiral na osnovi genetične daljave med altruistom in objektom. Najbližji

FOTOGRAFIJI: TINA HAUSER

pogledamo hipotetično, da obstaja gen za altruizem, potemtudi ne skrbi za potomca zato, ker bi bila tako dobra, ampak zato, ker ji enostavno njen sebični gen narekuje, da mora skrbeti za svoje replike v drugem organizmu.

■ LAHKO KAKO VPLIVAMO NA GENE, SPLOH PA NA SEBIČNE?

Na začetku sem se še sprijaznil z obstojem sebičnega gena, kasneje pa sem to že nekako poskušal ovreči, da pač sebični gen lahko je, vendar ga mi kljub temu presegamo in smisel človeškega življenja je, vsaj etično, da se mi proti njemu borimo. O tem govori že avtor te teorije Dockins, ravno v tem pa priznava Nemoč svoje teorije, če reče mi se lahko upremo sebičnim genom, je vse skupaj vprašljivo. Kako smo pa prišli do tega, da se lahko kar na enkrat upremo sebičnim genom, če pa so tako zelo sebični, da krmilijo celo našo zavest. Iz začetnega navdušenca sedaj počasi preraščam v kritika te hipoteze, ne le na sociobiološkem nivoju, ampak tudi na ravni molekularne teoretične biologije.

Če pri skrbi matere za potomca ne dokažemo, da je stvar v genih, spoznamo, da mora biti nekaj drugega, neko polje oscilacije. Mati je altruistična do otroka, strici do nečakov, to so tako močne lastnosti, tudi pri živalih, da mora neka biološka podlaga altruizmu obstajati.

■ VEMO, DA SE NEKATERE MATERE ODPOVEJO SVOJIM OTROKOM.

To so izjeme. Teorija sebičnega gena to razloži z mutacijami in tak otrok mutanta redko preživi, oziroma je manjšek svetosti, tako v živalskem kot v človeškem svetu.

■ SEKS IN ALTRUIZEM?

To sta dva pola, ki se med sabo izključujeta. Spadata med komplemente altruizma, tisto kar altruizem ni, je seks in obratno. V ontološkem smislu ta trditev ne velja, ker imamo poleg teh dveh fenomenov še cel kup drugih ontoloških entitet in cel kup drugih psiholoških motivov. V nekem vesoljnem smislu nista resnična komplementa, sta pa to v drugem smislu te besede. Če govorimo o dveh ljudeh nasprotnih spolov (v ustaljenih seksualnih odnosih) potem predsumo do tega, da, če sta ti dve osebi med sabo seksualno kompatibilni, če se potencialno med sabo privlačita, lahko govorimo o tem, da je neko dejanje s strani enega ali drugega utemeljeno v seksualnosti ali v altruizmu.

MANICA FERENC

➔ Januar:

- Češko-slovaška federacija je razpadla na dve novi državi, Češko in Slovaško.
- Za predsednika nove slovenske vlade je bil izvoljen dr. Janez Drnovšek.
- Slovenija je postala članica Mednarodnega denarnega sklada (IMF).
- Bosanski Srbi so po dvodnevem zasedanju na Palah sprejeli Vance-Owens načrt o BiH kot enotni in suvereni državi, razdeljeni na deset avtonomnih provinc.
- Ustavnovljena je bila slovenska vojna mornarica.

➔ Februar:

- Voditelj gibanja ANC Nelson Mandela in predsednik južnoafriške vlade Frederik de Klerk sta dosegla sporazum o začasnih vladi narodne enotnosti, kateri je omogočil nadaljevanje pogajanj o novi nerasni ustavi.
- Visoka komisarka OZN za begunce Sadako Ogata je odpovedala vse humanitarne akcije v tistih predelih BiH, ki so pod srbsko zasedbo, zaradi zlorabe humanitarne pomoči v politične namene in preprečevanja prehoda konvojem s hrano in zdravili.
- Bill Clinton in Butros Gali sta se dogovorila, da bodo ZDA pod pokroviteljstvom OZN s padali pošiljale pomoč v vzhodno Bosno.

➔ Marec:

- Ruski poslanci so na izrednem kongresu odvzeli predsedniku Jelcinu skoraj vso oblast ter grozili z odstavitvijo, le-ta pa je zahteval, naj se volilci z referendumom odločijo, komu bodo zaupali vodenje države. Predlog, o odstavitvi predsednika Jelcina ni bil izglasovan.
- V Franciji je na parlamentarnih volitvah zmagala zmernodesničarska koalicija golistov in liberalcev.
- VS OZN je sprejel resolucijo št. 816, s katero dovoljuje uporabo vsakršnih

PISALO SE JE 93

sredstev zoper kršitelje zračnega prostora BiH.

➔ April:

- Makedonija je postala 181. članica OZN.
- Na področju BiH se je začela prva vojaška intervencija Zahoda, ki naj bi nadzorovala spoštovne prepovedi poletov nad Bosno.
- Direktor VISA Janez Širše je vlado obvestil, da so iz dokumentacije VIS-a izginili dosjeji o aferi HIT.
- Bivši direktor VISA dr. Miha Brejc pa je na sejo komisije državnega zbora za nadzor nad delom VISA prinesel "izginulo" dokumentacijo.

➔ Maj:

- Slovenija je uradno postala 28. polnopravna članica Sveta Evrope.
- Na ponovljenem referendumu o maastrichtskem sporazumu se je majhna večina Dancev izrekla za njegovo ratifikacijo, kar je povzročilo številne demonstracije.
- Skupščina ZRJ je odstavila predsednika države Dobrico Čosića.
- Gorazdu Drevenšku za leto dni zaupajo Tibuno

➔ Junij:

- Varnostni svet OZN je sprejel resolucijo št. 836, ki predvideva ustanovitev šestih varnostnih območij za Muslimane v BiH.
- V Ženevi se je začel nov krog pogajanj o miru v BiH, na katerem se je pojavil nov načrt države, ki bi bila razdeljena na tri državne enote, povezane v konfederacijo.
- Varnostni svet OZN je zavrnil predlog neuvrščenih za preklic embarga na dobavo orožja.

➔ Julij:

- Vlada je za novega predstojnika

Slovenske obveščevalne agencije (SOVA, prej VIS) imenovala Silvana Jakina.

- Časopisa Delo in Slovenske novice sta objavila del udbovskega dosjeja voditelja SNS Zmaga Jelinčiča, iz katerih je bilo razvidno, da je le-ta bil od 6. julija 1987 registriran sodelavec Službe državne varnosti.
- Mariborski cariniki so v skladišču mariborskega letališča odkrili 100 ton orožja in streliva v zabojnikih, katerih vsebina je bila deklarirana kot humanitarna pomoč.

➔ Avgust:

- Velika Britanija je ratificirala maastrichtski sporazum.
- Nacional-socialna zveza Slovenije je sporočila, da je zbrala več kot 42.000 podpisov za razveljavitev zakona o državljanstvu.
- Italija je vpeljala "ukrepe izjemnega nadzora na mejah z nekdanjo Jugoslavijo" (med Slovenijo in Italijo) zaradi vse večjega števila ilegalnih prehodov italijanske meje, tudi z vozili in orožjem.

➔ September:

- Člani Mreže za Metelkovo so po obvestilu, da je mestna oblast začela rušiti objekte, v katerih naj bi imeli prostore mladi umetniki, zasedli prostore bivše vojašnice.
- Izraelski zunanji minister Šimon Perez in predstavnik Palestinske osvobodilne organizacije Mahmud Abas sta v Washingtonu podpisala sporazum o interni palestinski avtonomiji v Gazi in mestu Jeriho. Še prej sta se Izrael in PLO medsebojno priznala.
- Boris Jelcin je razpustil kongres ljudskih

poslancev in vrhovni sovjet ter razpisal volitve za december.

- Razmere so se po napadu privržencev vrhovnega sovjeta poslabšale, zato je Jelcin uvedel izredno stanje ter na pomoč poklical vojsko.
- Iziđe prva prava Tribuna

➔ Oktober:

- Jelcin je z vojsko napadel poslance ruskega parlamenta, nekaj ur po napadu vojakov sta se voditelja ruske opozicije Hasbulatov in Ruckoj vdala.
- Vlada je sprejela odstop direktorja SOVA Silvana Jakina.
- Srbski predsednik Milošević je razpustil srbski parlament ter razpisal volitve za 19. december.

➔ November:

- V Mostarju so porušili znameniti Hajrudinov most, zgrajen leta 1566.
- Državni zbor je sprejel spremembe zakona o državljanstvu.
- V Haagu se je sestalo mednarodno sodišče za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji, katerega ustanoviteljica je OZN.

➔ December:

- volitve v ZRJ, kjer so si Miloševićevi socialisti zagotovili 123 poslanskih mest, torej tri manj kot bi jih potrebovali za popolno prevlado.
- 24. decembra je bilo sklenjeno 69. premirje med sprtimi stranmi v Bosni, 25. decembra pa je bilo eno največjih obstreljevanj Sarajeva.
- Prvi rok za predajo nadzorstva nad Gazo in Jerihom, ki sta ga podpisala izraelski predsednik vlade Radin in vodja PLO Arafat je potekel. Namesto tega so se na teh območjih vneli novo spopadi med še zmeraj sprtima stranema.

VERA KOVAČEVIĆ

Sarajevski radioamaterji

KLIČITE RADIOAMATERJA

Zelite se pogovarjati z nekom, ko vas ni doma, ker ste se odločili podaljšati svojo odsotnost. Ker ste lepo vzgojeni, ne morete dovoliti, da bi se zaradi tega nekdo sekiral in bil v skrbeh. Tako enostavno je zavrteti telefonsko številko, kjerkoli se že nahajate. No, na žalost živimo v svetu, kjer postanejo včasih povsem enostavne stvari nemogoče. Še zlasti, če živite v Sarajevu, kjer vam iz slušalke, če hočete poklicati ven v svet, srhljivo zazveni tišina. Sarajevčane ob vseh tegobah mori še nezmožnost poklicati svoje domače. Ne morejo jim sporočiti, kako so, da obupno potrebujejo zdravila, hrano, denar in jih prosijo za pomoč. Redki srečneži, ki imajo dovolj denarja, lahko odidejo do nekaj satelitskih telefonov, ki so priklopljeni na raznih koncih mesta in kjer stane pogovor 10 dolarjev. Tudi v tem primeru gre torej na že znan način, če imaš, boš lahko. Ker pa večina ljudi tega

nima, se mora znajti drugače. Iznajdlivi morajo biti. O iznajdljivosti bi povedal nekaj več.

Večina ljudi poišče radioamaterje, ker je to edina možnost. Vse trpljenje in vse male človeške radosti so bile v preteklem obdobju pred njihovimi očmi. Radioamaterjem iz Sarajeva in tistim, ki so z njim v zvezi. Le ti pošiljajo poročila tistih, ki se ne bodo nikoli več javili. Tistih, ki jih noro iščejo. Sporočila plemenitih fantov in deklet, njihove želje, da bi se čimprej vrnili v normalen vsakdanjik. Vsem tem prizadevnim ljudem za radioamaterskimi aparati, v novem letu želim, da bi se stvari čimprej normalizirale. Njihovim "strankam", da bi se čimprej vrnile k normalnemu dviganju telefonov. Svoje želje še posebej usmerjam na radioamaterje iz Slovenije in se zahvaljujem za vse vzpostavljene zveze s Sarajevom. "Majhen hvala" za vse storjeno.

JADRANICA ŠTIKOVAC

VSAK ČETRTEK

OD POL OSMIH DO POLNOČI

ZAKAJ POSLUŠAŠ KRŠ?

1. KRŠ je najslabša radijska oddaja
2. Vsak četrtek je še slabša
3. Ta četrtek bo najslabša

4. Tudi tukaj piše ašbalsjan

P. S.: Nikoli ne more biti tako slaba, da nebi mogla biti še slabša (ponaredil KRŠ)!

Nevroza

Nova, lepša

Številka 8

Študentski informator

12. - 25. Januar 1994

Danes v Nevrozi

Naj zaživi strip!

Upamo, da nas bo Strip core kmalu razveselil z novo številko.

Stran 2

Razstava idrijskih čipk v KIC Ljubljane

Ljubljancani (tisti, ki so si ogledali razstavo) so fascinirani

Stran 7

Praga

Pa ne govorite angleško. Češčina je slovenščini drugi najbolj soroden jezik.

Stran 7

Kazalo

Big ŠOU v svetli prihodnosti	1
Nova krama	2-3
Tresoča denarnica	4-5, 10-11
Ljubljana pod mlečno cesto	6-8
V balonu po Sloveniji	9
Šport in šah	9
Adresar	12

Sejnine so gibalo študentskega parlamenta

Sreda je usoden dan za vse študentske parlamentarce, vse seje študentskega parlamenta so namreč sklicane na sredo. Prva seja po novoletnih počitnicah, zgodila se je 5. januarja, pa je bila še posebej mučna, saj so se poslanci požrtvovalno kregali več kot štiri ure. Študentski parlament je potrdil koncept funkcionalne skupnosti, na podlagi katerega je pisan predlog Zakona o skupnosti študentov, kar pomeni, da vse pravice člana te skupnosti izhajajo iz njegovega statusa študenta. Študentski domovi oziroma študenti, ki v njih stanujejo, bodo letos mestu Ljubljani morali plačevati zemljiški prispevek, denarja bo torej manj.

Poslanci pa ga bodo imeli več, saj si bodo izplačevali sejnine tudi za seje Sveta univerze, tako ni bojazni za njegovo sklepčnost. Za bolj disciplinirane in krajše seje parlamenta pa so poslanci dve uri sprejemali spremembe Poslovnika študentskega parlamenta.

Zelo burna razprava se je razvila o Zakonu o skupnosti študentov, ki po mnenju poslancev ni vprašljiv, problematično pa je pisanje temeljnega akta, ki lahko pomeni popolno finančno odvisnost Pokrajinskih študentskih klubov in interesnih skupin od obeh ŠOU. Poslanci so zato sprejeli dodatek sklepa po katerem mora študentska vlada zagovarjati finančno samostojnost Pokrajinskih

klubov, pri pisanju temeljnega akta pa morajo sodelovati vsi zainteresirani med njimi tudi poslanci parlamenta. "Če pustimo pisanje temeljnega akta ožji skupini oziroma študentski vladi bo težje priti do konsenza obeh ŠOU in Pokrajinskih klubov," je mnenje poslanca Verbiča. Verbiča je zanimalo tudi, kdo vodi projekt Zakona, saj se na vseh pogajanjih pojavlja tudi Janez Drnovšek, bivši minister za medije, ki v sedanji vladi nima nobene formalne funkcije.

Kljub temu, da naj bi Ljubljana postala univerzitetno mesto, namerava letos študentom pobrati 10 milijonov tolarjev, kolikor znaša zemljiški prispevek za študentske domove. Odstitev tega prispevka ni možna,

saj je zakonsko določen, poslanci so se zato zavzeli za minimalno plačevanje prispevka, kar pomeni za vsakega študenta 100 do 200 tolarjev na mesec. Ta denar pa naj mesto porabi za ureditev okolice Študentskih domov in avtobusnih prog.

Prva konstitutivna seja Sveta univerze bo 13. januarja, vsi poslanci so hkrati tudi člani Sveta, preko njega pa bodo imeli veliko možnost vplivanja na Univerzo. Ta možnost pa bi ostala neizkoriščena, če se poslanci ne bi udeleževali sej. Vendar pa je bojazen odveč, saj so sejnine zadosten motiv, da se bodo poslanci na sejah prikazali.

Iz dnevnega reda seje parlamenta pa so poslanci vrgli točko o spremembi pravil za dodeljevanje republiških štipendij, z izgovorom, da je država že sprejela 20 odstotni dvig cenzusa za štipendije. Štipendije pa so kljub dvigu cenzusa mizerne, spremeniti pa je potrebno tudi celoten sistem njihovega dodeljevanja. Poslanci očitno nimajo finančnih težav, saj se jim o štipendijah ni zdelo vredno pogovarjati.

Špela Stare

ONI SO KRIVI

V zadnji številki so en Nevrozin tekst objavili tudi v Tribuni. Od tega gnusnega dejanja se popolnoma distanciramo in poudarjamo, da to ni bila naša krivda. Vse nasprotne trditve so žalitev, razžalitev, nečastne klevete in laži in bodo obravnavane pred naglim sodiščem. Se posebej moramo poudariti, da se kaj podobnega znotraj Nevroze zaradi perfekte organizacije nikakor ne more pripetiti.

ONI SO KRIVI

V zadnji številki so en Nevrozin tekst objavili tudi v Tribuni. Od tega gnusnega dejanja se popolnoma distanciramo in poudarjamo, da to ni bila naša krivda. Vse nasprotne trditve so žalitev, razžalitev, nečastne klevete in laži in bodo obravnavane pred naglim sodiščem. Se posebej moramo poudariti, da se kaj podobnega znotraj Nevroze zaradi perfekte organizacije nikakor ne more pripetiti.

LJUBLJANSKI PETEK

Skvazi fotografom Demilijom sva se nabasala v razmajano zeleno katro, pa smo vzeli pot pod kolesa. Namen potovanja je bil odkriti zakrito petkovo nočno ljubljansko življenje. Pa smo ugotovili, da ni nič zakritega. Prva postaja je bila Metelkova. V Gala dvorani bi moral imeti koncert baje (dvom se poraja v naših glavah, ker ga še nismo uspeli slišati) nek super vrhniški band. Pa ni bilo koncerta, ker se organizatorji in izvajalci niso uspeli dogovoriti o opremi. Stalni gostje so mi zaupali, da je to pogost pojav na Metelkovi. V KUD-u se niso imeli o čem pogovarjati, ker je zaprt. No money no funny. V ŠKUC-u so posedali in se veliko pogovarjali. V Eldoradu pa pozerji v plenica in lepe punce in draga pijača in sploh visoka zadeva. Imajo super urejena stranišča. V Black Jacku je zijala praznina, ki je

odsevala v množici ogledal. Palma, nas treh znanka, je privabila staro in mlado. Naša draga in perspektivna mladina pa se je zavlekla v soparno oprsje pivnice KRA-KRA in Kluba Penati. Pa smo šli še v K4 na techno večer. Super zadevica, če ljubiš K4 in techno muzik. Zaželeli smo si malo tolažbe, pa smo šli ponjo v Frančiškane. Pa ima tudi Bog govornilne ure in smo ostali brez tolažbe. Če že duša ni dobila svojega, naj bo vsaj želodček vesel. Katrco smo peljali na becinsko črpalko, najina želodčeka pa na mix sendvič v Sole. In potem je počil film. Ugotovili smo, da je najlepše, kar se ti lahko zgodi to, da petek zvečer preživiš delovno na uredništvu Tribune. Naj živi Nevroza, ki beli kruh in igre nam podarja.

Krščen Duš

nadaljevanje na 8. strani

Nevroza.

Sama banda

NO BORDER STRIP

STRIPBURGER je prijokal na plano. Žalostno je, da so slovenski kioski tako slabo založeni s stripi (domače produkcije enostavno ni, tuji strip zvezki so pa tu mač predragi). STRIPBURGER 2/3 1993 je poskus prebujanja in prebijanja slovenskega stripovskega vakuuma. Kazalo tvori 22 zaključnih mojstrov. Priznati je treba, da so zgodbe kratke in nekje vsebina malo šepa, a celota je tvorjena. Poleg avtorjev iz prostora bivše Juge, vsebuje Stripburger še NOBORDER FANZINE prilogo v angleščini. Tokrat so vanjo pririslali Američan, Kanadčan in Holandec. Vsi so špice underground stripa-umetnosti. Od domačih stripov gre pohvala Amiru-al-Zubiju za "Delovni dan nekega morilca" in Kuriju&Samotu za "Nenavadne pripetljaje" serijo kratkih odštekanih dogodkov. Sicer pa ocenite sami, uživajte in končni bravo STRIP CORE FORUMU. PIGOR

NAJ ZAŽIVI STRIP!

IZŠLA JE 2-3 ŠTEVILKA STRIPBURGERJA

Magazin je sestavljen iz dveh delov: iz Stripburgerja, ki predstavlja avtorje iz področja bivše Jugoslavije in iz Noborder zina, ki predstavlja underground avtorje iz tujine. V Stripburgerju se predstavljajo Goran Gvozden, Saša Jantolek, Jaka Klemenčič, Amir Al Zubi, Cloce, Samo, Kuri in Romeo Štrakl. Noborder zine pa predstavlja Marcela de Jure iz Los Angelesa, Marcela Ruitersa iz Sittarda na Nizozemskem in Gregoira Boucharda iz Montreala. Ilustracijo za naslovnico je narisal Mario Rosanda iz Pule. Stripburger lahko kupite na Info točkah in v izbranih trgovinah (Škuc knjigarna, REC-REC, Kazino). Upamo, da nas bo STRIP CORE kmalu razveselil s četrto številko.

STRIPBURGER

Čisto na koncu lanskega leta nas je ljubljanski Stripcore razveselil z drugo, pravzaprav drugo-do-tretjo (dvojno) številko Stripburgerja. Vsebina, ki jo tokrat res sestavljajo skoraj samo zaključeni stripi, in dodelana grafična podoba ne skrivata ambicij izdajatelja, da bi slovenske stripofile osrečil s čisto pravo strip revijo. Zasedba, zbrana na šestdesetih straneh (predzadnji dve sta bogvezakaj prazni), je tako kot v prvi številki internacionalna. Trem avtorjem iz t.i. klasične tujine je posvečena posebna sekcija, imenovana Noborder zine.

Odštekani Nizozemec Marcel Ruiters s tremi izvrstno narisanimi zgodbami, v katerih združuje stilizirano anatomijo in bogate tekture v svojsko celoto, je gotovo pravi dobitnik nagrade za najboljši prispevek v reviji. Gregoire Bouchard iz Montrala kaže v risbi očitno vez z Torresovo varianto ligne claire, Marcel de

Jure iz L.A. pa de facto začini Stripburger s pikantno aromo ameriških fazi-
nov. Kaj pa bivša Juga?

Najbolj verzirana roka raste iz rame mlademu Amirju Al-Zubiju, najbolj odbit (kot že v prvi številki) je scenarij reškega poštarja Saše Jantoleka, kar se tiče ostalega štofa, pa pogledajte sami. Raje bom napisal še nekaj stvari, ki sem jih zadnji lanski ponedeljek slišal na okrogli mizi o stripu, prirejeni Stripburgerju v čast: Zimonić bo januarja na Reki začel s strip šolo, Mataković se namesto s stripom ukvarja s hčerko, pravkar je izšla nova številka Comicona s Simonom Bisleyem v glavni vlogi, Patak izhaja enkrat letno (tematske številke), rodila pa se je tudi ideja o (npr. enkrat mesečnem) ljubljanskem strip bolšjaku. Lepo in zanimivo, ampak vseeno bi raje videl, da bi bil izid strip publikacije pri nas nekaj tako vsakdanjega in samo po sebi umevnega, da bi šlo brez posebnih promocij.

KRAZY KAT

"Delaj po svoji volji in to naj ti bo ves zakon." /AL I 40/**"Vsak moški in vsaka ženska je zvezda" /AL I 3/**

V založbi IBIS so ob koncu leta 1993 E. V., v sodelovanju z ORDO TEMPLI ORIENTIS, Studiem za ALKIBERNETIKO in Open Society Foundom, izdali Svete Knjige Teleme, zbornik ključnih del sodobne Magike, Matere Kraljice Vseh Ved o Svetu, Bogu in Človeku. V tej obliki so Svete Knjige Teleme izdali v založbi Samuel Weiser, prvič leta 1983 E. V., po odredbi Himenaeus Alpha - c 777 pod naslovom THELEMA, ali bolj populistično: The Holly Books of Thelema.

Svete Knjige Teleme so zapuščina Magika, Mistika in Preroka sir Aleisterja Crowleyja, človeka, ki je obdelal in po potrebi transformiral tradicionalno Hermetično Znanost v skladu z Eonom, v katerem živimo.

Crowley se je rodil v družini protestantskega pridigarja, sicer keltskega porekla, in njegova neukrotljiva narava ga je pogosto pripeljala v pozicijo, nasprotujočo volji njegovih staršev. Že v rani mladosti ga mati poimenuje Zver / inspirirana z Ivanovo Apokalipso, ki omenja Zver 666/.

Leta 1898 E. V. je iniciiran v Red Zlate Zore in s fascinantno urnostjo prehaja skozi stopnje Reda. Kmalu pride do razkola znotraj Reda, saj tedanji, precej avtorski vodja Zlate Zore MacGregor Methers skuša na vsak način zatreti vsakršno novo iniciativo. Crowley se kmalu odseli v graščino Boleskine, kjer se loti Abramelinove Operacije.

Libre, Svetih Knjig Teleme ne moremo primerjati z ostalimi magi-

jskimi inštrukcijami, saj v njih primeru ne gre za "klasično" avtorsko delo, temveč so narekovani SKOZI Crowleyja, v skladu z rezultati magijskih evokacij in invokacij / ki so potrebne za "vzpostavitev vezi" z raznovrstnimi breztelesnimi inteligencami /. Tako je leta 1904 E. V. s tehniko neposrednega pisanja po zunanjem diktatu tekem treh enournih sestankov od poldneva do enih popoldne, 8., 9. in 10. aprila, v Kairu, Zmagovitem mestu, od preterhumane inteligence imenovane Aivass ali Aivaz, prejel Liber AL Vel Legis ali Knjigo Zakona in s tem dogodkom oznanil izživetje starega Eona Ozirisa in rojstvo novega, Eona Horusa, Eona Ovenčanega in Zmagovitega Otroka. Dete Horus je dvojček, dva v enem, Horus in Harpokrat sta eno in sta pravtako eno s Setom in Apophisom, morilcem Ozirisa. Potom uničenja principa smrti se rodita.

Leto 1904 E. V. predstavlja prelomnico, saj se z oznanitvijo pričetka Horusovega Eona (skozi Knjigo Zakona) ustvari klima za novo kibernetiko - ALKIBERNETIKO.

Leta 1907 E. V. Crowley prične po volji sprejemati ostale Libre, ki tvorijo Svete Knjige Teleme. V Izpovedih poroča o pisanju teh Librov s stališča pisarja takole: "Duh je prišel nadme in napisal sem nekaj knjig na način, ki bi ga zelo težko opisal. Niso plod dikta- ta, kakor Liber Legis, niti niso moja lastna kompozicija. Ne morem temu reči niti avtomatsko

pisanje.... Nemara je "absolutna inspiracija" najprimernejši izraz, kar je za ljudi sicer nekaj tako zelo neverjetnega, da kaj takega povsem zanikajo."

"Saj ne obstaja nič tako preprostega, kar neznanje in zloba ne bi mogla pomešati in napačno tolmačiti, natančno tako, kot je tudi netopir zaslepljen in zmeden s svetlobo Sonca." / LIBER ALEPH /

Do svoje smrti 1. decembra 1947 E. V., je Crowley v svoji magijski karieri napisal in izdal moga dela, med njimi tudi svojo verzijo Tarota s pomočjo slikarke Friede Harris (THOTH - Tarot /, ki je po mnenju poznavalcev najbolj primeren za divinacije /Dvojni Vozel /), neprecenljive vrednosti vsem aspirantom v dovršitvi njihovih Resničnih Volja, Velikega Dela, Najvišjega Dobra, Prave Modrosti in Popolnega Zadovoljstva.

V Svetih Knjigah Teleme, ki jih je v slovenski jezik prenesel Janez Trobentar, pa se nahaja tudi reprodukcija Stele Razodetja iz okoli 725. leta pred E. V., ki je bistveno vplivala na dogodke ob sprejetju Knjige Zakona.

"Greh pomeni Omejevanje." /AL I 41/

"Ljubezen je zakon, ljubezen vsklajena z voljo." /AL I 57/

Viri: Svete Knjige Teleme in predgovori le - teh.

ADLER 30

PREBUJANJE Skupni projekt slikarke Vere Trstenjak-Jovičič in pesnice Cvete Z. Oražem**ZLITJE PERESA IN ČOPIČA**

Pa sta se srečali. Prej se nikoli nista videli in ne poznali. Ko pa je slikarka Vera brala Cvetine pesmi, je vzklila, "saj to sem pa jaz". In ko je Cveta zagledala Verine slike je podobno dejala: "Saj to je pa moja podoba". Tako je nastal skupni projekt PREBUJANJE, knjiga Verinih slik in Cvetinih pesmi, izdana novembra v samozaložbi.

Vera Terstenjak-Jovičič je začela svojo umetniško pot v New Yorku, kamor je odšla že kot deklita. Diplomirala je na ljubljanski likovni akademiji, kasneje pa je veliko potovala širom po svetu. Zadnja leta v Domžalah vodi svojo slikarsko delavnico, v kateri odkriva mlade slikarske talente.

Cveta Z. Oražem pa je pisati začela že v gimnaziji. Diplomirala je na Filozofski fakulteti iz primerjalne književnosti in slovenskega jezika. Zaposlena je v domžalskem likovnem razstavišču, kjer dela kot organizatorka kulturnih prireditev.

Najbrž je takšna kratka predstavitev obeh avtoric potrebna. Takole, da človek ve, zakaj gre. Umetniški projekti niso pač nič posebnega - kaj pa so drugega plesne, gledališke predstave ali filmi? Umetniška

simbioza... Vendar je predstavljena knjiga posebna - že zato, ker so pesmi pisane za slike in slike slikane za pesmi. Je to možno? Je, je. Slikarko in pesnico so zbližali skupni simboli, v katerih se izražata. Tako so si podobni, da bi lahko naslove pesmi, ki jih ustvarja Cveta, dala obenem za naslove Verinih slik. Pri Cveti gre za lirčno refleksivno poezijo, pri Veri pa za pravo likovno umetnost. Petnajst pesmi, petnajst slik, ki nas povedejo po Verinih besedah, "v kozmični mir". Cveta nam v "regresiji" približuje "spreved planetov", "vodnjak večnosti" in "ognjeni krog". Obe se ena skozi drugo likovno in besedno izražata. Gre za sozvočje, "ko pesem moja v sliki tvoji spet zasije".

"Naj bo ta pesem zate, slika, ki se rojevaš, v breztežni senci mirujočih stenskih ur, v zanosu odprtih vprašanj in otipanih odgovorov..." Ja, človek si zaželi čimveč takšnih srečanj- Dr. Anton Trstenjak je nekoč zapisal: "Umetniki, likovni in besedni, so glasniki človekove simboličnosti, ki nam odpira svet v neskončnost in razžarja pogled v neslutene svetove onstran sanj..."

Zala Volčič

DR. SCHIZO PRESENTS:**VERUJ V ENEGA BOGA ALI V VEČ,ČE SE TI SPLAČA**

Ko dandanašnji poslušam zgodbe o morali, krščanskem etosu, itd, ne morem mimo neke prigode mojega znanca, ki se resda ni dogodila v naših logih, ne bom pa vam žaltavih trosil in trdil, da se je to pripetilo za kakimi devetimi gorami ali kaj podobnega. Ta dežela, v kateri se je imelo vse to zgoditi je pogost cilj mnogih romarjev in hadžij (to je isto), ki tam kupujejo instant nebesa in se štejejo za preroke mogočnih bogov (vsek svojega; ampak ne bi več o tem, ker to sploh ni poglavitno in bo tema za kako drugo zgodbo). Če pa še niste ugotovili imena dežele, vam ga tudi ni treba vedeti. Bistvenega pomena je multikulturalnost te dežele kjer se cedi vse živo.

V tem babilonu je ljudi, ras, ver in nazorov, reci in piši, kot dreka. Vsa ta zmeda je pritegnila tudi naivnega zelenca iz dežele Resnevemokje, celo nihče ne ve kje. Zaradi tega so nastali celo nekateri dvomi o obstoju tega minizmazka na zemljevidu. Govori se, da gre le (če lahko to podcenjujemo) za nekakšno sekto, ki verjame v nekaj, kar ne obstaja. Vendar tega ni priporočljivo omenjati pristašem te sekte (saj res, nihče nima rad, da kdo dreza po njegovih utvarah, zablodah in spolnih organih). Kot je pri teh barbarih že v navadi, je prisileku vsak ponujal svojo sveto kravo. Naš junak je bil trden človek. Svojih nazorov res ni spreminjal kar po vetru. Nobenega dvoma ni bilo, da bo možato ubranil vero in zavest svojih očetov in sinov in svetih duhov. Pa je ni! Ponos

številnih rodov od pokristjanjevanja dalje je šel gladko v franže. To je pomenilo seveda samo dobro zabavo brez predsodkov in če bog da, brez kakšne spolne bolezn.

Do tu vse lepo in prav, če bi počil lonec in bi bilo zgodbe konec; pa je počil kondom in je bil rom-pom-pom. Dobro, a ne? No, šalo na stran, kajti bistveni del se šele začneja! In sicer tako: kot za dežjem posije sonce, tako po nebesih pride čas za lakoto. Prej omenjenega heroj kaj takega seveda ni posebej pretreslo. Na to je bil pripravljen in še več kot le - to. Vedel je tudi za pomen krščanske ljubezni. Vedel je, da se spodobi in je pravično, nafutrati svojega bližnjega (zajedalca, pijavko). No, sedaj pa brez laži. V vsej nebeški zmede so človeku pobrali denarce in nenadoma je na celem svetu ostal sam s fižolom, s klobaso in plinskim gorilnikom.

Kot se rado primeri in tudi lep pogovor od nekod, res ne vemo kod, pravi, da iste sorte ptiči skup letajo, se je zraven, tako rekoč od nikoder, pojavil še nek na videz dobrodušni pogan, iz plemena, ki časti luno. Zdelo se je, da je tudi on opustil šege in običaje svojega plemena. Pridružil se je, torej našemu izgubljenemu najdencu, in sporazumela sta se, da jo skupaj mahneti na lov za zeleno površino, ki bi omogočala vrhunske kulinarčne užitke. In zgodilo se je, da sta našla to, kar sta iskala. Manjši park z nekaj drevesi, nizko ograjo, skratka vse je štimalo in se rimalo. Tujca sta zado-

voljno začela s pripravo jedi in celo komunicirala sta v nekem čudnem jeziku. Debata je nanese na številne teme, nevajenemu ušesu morda celo nekoliko nenavadne, vendar pomembne.

"Friends?"

"Je, šurfrends."

"Ju žonki?"

"Nou."

"Vi friends?"

Itd.

Jed je vablivo zadišala iz nebes, bistvo pa je, da je zadišala tema dvema človekoma, ki trenutno sedita v nekem parku, v neki deželi. Prav nič se nista obotavljala in ročno sta se lotila okusnega zalogaja.

"Dis gut, veri gut!", je nevzgojeno, s polnimi usti, momljal pogan.

"Fud from maj kantri!", je ponosno zagolčal naš človek in čisto nehoti spraval na dan svojo utvaro. Pogana pa to ni nič motilo. Vse je bilo lepo!

In potem se je zgodilo nekaj strašnega! Pogan je pobesnel! Zarjul je kot ranjena zver, pogledal proti nebu, kat da bi tam koga poznal in ta bi bil strašno jezen, kajti njegove oči so izdajale strah. Še več! Izdajale so brezmejen strah! Za tem se je obrnil proti našemu prijatelju, ki je imel rahle težave z zaznavo okolice in se mu je prijazno krohotal. V tistem trenutku njegov pogled (poganov, seveda!) ni izražal ničesar drugega, kot neizrekljiv bes. V roke je vzel piksno z jedjo, potegnil ven klobaso, ki je bila že objedena. Iz nje je ljubko curljala mast in nikogaršnje gore list bi jo z veseljem

pomalical. Pa je ni. Pogan je pričel grozljivo renčati: "Dis drti! Majgot kilmi! Ajkilju!", je izpustil med zobmi. Naš naivnež je ugotovil, da res ni čas, da bi si privoščil naivnost in jo je v trenutku pobral čez drn in strn. Ko je odpravil težave z zaznavanjem je premislil dvoje stvari:

a) Da pogan pripada tistemu plemenu, ki je skregano s prasci (potem tudi s klobasami)

b) Da s pogani ni dobro češenj zobati. Da imajo hudega boga.

Obogaten z novo izkušnjo je naš obogatenec mislil le še na zaslužen počitek. Nenadoma pa se je spomnil svojega legendarnega gorilnika (To je laž! Gorilnik namreč sploh ni njegov, ampak moj! Če slučajno to bereš, migatakojvrni!). Premagal je svoj strah, se vrnil proti parku in hkrati junaško in previdno poškilil čez ograjo, kjer je videl (saj ne boste verjeli!) pogana, ki je zadovoljno žrl (ja, žrl!) pasulj in tudi klobase se ni sramoval. To je bil , verjeli ali ne, isti ostudni pogan. Pri svojem umazanem opravilu pa se je zadovoljno in na glas smejal.

Ostale podrobnosti raje spuščam, kajti prav gotovo ni besed, ki bi lahko opisale razočaranje tega našega beščaka.

Od nekod pa sem slišal, da je strahotno pobesnel, ko je v neki deželi, resnevemokje, neki druid blagoslovil ogromne količine svinjine.

Kaj češ, nekatere izkušnje so za vse življenje!

Dr. Shizma,

Njam Njam

AAA FER	110	330
Agrobar	110	320
AM Trade	155	360
Art klub	200	350
Bežigrad, DD	100	300
BF Domžale	175	399
Črnuče	225	500
Čučnik	130	360
Dairy Queen	130	360
Daj - dam	105	385
Deri	100	300
DIC ^N	30	230
Figovec	230	490
Halo pizza - na dom	185	440
Inter Europ	95	330
Intermarket	130	350
Katrea (Ilirija)	175	420
Ko-Ra bar	205	450
Klasje	115	335
Litostroj, Strojna	100	300
Ljubljana	110	370
Maxi Market	180	450
Novi Marn	130	350
Novo mesto, DD ^N	50	300
Papino - na dom	245	470
Parma ⁵	110	310
Pinki - Bežigrad	120	340
Pinki - na dom	220	460
Pizza Novica - na dom	185	480
Plava laguna	185	360
Plečnikov hram	140	380
Poljane, DD ^N	50	250
Resta	115	340
Semenišče ^N	60	260
Vič	110	320
Vič, DD	60	280
Vinska trta	110	330
Železničar, DD ^N	60	210

Opombe

N - Samo za notranje študente, tj. študente, ki tam živijo oz. študirajo
5 - Največ pet bonov na mesec na dom - največ pet bonov v kombinaciji na mesec

Prodajna mesta

Kersnikova 4: pon. - čet. 8:00-19:00, pet. 8:00 - 14:00, tel.: 318 454
Rožna dolina: blok IV, pon.- pet. 8:00 - 12:30, tel.: 271 473

njAMB njAMB

Emavs	60	340
EPF	50	320
Halo pizza	70	360
Ježek	80	340
Kitajska restavracija	90	370
Kolodvorska restavracija	60	340
Korotan	80	350
Lačni noj	130	400
Pedagoška fakulteta	50	320
Pohorje	110	380
Slavija	130	400
Stephenson	110	370
Škorec	100	370
Študentski domovi	50	340
Tehnična fakulteta	50	320
Top njam	90	360
Visoka kmetijska šola	40	320

DAVEK BO ZAČEL PAPATI ŠTUDENTSKE DOHODKE

Prvi dan januarja 1994 je začel veljati prav neprijeten novi zakon o dohodnini (Uradni list RS št. 71/93). Mama država hoče več in več, nenasitno. Zaradi tega zakona bodo tudi študenti in dijaki za izplačane prejemke prek študentskih ali mladinskih organizacij, ki opravljajo dejavnost posredovanja dela na podlagi pogodbe o koncesiji, zavezani plačevati davek od svojega zaslužka.

KAKO? Poskusite poštekati.

Po določenih četrte alineje prvega odstavka §16 se osnova za davek od osebnega prejemka zmanjša za 10%. Študentom in dijakom se ta osnova zmanjša še za plus 40% povprečne plače zaposlenih v Sloveniji hkrati z zmanjšanjem v višini 11% povprečne plače zaposlenih v Sloveniji. To je skupno za 51% povprečne plače zaposlenih v RS iz predpreteklega meseca.

POGLEJMO TO V ŠTEVILKAH

Primer >

Študentov mesečni zaslužek	44.809,00 SIT
-10%	4.481,00 SIT
-51% povprečne plače v RS	40.328,80 SIT
	0 SIT

Osnova za davek je 0 SIT, torej davka ni treba plačati

Kaj pa se zgodi, če je zaslužek študenta višji?

Študentov mesečni zaslužek	50.000,00 SIT
-10%	5.000,00 SIT
-51% povprečne plače v RS	40.328,80 SIT
	4.671,20 SIT

Osnova za davek je 4.671,20 SIT. Akontacija davka se obračuna po stopnji 25%. Namesto 50.000,00 ti na hranilno knjižico nakažejo 48.832,20 SIT, torej vzamejo 1.167,80 SIT.

Kako je z letnim zaslužkom?

Če letni zaslužek znaša 537.708,00 SIT, je akontacija davka 0 SIT.

Če je letni zaslužek višji, pa gre takole:

letni zaslužek - 600.000,00 SIT
akontacija davka - 14.013,00 SIT.

Podatki veljajo le, če se povprečna plača zaposlenega v RS ne spremeni.

K.P, pripravila Anka Dvoršak

ŠTUDENTSKI SERVIS ŠOU

BORŠTIKOV TRG 2, LJUBLJANA

telefon: fakturni oddelek: 125-50-21, posredovalnica sob: 125-40-62

Nov delovni čas

ŠS

pon. - pet. od 07.00 do 14.00
pon. in sredo od 14.30 do 17.00

Dežurstvo:

tor. in čet. od 14.30 do 16.00

V času dežurstva ne vpisujejo novih članov in ne podaljšujejo članskih izkaznic.

Zaposlitve

Za fante je na voljo običajna ponudba manj zahtevnih del, za dekleta pa so na voljo dela v administraciji, čiščenja, delo v kuhinji, strežba....

Aktualno

V Kranjski Gori hotel Larix išče študenta za prodajo turističnih aranžmajev. Nujno je znanje dveh jezikov, seveda tujih.

Isti hotel rabi tri študente za strežbo v hotelski restavraciji. Poleg plačila dobite tudi polnpenzijsko oskrbo. Delo traja do marca. Informacije dobite na telefonski številki 064/881-575.

Petrol išče več študentov za delo na črpalkah v Ljubljani in bližnji okolici. Delo je izmensko. Nočna izmena dela le štiri dni v tednu. Informacije dobite na telefonski številki 133-10-14, g. Kremžar.

V galeriji Stratus iščejo prodajalko za

dalj časa. Informacije na telefonski številki 322-358, ga. Božič.

Posredovalnica sob

Posredovalnica ima trenutno na voljo okoli 40 stanovanjskih enot, med katerimi prevladujejo enoposteljne in dvoposteljne sobe s souporabo kuhinje in kopalnice.

Boni

Januarja lahko študentje spet dobijo 20 bonov. Če se odločijo, da bodo jedli le pri "Klasju", pa za ceno 20. bonov dobijo 21 bonov.

EKSTRA UGODNO

KRKINE NAGRADE

jezika. Pa sem se jaz spomnila, da že imamo nek slovar knjižnega jezika. Pa pravi, da ga še nimamo. Pa sva se malo pregovarjala. Na koncu pa pravi: "A vi mislite teh pet knjig?" (pokaže nek prospekt). "Ja, prav to mislim", mu odgovorim. Pa me hoče prepričati, da to ni pravi slovar. Da bomo šele zdaj dobili pravi slovar, ki bo sploh super; računalniško obdelan, pregleden in v eni sami knjigi. Jaz pa sem ena izmed redkih, ki ima možnost kupiti zadevo po ekstra ugodni ceni, samo za 15.000 SIT, v redni prodaji bo vsaj 45.000. Pa še nagrado dobim, in sicer slovenski pravopis in neko the best lupo. "Celih 95% izbrancev je to ugodnost izkoristilo", mi je še vedno prodajal hruške. Jaz pa njemu, da ne bom nič kupila. Pa se je pobral. Ustanovimo društvo za boj proti akviziterjem. To je zdaj v modi, bodimo moderni. Zahtevajmo novo za staro.

Krščen Matiček

Farmaceutsko podjetje Krka že 23 let razveseljuje študente dodiplomskega in podiplomskega študija ter dijake srednjih šol s svojimi nagradami. V teh letih so podelili 1373 Krkinih nagrad mladim strokovnjakom, ki so izvedli 946 raziskovalnih nalog. Poleg dodiplomskih in magistrskih nalog so prvič nagradili tudi doktorske disertacije. Na podelitvi XXXIII. Krkinih nagrad sta imela slavnostni nagovor rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. M. Tišler in generalni direktor Krke M. Kovačič. Krkine nagrade so že nekaj let povezane tudi z Mednarodnim znanstvenim simpozijem.

Pripravila Nataša Logar

ŠOLT

Cesta 27. aprila 31, Rožna dolina, Ljubljana
telefon: 268 - 128, 271 - 187, fax.: 271 - 189

JEZIKOVNI TEČAJI

Naslednji tečaji se pričnejo po zimskih semestralnih počitnicah, natančneje 21. februarja, prijave bodo sprejemali kak teden prej. Razpisani bodo tečaji vseh jezikov in vseh stopenj, prijave zanje pa bodo pobirali v ŠOLT - u (v študentskem naselju v Rožni dolini, blok VII) od pon. do čet. med 10.00 in 16.00 in v petek od 10.00 do 13.00. Cena tečajev še ni natančneje določena, ker še trajajo pogovori s ŠOU - om o sofinanciranju. Ko cena bo, jo lahko plačaš v dveh obrokih, pol takoj in pol čez mesec dni.

TEČAJ STRO- JEPISJA

Istočasni pričetek in protokol vpisa kot pri jezikovnih tečajih.

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

potekajo čez vse leto in jih ob zadostni udeležbi začnejo udeleženci kadarkoli si zaželite. 17. januarja se prične začetni tečaj: Uporaba osebne računalnika.

RAČUNALNIŠKA

DELAVNICA

je odprta 24 ur na dan, pod pogojem, da delo na računalniku že obvladaš. Za eno uro dela ti zaračunajo 70,00 SIT, tvoje remek delo pa ti tudi sprintajo na laserskem tiskalniku. Po želji ti tudi svetujejo, nudijo individualno pomoč pri delu, oblikujejo tabele in grafe...

AVTOŠOLA ŠOLT

Cel izpit lahko narediš na kredit. Praktično lahko vadiš 10 ur tedensko. Ura vožnje stane 1.150,00 SIT.

SELITVE IN PRE- VOZI

Lahko vam razmontirajo in preselijo pohištvo in podobne reči. Včasih uspejo razmontirano tudi sestaviti.

ŠTUDENTSKI SERVIS

posluje v 6. bloku v taistem študentskem naselju. Odprt je od ponedeljka do četrtega od 7.00 do 16.00, v petek in soboto pa od 7.00 do 13.00. Na delo se ne čaka v vrstah. Ob vpisu namreč poveš, kakšno delo ti odgovarja: pokličejo te

po telefonu, če si iz Rožne, te poiščejo. Za vpis potrebuješ: osebno, indeks, sliko, 200,00 SIT za članarino, številko tekočega računa ali hranilne knjižice.

Z vpisom v študentski servis postaneš član društva ŠOLT, kar ti prinese popuste pri vseh dejavnostih društva.

FOTOKOPIRANJE

Člani dobijo kopijo za 6,50 SIT, nečlani za 8,00 SIT. Delovni čas je vsak dan od 10.00 do 20.15, v petek od 10.00 do 12.00. Rezidenco imajo v 7. bloku.

FOTOGRAFIJA

Dve temnici z opremo sta na voljo 24 ur na dan za 30,00 SIT na uro.

TURISTIČNA DEJAVNOST

ŠOLT prireja za svoje člane tridnevne izlete v Prago, cena za člane je 160,00 DEM v tolarški protivrednosti, odhodi so 13. in 20. januarja in 10. in 24. februarja. Odhodi so ob četrtek zvečer, vrnitev v nedeljo, prav tako zvečer. Vse ostale informacije so vam na voljo na zgornjih telefonih.

K.P.

POPUSTI

CD

13. in 14.1.	DO KONCA SVETA (film)	350 SIT
14.1.	PLESNI VEČER i and i	400 SIT
17. in 18.1.	SVATBA (film)	350 SIT
18.1.	FRANCISCO ARAIZA (koncert)	500 SIT
19. in 20.1.	DVOJNO VERONIKINO ŽIVLJENJE (film)	350 SIT
21. in 22.1.	GOLI (film)	350 SIT

ŠPORT

Kazina

nudi plesne tečaje študentom po 1.000 SIT. Tečaj poteka vsak torek in četrtek po dve šolski uri in traja en mesec. Prijavite se na INFO TOČKAH ŠOU.

Športna rekreacija

stane za celo šolsko leto 1.500 SIT. Prijave sprejemajo na INFO TOČKAH ŠOU.

Tenis

Sezonske karte na teniških igriščih ŠD v Rožni dolini za sezono od 15.4. do 15.10.94 so:

-dopoldanske približno 40 DEM

-popoldanske približno 60 DEM

Prijave potekajo na informativnih mestih ŠOU.

V teniški dvorani BIT na Letališki 3 imajo študentje popust pri vstopnini:

50 % za tenis in badminton (rezervacije na informativnih mestih ŠOU)

40 % za tenis in badminton (rezervacije v dvorani BIT, do 15.00)

30 % popust pri prodaji vstopnic z indeksom nudi tudi Tenis ŠRC Ježica, Savlje 6.

Tivoli

daje 20 % popust pri prodaji vstopnine za bazen, drsališče in savno. Prodaja poteka na info. mestih ŠOU.

Fitness

Studio Five stars - expo na Tugomerjevi 56 /A daje 33% popust.

Studio Florida sport na Kopališki 3 v Domžalah in studio Mr. Fit na Draveljski 44 v Ljubljani pa imata 30 % popusta pri nakupu vstopnic.

Fitness AR - Club na Miličinskega 2 (savna in hidromasaža) daje 20 % popusta.

Tovarna ROG

Študentje z indeksom imajo 20 % popusta pri nakupu koles v prodajalni koles ROG na Rozmanovi v Ljubljani in na Trgu svobode 5 v Mariboru.

Ostali popusti

- STING d.o.o. na Proletarski 1 daje 15 % popusta pri nakupu računalniške opreme.

- DUEM na Verje 16 v Medvodah daje 10 % popusta pri nakupu oblačil za vodne športe.

- IGOR ŠPORT, SHOP and SERVIS na Gortanovi 21 daje 10 % popusta pri nakupu športnih artiklov in 20 % popusta pri servisu športne opreme.

- SOČA RAFTING, p.p. 172 v Novi gorici daje 15 % popusta za vse programe.

- PORENTOV DOM, Čičare 2 v Kranjski gori daje 20 % popusta za vse programe in storitve.

K4

14.1.	22.00	ED 26B (ekskluzivni DJ gost, organizator zagrebške Under City Rave scene) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 250 SIT za neštudente, s člansko izkaznico je vstop prost.
18.1.	22.00	MADE IN INDIE CRO (koncert) (promocija hrvaške CD kompilacije s skupinami Phantasmagoria (ZG), Transmisia (RI) in Touch Friction (ST)) Cena vstopnice je 300 SIT za študente in 500 SIT za neštudente, s člansko izkaznico je vstop prost.
24.1.	22.00	ŽUR DRUŠTVA YAM (ponovno gostovanje najbolj znanega new age društva v prostorih Kluba K4. Yam hrana, meditacija in totalni parti. Seveda brez cigaret in cigar) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 300 SIT za neštudente, s člansko izkaznico je vstop prost.
25.1.	22.00	HANS THEESSINK & BLUE GROOVE (Euro bluesman Hans Theessink s temnopolto družbo. A marching gospel blues Mississippi groove band! Koncert meseca.) Cena vstopnice je 600 SIT za študente in 1.000 SIT za neštudente, s člansko izkaznico je vstop prost.

tedenska shema

pon.	22.00 - 2.00	Od K4 do večnosti (gotcha: jazzy funky rap party / dark entries) Cena vstopnice je 150 SIT za študente in 200 SIT za neštudente, za imetnike članskih izkaznic + enega celega gosta vstop prost.
tor.	22.00 - 2.00	Jim Beam scena Cena vstopnice je 150 SIT za študente in 200 SIT za neštudente, za imetnike članskih izkaznic + enega polovičnega gosta vstop prost.
sre.	22.00 - 2.00	Cesta 66 (rock maraton 1955- 1996) Cena vstopnice je 150 SIT za študente in 200 SIT za neštudente, za imetnike članskih izkaznic + 1 gosta vstop prost.
čet.	22.00 - 3.00	Študentski ritm'n'žur (zelene zamorklje, dugme čevapčiči in irsko pivo) Cena vstopnice je 150 SIT za študente in 250 SIT za neštudente, s člansko izkaznico vstop prost.
pet.	22.00 - 4.00	Red Bull energy party (med stroji, meglo, energijo Red Bulla in rock'n'rollom) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 250 SIT za neštudente, s člansko izkaznico je vstop prost.
sob.	21.00 - 4.00	Sunless saturday (MTV sonce noče zaiti) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 250 SIT za neštudente, s člansko izkaznico vstop prost.
ned.	22.00 - 4.00	Roza disco (nedeljska gay scena) Poseben cenovni režim! Priporočajo vam nakup letne roza izkaznice.

Po 3. Video dance festivalu v CD ENKRAT DOBER VIDEO, DRUGIČ DOBER PLES

Pha, nič posebnega. Konec koncev tudi ni več nobene razlike med pravimi plesalci in drugimi s scene. Ali je to res pomanjkljivost? O tem nisem povsem prepričan.

Jean-Luc Godard

Kaj pove izraz Video-dance? Video-dance je pogovorna fraza za produkcijo z močnim poudarkom na plesu (gledališču) in koreografiji. Večinoma gre torej za audiovizuelne produkcije, ki temeljijo na že obstoječih koreografijah, na delih, v katerih je koreografija zamišljena za kamero. Vendar pa pojem video-dance zavaja vsaj v dveh pogledih: najprej lahko ustvari iluzijo, da gre za nov fenomen. Izraz video-dance je že ustaljena praksa v videografiji, zagotovo pa tudi pri filmu. Drugi razlog, zakaj pojma ni ustrezno uporabljati, pa je v tem, da getoizira tako označene filme in videje. Najpomembnejša skrb umetnikov, ki ustvarjajo te vrste produkcije, je oziroma naj bi bila posneti dober video ali film in ne dobro video-ples delo.

Letošnji zunanji selektor 3. Video-dance festivala, ki je potekal od 21. do 24. decembra lani, Belgijec Koen van Daele (slovenski in belgijski neinstucionalni umetniki se zadnje čase dokaj redno obiskujejo in izmenjujejo svoje umetniško znanje in ideje; primer je gostovanje naših umetnikov v Gentu in Antwerpnu), je po besedah Jelke Stergel, slovenske organizatorke festivala v CD, ki je bil producent festivala, Plesnemu teatru Ljubljana, koproducent, malce ponesrečeno opravil svojo nalogo. Čeprav drži, da je selekcija odvisna tudi od siceršnje letne produkcije. Kljub uvodnim besedam, ki pripadajo Koenu van Daele, kaj naj bi video-dance festival bil, nekateri predstavljeni videofilmi ne sodijo na omenjeni festival, ker pač nimajo plesnih elementov. Jelka Stergel je mnenja, da so nekateri posnetki na ravni video eksperimenta, drugi pa posnete vaje ali predstave.

Zakaj pravzaprav ideja prenesti izvirno koreografijo na video? Stergelova pove, da gre za študijski namen - pripomoček samim ustvarjalcem. Prav zato se je video-dance tudi začel kot nov umetniški žanr. "Ker video-ples ni le ples ali samo video, je težko določiti, kaj pravzaprav je.

Lahko rečem, da je video-ples eden najbolj hermetičnih načinov izražanja. Perspektiva tega žanra je postati element filmske umetnosti."

Med videi, ki smo jih uspeli videti na festivalu, Jelka Stergel izpostavlja ICHT - video o moškem in ženski, o večni igri privlačnosti in odbojnosti. Koreograf je Matjaž Farič, ki je ob Ingrid Kerec tudi plesalec. Režirala je Zemira Alajbegović. Mnenje Stergelove je, da je Icht posrečena koreografija obeh žanrov - plesa in filma v nov umetniški žanr. Ostali videi pa so, kot pravi Jelka Stergel, večinoma ali ples, ki nima zveze s filmom, ali obratno: Osebo mi je bil všeč video A strange fish v koreografiji Loyda Newsona in režiji Davida Hintona. Plešejo člani skupine DV8. Vsekakor video, ki se dosledno drži prvotne forme video-dancea, torej plesa v videofilmu. Loyd Newson jasno in ostro posreduje svoje čustvene, socialne in psihološke življenjske izkušnje. A strange fish na najboljši možen način povezuje ples s filmom in dokazuje, da video-dance ni le ples ali le film, temveč je lahko oboje hkrati. Tak video pa je že lahko odgovor na protislovje med plesnim umetnikom in filmskim režiserjem, ki ga omenja Jelka

Stergel. Takšno protislovje se namreč lahko reši na principu, ko se oba ustvarjalca zedinita s svojim načinu dela. Ustrezen primer sta Michael Clark, eden izmed vrhunskih plesnih mojstrov, in režiser Peter Greenaway. Clark je bil v svojem plesu najuspešnejši, ko je plesal Calibana v Greenawayevem filmu Prosperjeve knjige.

Če primerjamo tuje in domače videje letošnjega festivala, potem lahko ugotovimo, da so določeni videofilmi (predvsem pa slovenski) dokaj morbidni in se, kot že tolikokrat v drugih medijih oziroma žanrih, ponovno ukvarjajo s temačnimi, frustrirajočimi in filozofovskimi razmišljanji o svetu in njegovi podobi. Vendar pa, pravi Jelka Stergel, miselne izpeljave občutij ne sodijo v plesni del videa. Sama kakovost tujih in domačih videofilmov je na nivoju, čeprav so bili videofilmi lanskega festivala vrhunski primeri tega žanra in nedvomno bolj natančno izbrani kot letos.

CD v vsakem primeru podpira festival, ampak vedno s predpostavko, da je selekcija korektno izpeljana. Da se pač predstavi tisto, kar je na tem področju v svetu novega.

ALEŠ ČAKŠ

ŠKUC

11.1. - 28.1.

Sergei Glinkov - slike

KUD

predavanja

21.1.

19.30

IDENTITETA, Flying Universiti, Belgija

KD ŠPANSKI BORCI

15.1.

20.00

M. Kleč: VSEGA JE KRIVA MARIJANA DERŽAJ

VIJOLIČNI CD

prireditve

14.1.

20.00

PLESNI VEČER I and I EARTHFALL DANCE, Cardiff (v sodelovanju z Britanskim svetom Ljubljana)

16.1.

19.00

PLESALCI IZ PRVE VRSTE, Slovenske plesne skupine

POSEBNA IZDAJA VODNIKA KAM

Mestni sekretariat za turizem in gostinstvo - Promocijski center Ljubljana nam bo v bližnji prihodnosti (predvidoma februarja) podaril posebno izdajo vodnika KAM z naslovom IZLETI V OKOLICI. Besedilo za vodnik je napisal umetnostni zgodovinar g. Albin

Vengust, recenzijo dr. Avguštin Lah, oblikovanje ima na skrbi Ars Vivendi. V vodniku bodo zgodovinske, naravne, kulturne zanimivosti, predstavili bodo gostinske objekte z možnostjo športa in rekreacije ter praktični nasveti za nakup.

K.P.

NEVROZA. Študentski informator. Št. 8. Uredila Ksenja Perko, ki ji je izdatno pomagala mojca Mikolič. Nepodpisano poslikal XX. Računalniško obdelal Zoran Obradović. Računalniško obdelavo sabotiral Slovenec d.o.o. Vidimo se čez dva tedna.

KUD IDIJOTI NA METELKOVI

Sobota, 18. december 1993 - Kljub sorazmerno dragi vstopnini (500 SIT = 6,5 DEM) so "Stare pizde" napolnile gala dvorano na Metelkovi

Okrog 250 ljubljanskih frikov je najprej ogrevala poreška skupina TRAUMA, ki je kljub temu (kot je vedno moderno) da fantje ne znajo igrat, igrala take in tako dobre, da so se nekateri v "prvih vrstah" ne samo ogreli, ampak tudi pregreli (pa so se tud mal slačil in tko).

Torej začel se je tako, da so bili razpoloženi oni tam na odru in oni tam pod njim.

In ko so TRAUMA odšpilali svoje, je sledila 40 minutna pavza, da smo si lahko oddahnili in popil še kakšno pivo, preden so uleteli KUD IDIJOTI, ki so nas naslednjo uro in še mal zabaval in prepeval stare hite, in obenem predstavljal sebe kot stare pizde, pa še novo ploščo so predstavljal; TAKO JE GOVORIO ZARAD USTA.

Na plošči (CD-ju) so posneti, do zdaj kao koncertni komadi v studijski obdelavi (ZA TEBE in ostali).

Poleg tega, da so KUD IDIJOTI bili na METELKOVI "samo zbog para", so bili izredno razpoloženi, prav tako tudi njihova zvesta publika in sploh večina folka v Gala dvorani. Žural pa se je tako, da je več folka norel na odru in še več pod odrom. Zvok je bil presenetljivo dober (za Metelkovo 5+).

Po dobri uri igranja so si KUD IDIJOTI privoščili pet minut pavze, potem pa odigrali še dva koncerta; konec (tako su svirali zarad usta?). Žura pa ne...

D. Kalašnikov

koncerti

18.1.	19.30	FRANCISCO ARAIZA - tenor, z orkestrom Slovenske filharmonije, ki ga bo vodil MARKO LETONJA (Mozart, von Weber, Massenet, Verdi, Bizet, Mascagni, Giordano)
20.1.	17.00 in 18.30	MLADI MLADIM v sodelovanju s GML, orkester Slovenske filharmonije, MARKO LETONJA - dirigent, solisti - MATE BEKAVAC - klarinet, ANJA BUKOVEC - violina, TOMAŽ PETRAČ - klavir (von Weber, Ravel, Prokofjev)
25.1.	21.00	WAYNE HORVITZ "PIGPEN", WAYNE HORVITZ - klaviature, FRED CHALONER - bas, BRIGGAN KRAUS - alt saksofon, MIKE STONE - bobni.

predavanja

12.1.	19.00	Renata Zupanc in Alen Varšek: AVSTRALIJA - iz tropov v puščavo
12.1.	19.00	Barbara Škoberne in Zoran Mihajlovič: ALI JE RAZSVETLENJE PO VZHODNIH TRADICIJAH MOŽNO TUDI ZA ZAHODNEGA ČLOVEKA?
12.1.	19.00	dr. William Bloom: DUHOVNA DINAMIKA DENARJA

NOVA KASETA SLOVENSkih KOLEDNI[KIH PESMI

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Študentske organizacije Univerze v Ljubljani je izdal novo kaseto slovenskih kolednic. "Kolednice so pesmi kolednikov, obhodnikov, ki po ljudskem izročilu ob določenih dneh v letu hodijo od hiše do hiše po vasi (ali tudi v bližnji okolici), voščijo srečo in v zahvalo prejmejo dar. Najbolj znani so koledniki od božiča do praznika Treh kraljev (6. januar). V skladu z namenom imajo kolednice posebno obliko: začno se s pozdravom, sledi voščilo in prazniku primerno besedilo, nato je prošnja za dar in zahvalo zanj, na koncu pa poslovitev." Tako o kolednikih dr. Zmaga Kumer v spremnem besedilu.

Na kaseti je 28 kolednic, kar pomeni štirideset minut glasbe. Na ovitku je slika Riharda Jakopiča iz ciklusa Begunci. Glasba je bila posneta v Helidonovem studiu, kasete pa so izdelali v Studiu Racman. Kaseto lahko naročite na sedežu APZ, Kongresni trg 1, Ljubljana, telefonska številka je 214-287, osebno ali telefonsko.

K.P.

Razstava idrijskih čipk v KIC Ljubljane

Čeprav so idrijske čipke mogoče že odigrale svojo vlogo v slovenskem kulturnem prostoru (mogoče je še niso), so v Kulturnem informacijskem centru Ljubljane razstavili originalne staroidrijske čipke. Namen razstave je bil, pokazati ljubljancem nekaj časa oddaljeno in sploh miko njih bežno obrt in šolo klekljaric ter risarjev čipk. Razstava je bila pripravljena odlično. V knjigi vtisov so zapisane same lepe reči. Ljubljanci (tisti, ki so si ogledali razstavo) so fascinirani. Med njimi se že formirajo skupine občudovalcev (učiteljice razrednega pouka), ki svoje globoke vtise o razstavi širijo med nevedneže, nerazgledaneže in ignorante (skratka med tipične Slovence). V teh skupinah je mnogo takih, ki svoje globoke vtise o razstavi izražajo skozi prozna dela. Ne manjka pa se niti onih, ki so tudi že posegli po peresu in se izražajo skozi poezijo (ki je slovenec vendar tako zelo blizu). Pričakujemo tudi kakšno obsežnejše dramsko delo, ki nas bo v narodnozavednem duhu popeljalo v svet čipk.

SLOVENCII! Ne pustimo Snazadnjaškim silam, da nas oropajo narodnih zakladov!

14.1.	19.00	dr. William Bloom: PSIHOLOŠKE NEVARNOSTI NA DUHOVNI POTI
18.1.	19.00	Franci Horvat: NA BELIH VRHOVIH KORDILJER IN NA INKOVSKIH POTEH
24.1.	19.00	Zvone Šeruga: NEVARNE POTI
25.1.	19.00	prof. Justin Stanovnik: SPRAVA
25.1.	19.00	Dr. Andrej Ule: TEORIJA IN PRAKSA ZEN BUDIZMA

predstave

14.1.	21.00	B. Henley: ZLOČINI SRCA, premiera
15.1.	23.00	D. Zlatar Frey: POMLADNO OBREDJE
18.1.	20.00	Betontane: TATOVI MOKRIH ROBČKOV
19.1.	20.00	Betontane: TATOVI MOKRIH ROBČKOV
19.1.	20.00	P. Shaffer: LETICIJA IN LUŠTREK
21.1.	20.00	B. Slade: OB LETU OSOREJ

filmi

13.1.	20.00	Wenders: DO KONCA SVETA
14.1.	20.00	Wenders: DO KONCA SVETA
17.1.	20.00	Lee: SVATBA
18.1.	20.00	Lee: SVATBA
19.1.	20.00	Kieslowski: DVOJNO VERONIKINO ŽIVLJENJE
20.1.	20.00	Kieslowski: DVOJNO VERONIKINO ŽIVLJENJE
21.1.	20.00	Leigh: GOLI
22.1.	20.00	Leigh: GOLI

razstave

do 30.1.	SHU TAKAHASHI, slike, grafike in skulpture
19.1. do 20.2.	PRIMOŽ PREDALIČ in BOJAN VELIKONJA, fotografski multimedialni projekt
12.1. do 6.2.	Margherite Spiluttini: NOVE HIŠE V AVSTRIJI, arhitekturna fotografija

SNG

12.1.	19.30	Achternbusch: SUSN
13.1.	19.30	Filipčič: PSIHA
14.1.	19.30	Filipčič: PSIHA
20.1.	19.30	DRAMSKI OBSERVATORIJ ZENIT, v režiji Dragana Živadinova
21.1.	19.30	Filipčič: PSIHA
22.1.	19.30	Filipčič: PSIHA

DRAMA

13.1.	19.30	Jovanovič: ANTIGONA
14.1.	19.30	Ibsen: ROSMERSHOLM
15.1.	19.30	Ibsen: ROSMERSHOLM
19.1.	20.00	Shakespeare: HENRIK IV., premiera
20.1.	19.30	Shakespeare: HENRIK IV.
22.1.	19.30	Feydeau: DAMA IZ MAXIMA
24.1.	19.30	Ibsen: ROSMERSHOLM
25.1.	19.30	Ibsen: ROSMERSHOLM
26.1.	19.30	Shakespeare: HENRIK IV.

mala drama

12.1.	20.00	Jesih: LJUBITI
13.1.	20.00	Allen: ZAIGRAJ ŠE ENKRAT, SAM
14.1.	20.00	Torkar: BALADA O TAŠČICI
15.1.	20.00	Jesih: LJUBITI
18.1.	20.00	Jesih: LJUBITI
21.1.	20.00	Torkar: BALADA O TAŠČICI
22.1.	20.00	Jesih: LJUBITI
25.1.	20.00	Jesih: LJUBITI
26.1.	20.00	Torkar: BALADA O TAŠČICI

OPERA IN BALET

12.1.	19.00	Verdi: RIGOLETTO
21.1.	16.30	Čajkovski: HRESTAČ
22.1.	19.00	Bizet: CARMEN
25.1.	19.00	Verdi: NABUCCO
26.1.	19.00	Bizet: CARMEN

KINOTI**KINOTEKA**

12.1.	18.00	Schmoeller: VZTRAJNO ZAPELJEVANJE
12.1.	20.00	Browning: BELI TIGER
13.1.	18.00	Schmoeller: VZTRAJNO ZAPELJEVANJE
13.1.	20.00	Schmoeller: VZTRAJNO ZAPELJEVANJE
14.1.	18.00	Kaufman: INVAZIJA TRETJIH BITIJ
14.1.	20.15	Marshall: ŽIVI
15.1.	18.00	Kaufman: INVAZIJA TRETJIH BITIJ
15.1.	20.15	Kaufman: INVAZIJA TRETJIH BITIJ
17.1.	18.00	FILMI BOŽIDARJA JAKCA
17.1.	20.00	Cabanne: MUČENIKI ALAMA
18.1.	18.00	Schlondorf: SWANNOVA LJUBEZEN
18.1.	20.00	Crosland: DON JUAN
19.1.	18.00	Schlondorf: SWANNOVA LJUBEZEN
19.1.	20.00	Henderson: DR. JECKYLL AND G. HYDE Cruze: VELIKI GABBO
20.1.	18.00	Schlondorf: SWANNOVA LJUBEZEN
20.1.	20.00	Schlondorf: SWANNOVA LJUBEZEN
21.1.	18.00	Guillermin: SHEENA, KRALJICA DŽUNGLE
21.1.	20.15	Guillermin: SHEENA, KRALJICA DŽUNGLE
22.1.	18.00	Guillermin: SHEENA, KRALJICA DŽUNGLE
22.1.	20.15	Guillermin: SHEENA, KRALJICA DŽUNGLE
24.1.	18.00	PROGRAM ARHIVA SLOVENIJE
24.1.	20.00	NJEHOVA NOVA ZAPOSILITEV MOŽAČA
25.1.	18.00	Deville: DOSJE 51
25.1.	20.00	TEDDY PRI VENTILU NEVARNO DEKLE NJENA RAZUZDANA USODA
26.1.	18.00	Deville: DOSJE 51
26.1.	20.00	LEPO VEDENJE

PREMIERE V LJUBLJANSKIH KINEMATOGRAFIH

13.1.	Reitman: DAVE
20.1.	Ramis: NESKONČEN DAN (GROUNDHOG DAY)
20.1.	Anders: BENCIN, HRANA IN PRENOČIŠČE (GAS, FOOD AND LODGING)

GLASBENA MLADINA

12.1.	18.00	Vodnikova čomačija MINI KONCERT, Nina Ostaševski- violina, prof. Dejan Bravničar - mentor, prof. Bojana Karuza - klavir. Vstop prost.
14.1.	19.00	grad Bogenšperk nad Litijo SLAVA VALVAZORJA KRAN-

Zvečer v mesto, gremo v mesto zvečer...

Technovzdušje v K4 ↑

↖ Najlepša punca v Eldoradu

↓ Super poza kelnerja v Palmi

↖ Na Tribuni se pa dela tudi v petek zvečer (v ozadju: remitenda)

MARIBOR

ŠTUK

pon.	KINO (po kinu glsba do ...?)
tor.	JAZZ & (verjetno) ART VIDEO KINO
sre.	KINO & ŠTUD. DISCO
čet.	ROCK VEČERI / KONCERTI
pet.	KONCERTI
sob.	MADISON CLUB / D.J. KOLBL

KINO ŠTUK

12.1.	THE FUGITIVE (akcijska kriminalka)
17.1.	WIND (športna drama)
19.1.	A FEW GOOD MEN
24.1.	HOWARD'S END (9 nominacij za Oskarja)

CELJE

SLG

12.1.	15.30	Veras: ZELENA KAPICA
13.1.	19.30	Goldoni - Rozman: SLUGA DVEH GOSPODOV
14.1.	19.00	Goldoni - Rozman: SLUGA DVEH GOSPODOV
15.1.	17.00	Goldoni - Rozman: SLUGA DVEH GOSPODOV
18.1.	19.30	Pirandello: KOT ME TI HOČES
22.1.	18.00	Novak: POGOVORI S PREZIHOM
25.1.	17.00	Goldoni - Rozman: SLUGA DVEH GOSPODOV
26.1.	16.00	Burger: LAŽNIVI KLJUKEC

ŠEMPETER PRI NOVI GORICI

CRMK

10.1.	MTV večer
15.1.	koncert: BY ALL MEANS (Monza - Italija, hard core)
Koncert je zaradi boleznih enega od članov benda še pod vprašajem.	
20.1.	HC, PUNK (glasba s CD-jev)
21.1.	LATINO VEČER

Ves januar bo v galeriji kluba na ogled razstava fraktalov z naslovom "POGLED V NESKONČNOST", avtorja: Aleš Bizjak in Aleš. Hvala

ČRNOMELJ

MKK BELE KRAJINE

15.1.	22.00	ORLEK
22.1.	22.00	RES NULLIUS

KOPER

MKC

Vsekakor vsak vikend vsaj en koncert.

VELENJE

ŠALEŠKI [TUDENTSKI KLUB

Sredi januarja izide nova številka R.I.T.-i (Racionalno Izbrane Teme). V novi grafični in vsebinski obliki, ki bo zatresla stebre javnega mnjenja.

MARIBOR

SNG

12.1.	19.30	Dumas: TRIJE MUŠKETIRJI
13.1.	19.30	Dumas: TRIJE MUŠKETIRJI
14.1.	19.30	Plesno baletni triptih: ŠTIRJE LETNI ČASI - premiera
15.1.	19.30	Plesno baletni triptih: ŠTIRJE LETNI ČASI
16.1.	17.00	Aishil: ORESTEIA
17.1.	19.30	Plesno baletni triptih: ŠTIRJE LETNI ČASI
17.1.	21.00	Koncert Vlada Kreslina: NAJLEPŠA LETA NAŠEGA ŽIVLJENJA
18.1.	21.00	Koncert Vlada Kreslina: NAJLEPŠA LETA NAŠEGA ŽIVLJENJA
19.1.	18.00	Aishil: ORESTEIA
20.1.	18.00	Aishil: ORESTEIA
20.1.	20.00	Plesni teater Aldea: LIFT (NOSILNOST 5 OSEB)
21.1.	19.30	Plesno baletni triptih: ŠTIRJE LETNI ČASI
21.1.	20.00	Plesni teater Aldea: LIFT (NOSILNOST 5 OSEB)
22.1.	19.30	Dumas: TRIJE MUŠKETIRJI
22.1.	20.00	Plesni teater Aldea: LIFT (NOSILNOST 5 OSEB)
23.1.	19.30	Dumas: TRIJE MUŠKETIRJI
26.1.	21.00	Koncert Vlada Kreslina: NAJLEPŠA LETA NAŠEGA ŽIVLJENJA

Projekt Regionalna pisarna

V sredo, 5. januarja je bil na Kersnikovi 4 sklican sestanek regionalnih študentskih klubov. Prisotni so bili predstavniki petnajstih klubov, vodja projekta Peter Medica ter predstavniki ŠOU-a.

Pogovarjali so se o delu regionalne pisarne. Predstavniki klubov so povedali katere informacije bi želeli dobivati od ŠOU-a. Prav tako pa bi morali klubi poročati o svojih aktivnostih Regionalni pisarni, ki bi bila nekakšen posrednik med ŠOU-om in posameznimi klubi in skrbela za pretok informacij v obe smeri. S strani študentskih klubov je bila dana pobuda, da bi se ponovno potegovali za prostore v kleti četrtega bloka v Rožni dolini, da bi bilo spet kakor je bilo v starih dobrih časih, ko je študent še lahko kam šel na dober žur. Vendar bo krvavi boj z direktorico

študentskega naselja Prežljevo neizogiben.

Na sestanku je bilo dogovorjeno, da vsak klub skliče svoj izvršni odbor in mu predstavi Zakon o skupnosti študentov. Po sestanku je večina predstavnikov klubov že podpisala Stališča študentov o predlogu zakona o skupnosti študentov, napisana s strani ŠOU-a ter naslovljena na državni zbor in državni svet republike Slovenije... Študentska vlada obljublja, da bo delala na tem, da se klubom pusti finančna neodvisnost.

T.H.

NO BORDER GIG

Ilirska Bistrica - Prednovoletni teden je bil dogodkov poln. Nekaj boljšega so ponudili aktivisti iz MKNŽ (Mladinski klub Nade Žagar). V okviru turneje NO BORDER JAM (mineštra avstrijskih, nemških, slovenskih, itd. skupin - glej izdani CD), so v Ilirsko Bistrico prinesli sneg THOSE WHO SURVIVE THE PLAGUE iz Dunaja in DEAF INDIANS iz Kolna. Prijetna glasbena kulisa, prijetne točajke in prijeten čas so ustvarili prijetno vzdušje, ki je privabilo dvesto prijetnih ljudi.

Pozno, kakor zmeraj v Bistrici, so svoj nastop uprizorili avstrijski angažirani korovci. Uao, dva vokala na odru (moški + ženska), solidna ritem sekcija in drveča kitara. Mojo pozornost sta pritegnila predvsem nastopa vokalov. Rahla melodičnost se je prelivala v jezno kričavost v smislu dialoga. Pevkine sposobnosti so bile bolj prepričljive (ženska duša je itak bolj občutljiva in zadnje čase tudi bolj radikalna od moške). TISTI, KI SO PREŽIVELI KUGO so jezni in nezadovoljni nad svetom, v katerem živijo. Besedila se dotika-

jo vsakodnevnih tem (nasilni družinski odnosi, kozmetični poskusi na živalih, religija, svetovna politična kriza...). Geneološka raziskava Avstrijcev je bila kritični bistriški publiki všeč - dva bica. Njihova založba je SACRO EGOISMO iz Badna.

DEAF INDIANS niso blesteli (bistriška publika je res do prave mere kritična). Povprečna hard rokowska skupina z rahlo "danziškim" vokalom, po tako dobri "predskupini" skoraj nima možnosti zadovoljiti poslušalstva. Mačistični "hard guys" so na koncu ostali le še s

Odprto prvenstvo ŠOU v tenisu

Pisal se je december s številko 26. V dvorani BIT so odigrali božični novoletni turnir v tenisu, ki ga je organizirala Študentska organizacija Univerze v Ljubljani. Sodelovalo je 137 tenisačev Slovenije. ŠOU je obljubila, da se bo trudila zagotoviti vrhunskim športnicam in športnikom olajšave pri opravljanju študijskih obveznosti. Organizirala bo ŠOU KIM ligo in trem najboljšim športnikom-študentom, študentkam poskušala priskrbeti štipendije.

REZULTATI ŠOU CUP

1. URH - JANŠKOVEC
2. STARC - KAVČIČ
3. - 4. KUGOVNIK - LAH POŽAR - FRANDULIČ

REZULTATI MIX CAKE TURNIRJA,

tekmovali so za sladko torto

1. FLORJANČIČ - SOK
2. PINTAR - POR
3. LUŠNIC - URH
4. MULEJ JANŠKOVEC

REZULTATI EKSHIBICIJSKEGA TURNIRJA

- SELEKCIJA ŠOU : OLIMPIJCI
- 3 : 0
- URH : TRUPEJ
- 2 : 1
- MULEJ : LUŠNIC
- 2 : 0
- URH - MULEJ : TRUPEJ - LUŠNIC
- 3 : 1

Prvo mesto študentov na turnirju odbojke v Berlinu

Na mednarodnem mix turnirju v odbojki v Berlinu je sodelovalo 12 ekip, iz Avstrije, Francije, Walesa, Češke, Nemčije in Slovenije. Slovenijo je zastopala slavna selekcija študentov ŠOU. Prvo mesto je osvojila ekipa ŠOU iz Ljubljane (kdo bi drugi), druga je bila ekipa iz Gradca, v kateri je bilo tudi nekaj avstrijskih državnih reprezentantov, tretje mesto pa je pripadalo ekipi Pariz - Berlin. Naša ekipa je nastopila in zmagala v postavi: Bernard Purkart (FS), Avguštin Pleško (FŠ), Matej Ivanc (FŠ), Sašo Trček, Barbara Antolinc (MF), Nataša Frelj (PF) in Urša Podvršič (PF).

K.P.

PRAGA

slovaške vozovnice in obratno; Slovaki na Češkem (in obratno) ne potrebujejo delovnega dovoljenja. Nasploh kažejo izrazitejša znaka inteligence kot ex-Juga.

Kako pridemo tja

Najbolj ugoden način potovanja na Češko je avtoštop. Ne stane vas nič, do Prage pa z malo sreče prispete v enem dnevu, od jutra do večera. Pri tem bodite pred-

vsem pozorni, da preko Avstrije ne štopate konec tedna, saj se je to izkazalo za zelo zamudno početje.

V Prago lahko greste tudi z vlakom - še posebej če so temperature arktične - na železniški postaji pa vas osrečijo s ceno 12.870 SIT (=170 DEM) za povratno karto. K sreči se z malce iznajdljivosti do Prage pripeljemo s precej manj denarja, ob tem pa si lahko privoščimo še izlet v Budimpešto. Skrivnost je v kupovanju lokalnih in ne mednarodnih kart.

Tako vas bo karta od Rádicsa (4 km od Dolge vasi) do Budimpešte stala 915 Ft (15 DEM),

od Budimpešte do Szoba (na slovaški meji) 200 Ft (3,5 DEM) in od Szoba do Šturova (na slovaškem) 50 Ft (1 DEM). Karto od Rádicsa do Szoba seveda lahko kupite tudi naenkrat, priporočam pa povratno karto, saj boste tako v povratku rešeni plačevanja karte na vlaku, kar zna biti zelo drago. V Šturovu lahko zamenjate denar in za 490 Sk (27 DEM) kupite *Kilometrsko Banko* (karto za 2000 tarifnih kilometrov), ki bo za dve osebi zadostovala za čez celo Slovaško (Šturovo - Kutý) in nazaj. Kupite tudi češko *Kilometrsko Banko* (490 Kč=29 DEM), ki bo prav tako dovolj za dva od Breclava (na meji) do Prage in nazaj. Skupaj: 126 DEM za dva.

Kupovanje kart na vlakih (še posebej mednarodnih) je zelo nepriporočljivo, saj ti npr. slovaški sprevodnik zaračuna vožnjo od Šturova do Bratislave 30 DEM, v trdi valuti seveda.

Hej, hopla, cifra mož

1 DEM = 17 Kč (korun českých). To je osnovni zakon, ki pa v vsaki menjalnici izgleda drugače. Če za 100 DEM dobite več kot 1600 Kč, bodite kar zadovoljni. Najglasnejša in najbolj prisotna menjalniška družba Exact Change, ki ima žtthe best rates' vam na primer vzame 10% in vam za 100 DEM da 1530 Kč. Pazite se tudi *Cheque Pointa* in podobnih menjalnic. Denar lahko ob zmerni proviziji (2%, najmanj 50 Kč) zamenjate kar v banki na Vaclavskih namestih (centralni mestni trg - 100 DEM = 1650 Kč), ali še bolj ugodno (2%, brez spodnjega zneska) v *Šmenarni u beleho konička* na Karlovi ulici (100 DEM = 1668 Kč).

Food & Lodging

Prški hosteli žnj kategorije ponujajo dvoposteljne sobe za 750 Kč. Na njih mirno pozabite in se oboroženi z ISICom odpravite v katerega od študentskih domov (*Kolej*).

Let's go sicer priporoča Strahov, do katerega se peljete z metrojem C do konca in potem sedem postaj z avtobusom, vendar boljše in cenejše domove lahko najdete tudi v centru - npr. na Opletalovi 37 (200 m od glavne železniške postaje - *Hlavní Nádraží*), kjer vas bo prenočišče za enega stalo pozimi 125, poleti pa 160 Kč. Čehi pa imajo eno grdo navado - sobo morate vglavnem plačati za naprej, zadnje jutro pa se morate izseliti do 10h.

Ko najdete prenočišče, si morate še samo napolniti želodec. Pri tem pazno izberite restavracijo. Češke gostilne so razdeljene v štiri skupine - od delavskih lukenj brez stolov in s pivom za 10 Kč v IV. do marmorja, medenine, ogledal in juhe za 125 Kč v I. skupini. Izberite zlato sredino in stopite v

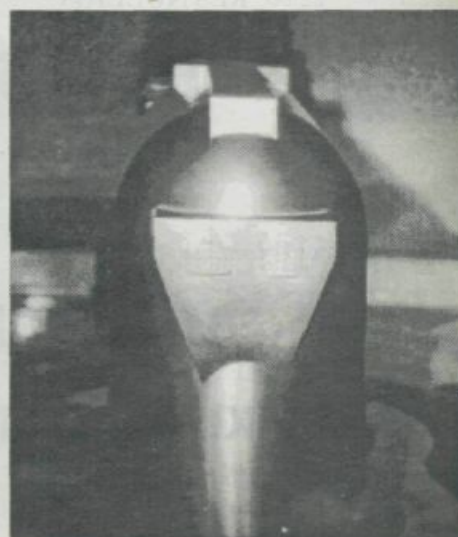
Čuvajka Karluvega mosta

kakšno restavracijo II. ali še raje III. skupine. To so ponavadi prijetne gostilne s pivom za 12 - 15 Kč, kompletnim kosilom za 35 - 40 Kč in 5 - 6 dnevnimi meniji.

Češka hrana je izvrstna, tako da lahko brez strahu preizkušate jedilnike kar po vrsti. Poskusiti morate *svičkovo na smetaně* in *moravske vrbce*, ob tem pa seveda *houskove* (kruhove) in *bramborove* (krompirjeve) *knedlike*. Koristno je, če veste da so *bramborove hranolky* pomfrit, *okurka* kumara, *smaženó ocvrto*, *polevka* pa juha.

Sprehod

Vaclavske namesti so centralni trg, pravzaprav avenija, praškega Novega mesta. Na njih je narodni muzej, dve postaji metroja, uredništva največjih časopisov, cela vrsta prvotnih hotelov, par diskotek in McDonald's. Od njih se po Jindrišski mimo dežurne pošte lahko sprehodimo do gotske cerkve sv. Jindricha (Henrika) in od tam po par stranskih ulicah do Namesti republiky. Tam najdemo *Obecní dum*, art nouveau stavbo iz začetka stoletja, ki je nekakšen ekvivalent Cankarjevemu domu. V njej sta razen nekaj gledaliških in koncertnih dvoran naha-

Karl IV v kripti katedralw sv.

Staromestske namesti

jata tudi dva najbolj fina praška lokala - Caffé Nouveau in Brasserie Mozart. Mimo njiju se hladnokrvno sprehodite in v kleti vas bo pričakala zelo prijetna Plzenska pivnice - pivnica, polna mladine iz celega sveta, pivo 12 Kč. V sosednjem prostoru zvečer odprejo Repre klub - tisto, kar bi K4 mogoče moral biti, pa ni. V Repre klubu prav tako najdemo mladino iz celega sveta, največ pa jih je, vključno z osebjem, iz prostorov nekdanje Jugoslavije, tako da pijačo lahko naročite tudi v srbohrvaščini ali slovenščini. Odprto do 05h.

Od Obecnega duma je po Celetni prav lep sprehod do Staromestskih namesti, glavnega trga Starega mesta. Tam je razen Tynske cerkve (ogromna in zelo stara gotska cerkev, v kateri je pokopan danski astronom Tycho Brache), husitske cerkve in spomenika največjemu češkemu kralju. Karlu IV, še Radnice - rotovž, ki so jo gradili v vseh stilih, od romanike do pred kratkim dozdane avle v betonu in steklu. Radnice ima tudi astronomsko uro, ki razen časa kaže tudi znamenja

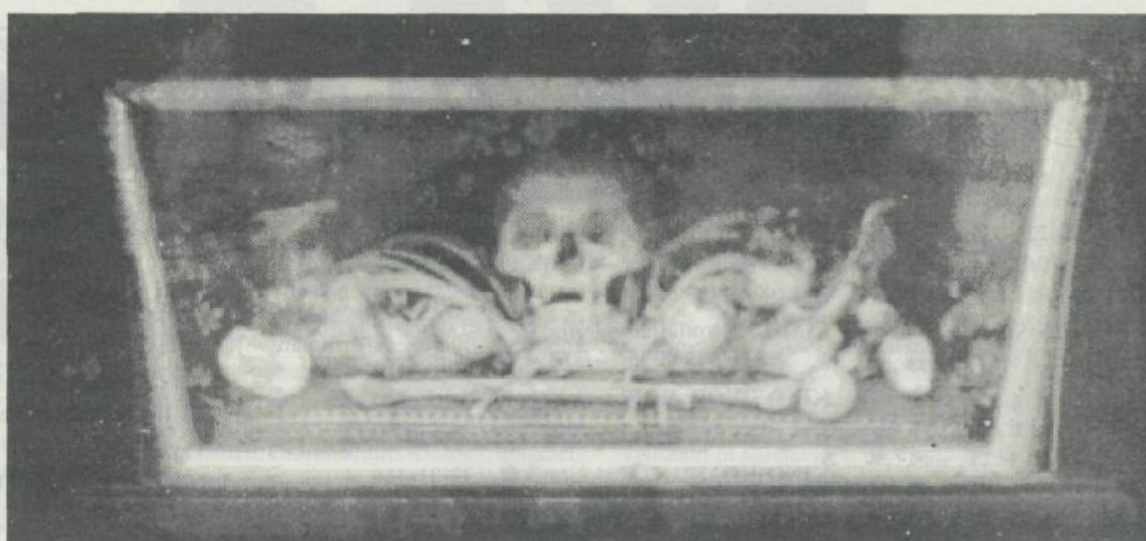

Zlata Ulička

zodiaka, datum, mesečeve mene... Vsako uro smrt zazvoni in gruče turistov občudujejo dvanajst apostolov, ki se sprehodijo mimo dveh linic.

Trg je, kakor celoten center Prage, poln uličnih prodajalcev, ki prodajajo vse, od keramike do razglednic in malce out-of-place babušek in ruskih vojaških kučem. Tudi ulični prodajalci, predvsem kap in nakita, so večinoma iz ex-Juge.

Staromestskih namesti vodi Szavita Karlova ulice na Karluv most. Ulica je polna dragih in ogabno kapitalističnih turističnih lokalov, tako da med njimi zlahka prezrete Pivnice u zlateho tygra, eno od najboljših in najbolj pristnih praških pivnic. Pivo 15 Kč, pravo vzdušje, češčina v zraku. Dela do 23:00, ampak pridite do 22:00, ker sicer lahko

Jan Nepomuk

ostanete brez piva.

Karluv most in levi breg Vltave

Karluv most je eden najlepših in najstarejših mostov v Evropi. Namesto starega mostu, ki ga je odnesla poplava, ga je dal postaviti Karel IV. Namesto malte so uporabili jajčne beljake, legenda pa pravi, da je jajca za most prispevalo vse mesto. No obeh ograjah sta vrsti

kipov, najstarejši med njimi pa prikazuje sv. Jana Nepomuka, ki ga je dal kralj vtropiti, ker ni hotel izdati kraljičin skrivnosti.

Tudi most je poln prodajalcev in turistov, poleti pa tudi kitaristov, saksofonistov, lajnarjev in publike. Posebna specialiteta prage so lutkovna

gledališča z zgodbami o duhovih stare Prage.

Malostranske namesti, središče praške Male strane so polne baroka - cerkev, palač... Sedanjo, baročno, podobo so ustvarili Avstrijci, ki so leta 1620 zasedli Češko, ukinili češčino in Husitsko cerkev. To priložnost so proslavili z mučenjem in ubojem 27 veljakov - meščane, viteze, župana, profesorje in rektorja univerze (verjetno iz jeze, ker je praška univerza 17 let starejša od dunajske).

Po Novih ali Starih zamečkih shodih (stopnicah) pridete na Hradčane - kraljevsko mesto. Prvi grad so na Hradčanih Slovani zgradili v 10 stoletju; večje prezidave pa je doživel v 14. stoletju, ko je Karl IV. dal zgraditi katedralo sv. Vita - dokončali so jo v dvajsetih letih tega stoletja, in v 17. stoletju, ko so ga zasedli Avstrijci. Na gradu - ki je

pravzaprav kompleks palač, cerkva, hiš in vojašnic - je tudi Zlata ulička, vrsta miniaturnih hišic, v katerih so baje kraljevi alkimisti proizvajali zlato. Tukaj naj bi en čas tudi živel in pisal Franz Kafka.

Po Kafkinih stopinjah se sprehodimo še po Židovskem mestu - Jozefovu, ki je pravzaprav del praškega Starega mesta. V Pragi je sicer obstajal Židovski geto, vendar Židov niso nikoli preganjali - nasprotno, mnogi Židi so bili ugledni meščani, znanstveniki in univerzitetni profesorji. Revni, torej, niso bili, kar je lepo razvidno v njihovem naselju. To je polno razkošnih stanovanjskih hiš, sinagog (posebne pozornosti je vredna španska), sredi vsega tega pa stoji staro Židovsko pokopališče, kjer pokojniki ležijo v nekaj slojih, saj se pokopališče ni imelo kam razširiti. Med drugo svetovno vojno so Žide sicer deportirali, mesto pa so pustili stati, saj naj bi služilo kot spomenik Židovske dekadentnosti.

Sprehod zaključimo za Radnice, Sv Pivnice u kata (pri rablju). Pivo 15 Kč, zelo prijetna družba v zelo prijetnem okolju. Nadalje vas pot lahko pelje v Repre klub, jazz klub 120 (živa glasba - zelo priporočljivo) na Narodni trida, nasproti Narodneho divadla - Narodnega gledališča, takoj zraven pa je tudi Blues Club (nepreizkušeno). In potem počasi domov, spat.

O, o, o, tramvaj šta je to?

Če se po dolgem sprehodu in dvigovanju kozarcev utrudite, vam ni treba peš domov. V Pragi vozi metro, ki ima sicer samo tri proge, je pa zelo efikasen in pogost. Malo manj pogosti, a zato bolj razvejani so tramvaji, ki vas pripeljejo takorekoč kamorkoli, če ste pa še bolj zahtevni, pa avtobusi vozijo tudi v najbolj zakotne predele mesta. Metro in redni tramvaji vozijo do polnoči, če pa v mestu ostanete dlje, vas domov popelje kakšen izmed nočnih tramvajev (št. 50-60),

ki vozijo vso noč na 40 minut.

Vozovnica za mestni prevoz - metro, tramvaj, avtobus ali vzpenjačo na Petrin - stane od 1. januarja 6 Kč, kupite jo pa kar na avtomatu. Če v Pragi ostajate več kot par dni, se vam najbolj splača kupiti *Ekologicki komplet jizdenk*, (25 vozovnic=115 Kč), ki pa ne velja na avtobusih. Kontrola sicer ni pogosta, kaznen pa je 300 Kč, tako da se pravzaprav niti

ne splača švercat.

Na vseh postajah metroja je Orientačni plan, enostaven in zelo pregleden načrt mestnih prevozov.

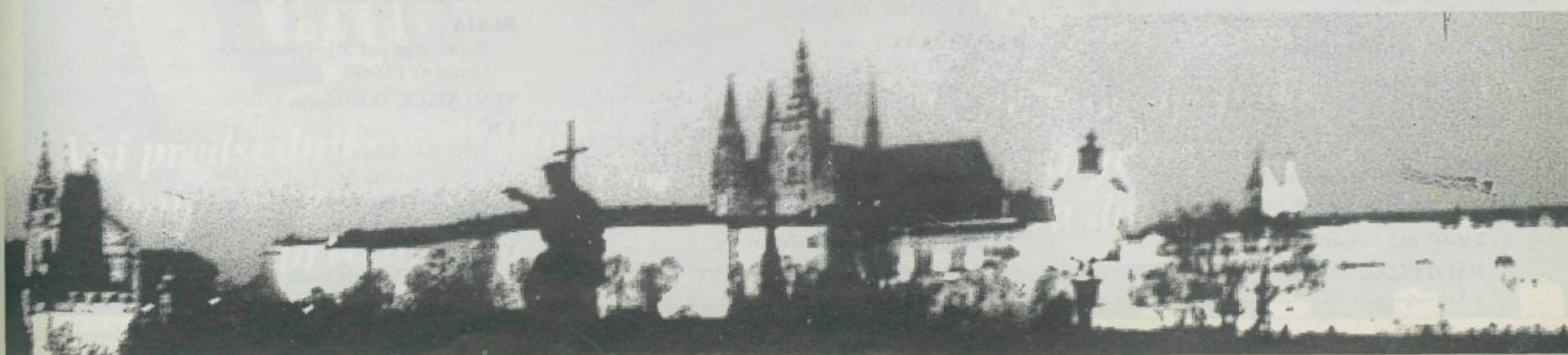
Da ne pozabim

Pred odhodom v Prago si ne pozabite narediti ISICa - International Student Identity Card, dobite ga na Erazmu. Denarja ne menjajte na črno, razen v skrajni sili, bodite pa pozorni, da veljajo samo kovanci in bankovci z oznako Kč - Korune česke in ne Kčs - Korune československe.

Železniška postaja je na metroju C, Dežurna pošta pa je na Jindřišski ulici, tam lahko kupite tudi kartice za telefon. Telefonirate lahko tudi s kovanci, vendar jih telefoni pogosto požirajo. Izhodna številka je 00.

Če vam na koncu ostanejo krone, jih ne zamenjajte v marke. Krona je stabilna valuta, v Prago boste pa zagotovo še kdaj prišli. Pa ne govorite angleško. Češčina je slovenščini drugi najbolj soroden jezik.

Zoran Obradović

Kam, kje, kako in kdaj v Ljubljani

AŽBE, galerija, Mestni trg 18 II, ☎ 226-036,
⌚ 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. 10.00-13.00,
ned. zaprto

ANTIČNI SPOMENIKI EMONE IN SITU,
Jakopičev vrt, Mirje 4 in Erjavčeva 8 ter Kongresni
trg

ARHITEKTURNI MUZEJ - GRAD FUŽINE,
Studenc 2a, ☎ 140-97-98, ⌚ 10.00-15.00, sob.,
ned. zaprto

**ARHITEKTURNI MUZEJ-PLEČNIKOVA
ZBIRKA**, Karunova 4, ☎ 213-008, ⌚ tor. in čet.
10.00-14.00, pon., sre, in pet. dostop do arhivskega
gradiva

ARS, prodajna galerija, Čevljarska 2, ☎ 218-075,
⌚ 10.00-19. ure, sobote od 10.-13. ure, ned. in
prazniki zaprto

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31,
☎ 313-648, 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. 10.00-
13.00, ned. zaprto

CANKARJEV DOM, Prešernova 10, ☎ 125-81-21,
⌚ 12.00-22.00, ned. 15.00-18.00

COMMERCE, galerija, Einspielerjeva 6,
☎ 132-22-41 389, ⌚ 9.00-19.00, sob. 9.00-13.00,
ned. zaprto

DESSA, arhitekturna galerija, Židovska steza 4,
☎ 216-010, ⌚ 10.00-15.00, sob., ned. zaprto

DRAMA SNG, Erjavčeva 1, ☎ 221-462

EQURNA, prodajna galerija, Gregorčičeva 3,
☎ 223-932, ⌚ 10.00-13.00 in 17.00-19.00, pet.
10.00-13.00, sob. in ned. zaprto

ETNOGRAFSKI MUZEJ SLOVENIJE, Muzejska 1,
☎ 218-886, ⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00,
pon. zaprto

**FARMACEVTSKO - MEDICINSKA ZBIRKA
BOHUSLAVA LAVIČKE**, Verovškova 57,
☎ 168-21-61/22 72, ⌚ 8.00-15.00, sob. in ned.
zaprto. Obvezna najava obiska dan pred ogledom.

FENIKS, prodajna galerija, Mestni trg 10,
☎ 221-193, ⌚ 10.00-13.00 in 16.00-19.00,
sob. 10.00-13.00, ned. zaprto

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8, ☎ 320-730,
10.00-18.00, sob., ned. zaprto

GEMA, prodajna galerija, Gornji trg 24, ☎ 268-264,
⌚ 17.00-19.30, srede in sob. 10.00-13.00, ned. in
pon. zaprto

ILIRIJA VEDROG, razstavna galerija,
Tržaška 40, ☎ 226-461/461, ⌚ 9.00-17.00, sob. in
ned. zaprto

INSULA, prodajna galerija, Gosposka 1, ☎ 221-794,
⌚ 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. in ned. zaprto

KINO DVOR, Kolodvorska 11, ☎ 310-730

KINO BEŽIGRAD, Linhartova 11, ☎ 314-790

KINO KOMPAS, Miklošičeva, ☎ 132-01-41

KINO KOMUNA, Cankarjeva 1, ☎ 219-997

KINO RIO, poletni kino, Slovenska 28,
☎ 215-335

KINO ŠIŠKA, Trg prekomorskih brigad 3,
☎ 159-32-84

KINO UNION, Nazorjeva 2, ☎ 219-564

KINO VIČ, Trg MDB, ☎ 125-90-38

KINOTEKA, Miklošičeva 28, ☎ 311-391

KRIŽANKE, kulturno - informacijski center,
Trg francoske revolucije 7, ☎ 214-025, ⌚ 10.00-
18.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto

LABIRINT, galerija, Trg republike 1,
☎ 125-01-55, ⌚ 10.00-19.30, pon. 13.00-19.30, sob.
9.00-13.00, ned. zaprto

LALA, prodajna galerija, Židovska 5,
☎ 226-155, ⌚ 10.00-13.00 in 17.00-20.00, sob.
10.00-13.00, ned. zaprto

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Krekov
trg 2, ☎ 314-789

MALA GALERIJA, Slovenska 35, ☎ 214-106,
⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5, ☎ 212-896,
⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto

MESTNI MUZEJ, Gosposka 15, ☎ 222-930, zaradi
prenovitvenih del odprto občasno,
info ☎ 214-025

MESTNO GLEDALIŠČE, Čopova 14, ☎ 214-111

MODERNA GALERIJA, Cankarjeva 15,
☎ 214-106, 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00,
pon. zaprto

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23,
☎ 323-968, ⌚ 10.00-18.00, pon. zaprto

MUZEJ PTT SLOVENIJE, Stara Loka 3, Škofja Loka,
☎ 064 621-149, ⌚ čet. 8.00-14.00, sob. in ned. 9.00-
13.00 in 15.00-18.00

NARODNA GALERIJA, Cankarjeva 20, ☎ 219-716,
⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto

NARODNI MUZEJ, Muzejska 1, ☎ 218-886,
⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto

OPERA IN BALET, Župančičeva 1, ☎ 331-950

PICLEK, galerija, Verovškova 57, ☎ 168-21-61/22 72,
⌚ 8.00-15.00, sob., ned. zaprto

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE, Muzejska
1, ☎ 218-862, ⌚ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00,
pon. zaprto

SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ,
Mestni trg 17, ☎ 210-142, ⌚ tor., čet. 10.00-12.00,
sre. 10.00-12.00 in 16.00-18.00

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ, Plečnikov trg 1,
☎ 213-024, ⌚ 9.00-13.00, sob. in ned. zaprto

SPOMINSKA SOBA IVANA CANKARJA, Cankarjev
vrh na Rožniku, ☎ 214-025, ⌚ po dogovoru

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, Krekov trg 2,
☎ 312-860

ŠKUC, galerija, Stari trg 21, ☎ 216-540, ⌚ 12.00-
20.00

ŠPANSKI BORCI, kulturni dom, Zaloška 61,
☎ 448-920

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE, Grad Bistra pri
Vrhniku, ☎ 754-422 in 317-588, ⌚ 8.00-16.00, sob.
in ned. 8.00-18.00, pon. zaprto

TIVOLI - MGLC, galerija, Pod Turnom 3,
☎ 225-632, 10.00-20.00, ned. 10.00-13.00,
pon. zaprto

TOBAČNI MUZEJ, Tobačna 5, ☎ 224-110,
⌚ vsako prvo sredo v mesecu 10.00-16.00

VODNIKOVA DOMAČIJA, galerija, Vodnikova 65,
☎ 558-973, 10.00-14.00 in 16.00-19.00, sob., ned.
10.00-13.00, pon. zaprto

ZALA, prodajna galerija, Gosposka 7, ☎ 213-566, ⌚
10.00-13.00 in 17.00-19.00, sob. 10.00-13.00, ned.
zaprto

ZEMLJEPISNI MUZEJ,
Trg francoske revolucije 7, ☎ 213-537,
⌚ 9.00-20.00, sob. 18.00-13.00, ned. zaprto

ZGODOVINSKI ARHIV LJUBLJANE, Mestni trg
27, ☎ 131-01-66, ⌚ 8.00-14.00, sre. 8.00-16.00,
sob. in ned. zaprto

Kam z boni?

AAA (FER), Tržaška cesta 25

AM - TRADE (Tivolska) Prešernova 30

BF DOMŽALE, Groblje 3

ČRNUČE

BEŽIGRAJSKI HRAM, Hranilniška ul.1

ŽAGAR, Gameljnska 1

ROGOVILC, Dunajska 370

GOSTINSTVO ČUČNIK

Ekonomska fakulteta, Kardeljeva ploščad 17

DAIRY QUEEN, Cankarjeva 2

DAJ DAM

DAJ DAM, Cankarjeva cesta 4

RIO, Slovenska cesta 28

HAM -HAM, Slovenska cesta 28

LIVADA, Hladnikova 15

DIC, Poljanska cesta 26

FIGOVEC, Gosposvetska cesta 1

HALO PIZZA, 210 - 331

ILIRIJA, Trg prekomorskih brigad 4

GOSTILNA JELEN, Celovška cesta 462

GOSTILNA KATRCA, Rožna dolina cesta VIII 6

GOSTILNA MAJOLKA, Vodnikova cesta 35

GOSTILNA PRI GUSTELJNU, Vodnikova cesta 240

INTERMARKET, Cesta 27. aprila 31

KO-RA BAR, Slovenska cesta 582

KLASJE

LAKOTNIK, Ajdovščina 2

LJUBLJANA

STARI TIŠLER, Moša Pijadejeva 22

LOVEC, Trg MDB 1

LJUDSKA KUHINJA, Streliška ulica 12

TRIGLAVSKA RESTAVRACIJA, Moša Pijadejeva 22

ŠTAJERSKI HRAM, Wolfova ulica 14

MAXIMARKET, Trg revolucije 1

ROMANSA, samopostrežna restavracija

EMONSKA KLET, Plečnikov trg

NOVI MARN, Rožna dolina cesta II/3

PAPINO, 376 - 111

PARMA, pizzerija, Trg republike 2

PINKI - Bežigrad, Kardeljeva ploščad 5

PINKI - dostava na dom, 132 - 40 - 43

PIZZA NOVICA - na dom, 226 - 417

PLAVA LAGUNA, Linhartova cesta 3

PLEČNIKOV HRAM, Trg francoske revolucije 2

DD POLJANE, Potočnikova ulica 3

RESTA

Restavracija pod ŠD, Topniška 33

Menza na FAGG

SEMENIŠČE, Dolničarjeva 4

VIČ

ŠESTICA, Titova 16

MIRJE, Tržaška 5

LIPA, Borštnikov trg 3

VRBA, Zihnerlova 36

VRBA

VINSKA TRTA, Bohoričeva 9

DAVE

ZDA, 1993. Warner Bros. Režija: Ivan Reitman. Scenarij: Gary Ross. Fotografija: Adam Greenberg. Glasba: James Newton Howard. Igrajo: Kevin Kline, Sigourney Weaver, Frank Langella, Kevin Dunn, Ving Rhames, Ben Kingsley. Distribucija: Ljubljanski kinematografi/Warner Bros.

Kanadski režiser češkoslovaškega rodu Ivan Reitman ima za sabo že celo vrsto uspešnic, od katerih smo nekatere videli tudi v naših kinematografih: *Norčije v avtokampu* (Meatballs, 1979; Paramount, producent in distributer tega filma je v ameriških in kanadskih kinematografih z najemnino zaslužil 21.200.000 USD), *Izganjalci duhov* (Ghostbusters, 1984; s 132.720.000 USD izkupička so eden najuspešnejših ameriških filmov vseh časov), *Orel pravice* (Legal Eagles, 1986, 27.244.588 USD), *Dvojčka* (Twins, 1988, 57.715.127 USD), *Izganjalci duhov 2* (Ghostbusters II, 60.490.000 USD) in *Polica iz vrtca* (Kindergarten Cop, 1990, 47.365.485 USD). Reitman je tokrat združil svoje sile z Garyjem Rossom, scenaristom uspešnice *Velik* (Big, 1988), ki je za Penny

Marshall pomenila vstopnico v "klub 100 milijonov" (bila je prva režiserka, katere film je na ameriškem tržišču dosegel - in presegel - magično mejo 100 milijonov dolarjev kumulativnega izkupička: pred njo je to uspevalo le nekaterim njenim moškim kolegom). Koproducenta filma sta sam Reitman in Lauren Shuler-Donner, dolgoletna prijateljica Garyja Rossa, rezultat njihovega sodelovanja pa je *Dave*, tretji najuspešnejši Warnerjev film lansko leto v ZDA. Gre za komedijo "o navadnem človeku, ki se znajde v nenavadnih okoliščinah". "Navadni človek" v tem filmu je Dave Kovic (K. Kline), uslužbenec majhne agencije v Baltimoru, ki ljudem posreduje začasne zaposlitve. V veliko zadovoljstvo mu je pomagati ljudem v stiski, da pridejo do službe (pravzaprav nezaposlene nesrečneže navadno po kratkem postopku naprti kar svojemu prijatelju, računovodji Murrayu Blumu (C. Grodin), enemu tistih ljudi mehkega srca, ki ne morejo reči "ne"). Davov konjiček je oponašanje slavnih osebnosti (kar priložnostno počenja na prireditvah, kjer se zbira denar v dobrodelne namene), še posebej ameriškega predsednika Billa Mitchella, ki mu je prav neverjetno podoben. Ker se predsednik Mitchell čuti "preobremenjenega" z delom in hoče imeti dovolj časa tudi za "zasebne zadeve", mu za nastope v javnosti služijo dvojniki, ki jih priskrbijo njegovi pomočniki: šef predsednikovega kabineta Bob Alexander (F. Langella), vodja oddelka za stike z javnostjo Alan Reed (K. Dunn) in agent

varnostne službe Duane Stevenson (V. Rhames). Ko trojica odkrije Kovica, ga seveda takoj prepričajo, da je njegovo sodelovanje "enkratna priložnost, da služi svoji domovini" (to pa so strune, ki jih prostodušni Dave ne more kar tako preslišati), zato nadomešča Mitchella med veličastnim sprejemom, predsednik pa ima tačas randi z Randi (nomen est omen), eno svojih tajnic. Vendar se stvari zapletejo, kajti slastna Randi (Laura Linney) predsedniku Mitchellu tako dvigne pritisk, da ga zadene kap...

Producentki Shuler-Donnerjevi je bila všeč "zamisel, da bi se v Beli hiši znašel navaden človek in povedal, kaj je treba storiti", Reitman pa je hotel "ustvariti zgodbo o preprostemu človeku, ki zmaga s svojo poštenostjo". Dave je prisiljen nadomeščati predsednika, ker ga prepričajo, da s tem služi svojim državljanom, kmalu pa odkrije, da se je znašel v spletu korupcije, slepila in prevar. Tema ni nova, obravnavali so jo tako različni filmi kot *Ujetnik dvorca Zenda* (Prisoner of Zenda; pet inšic, posnetih v letih 1914, 1922, 1937, 1953 in 1979) ali *Kagemuša* (1980, r. Akira Kurosawa), s svojim poudarjanjem preprostih človeških vrednot pa nas spominja na dela Franka Capre, npr. *Gospod Deeds gre v mesto* (Mr. Deeds Goes to Town, 1936) in *Gospod Smith gre v Washington* (Mr. Smith Goes to Washington, 1939). Tudi kadar Reitman poudarja, da je iskal "absolutno najboljše ljudi za te vloge, ne glede na to, kdo je

zvezda in kdo ni", tega seveda ne gre jemati čisto dobesedno: med trenutno aktivnimi igralkami je namreč prav Sigourney Weaver brez konkurence med svojimi kolegicami, kar se tiče zvezdniskega statusa, saj so vsi njeni filmi doslej priigrali že tolikšno vsoto, da povprečnega izkupička, ki ga je prinesel vsak izmed njih, s svojimi nastopi ne dosega nobenega druge igralka. Oskarjevec Kevin Kline pa je znan predvsem po komediji *Riba po imenu Wanda*, ki je v ZDA in drugod po svetu imela - kot vemo - vsega skupaj okoli 180.000.000 kumulativnega izkupička. *Dave* je torej v prvi vrsti "zgodba o človeku, s katerim se lahko identificira večina ljudi", vendar je - v primerjavi s svojimi predhodniki - manj izviren, kot bi lahko bil, še posebej glede na politične izkušnje scenarista Rossa (ki je podpiral Kennedyja in Dukakisa ter zanju napisal vrsto predvolilnih govorov), zato bi smeli pričakovati povsem drugačen pogled na zakulisno dogajanje v ameriški politiki. *Dave* je sicer resda boljši kot *The Distinguished Gentleman* (r. Jonathan Lyne) iz leta 1992, s skoraj enako temo in z Eddiejem Murphyjem v glavni vlogi (tudi ta film je na poti v naše kinodvorane), doslej najduhovitejši komentar delovanja mehanizmov politične moči pa nam še vedno nudi pred štirinajstimi leti posneti *Dobrodošli, Mr. Chance!* (Being There) Hala Ashbyja, kjer je pisateljsko delo opravil že mrtvi Jerzy Kosinski.

IGOR KERNEL

DAVE DAVE D

Vsi predsednikovi dvojniki.
Nad enim od njih je navdušena
celo prva dama.

Vsi p
Nad en

Zakaj moraš blondinki ponuditi čokolado v skledici?
Ker bi se drugače zadušila s papirjem.

KUD IDIJOTI: TAKO JE GOVORIO ZARATUSTA (PRIMITIVS GLASBIC)

P otem ko so lani pokazali, da je neumnost neuničljiva so se Idijoti te dni oglasili z novo studijsko produkcijo, tokrat s prvo lasersko in s še enim agitatorsko pamfletskim naslovom - Tako je Govorio Zaratusta. Ampak negacija parafraze iz naslova se pojavi, brž ko prebermo spremno besedilo, ki ga je ob tej priliki spisala skupina sama: "To ni politični album za razliko od prejšnjega".

Tako je Govorio Zaratusta mogoče ni dobesedno politično anagažirana, tako kot plošče Public Enemy ali Laibach, ampak nosi v sebi lepo prikrito a obenem zlahka razvidno provokativno socialno sporočilo, ki pa je sestavni del vsakega dobrega in resnega rock'n'rolla od časov Chucka Berryja naprej.

Na njihovi četrti studijski izdaji Idijoti ne ponujajo nič novega, saj se je glasbeni koncept skupine od samega začetka minimalno spremenil. Niti komadi niso novi, saj so z izjemo dveh novih in dveh priredb nekdanjih puljskih bendov (Gola Jaja in Visoki Napon) vsi bili napisani v obdobju med leti '81 in '85. Toda zdaj je dokončno jasno, da so Idijoti postali vladarji sloga, ki so ga v zgodnjih sedemdesetih zarisali Ramones in, da so pri tem obdržali samostojnost. Kristalna produkcija je dala njihovim kratkim in učinkovitim dvominutnim, trominutnim pesmim, ki temeljijo na ostrih rifih, spevnih in zapomnljivih melodijah, himničnih skupnih back vokalih in trdni ritmični dinamičnosti in tisto količino resnice, ki lahko skozi zvočnike preljuje nekaj njihove vere v vaše bivališče. Ostaja pa prisotna delitev na dve vrsti pesmi - tiste, ki bi se nahajale na A strani singlice in tiste, ki bi zavzemale hrbtno stran (spomnite se, da so Idijoti na začetku bili singl bend). Toda to dandanes ni več tako pomembno, saj je v živo to kulturno umetniško društvo nešteto obrnilo svojo neuničljivost.

CORTO MALTESE

N ova plošča Ramonesov Acid Eaters ultimativno dokazuje, da nekdanji učenci gimnazije Forest Hills po dvajsetih letih delovanja niso izgubili polet in navdih. In vendar, tvorijo Acid Eaters izključno priredbe. "Na samem začetku smo se odločili, da bi bilo treba igrati tuje pesmi. Ampak, ko smo se usedli, nam ni uspelo poštekat kako odigrati pesem, ki ni naša," je nekoč povedal Johnny. Cinik, zlobnež ali še najbolje neumnež ima priložnost povedati, da so album coverjev posneli šele zdaj, ko so se končno naučili spodobno igrati. Toda ramonesovsko ponavljanje, minimalizem, enostavnost in

dieta akordov dandanes ne sodijo več v njihovo nesposobnost, da bi ustvarili kaj drugega in zapletenejšega, temveč v koncept nespreminjanja skupine, ki kljub temu vedno ponuja nekaj novega. V tem je bistvo umetnosti Ramonesov: vsi njihovi komadi so navidez klonirani, hkrati pa vsi izvenijo kot unikati. Res je, da so nam Ramones še večkrat v preteklosti postregli s priredbami (Let's Dance, Chinese Rocks, Needles And Pins, Do You Wanna Dance, Take It As It Comes, Surfin' Bird), toda zdaj so to prvič naredili v polnem obsegu. Plošče pomembnih in uradno priznanih glasbenikov, ki se ukvarjajo s preigravanjem tujih komadov so doživele v preteklih mesecih razcvet, saj Ramonesi le zaključujejo trio v kategoriji sodijo še Bob Dylan in Guns'n'Roses. Po drugi strani, pa je ta poteza bila edina prava - ko imaš za sabo 12 studijskih albumov, 2 koncertni plošči in tri kompilacije, ti ne preostane nič drugega, in kot taka predstavlja najboljšo možno nadaljevanje izvrstnega albuma Mondo Bizarro iz leta '92. Izbira skladb je skorajda konceptualna, saj so se Ramones posvetili času čistih tripov, vročih možganov in mlade psihodelije, obdobju med leti '66 in '69, ko so Johnny, Joey in Marky bili v svojih najstniških letih, in je dozoreval njihov glasbeni okus. Od prve klasično udarne Journey To The Center Of The Mind (Ted Nugent & Amboy Dukes), ki jo poje "novi" basist C. J., preko Substitute (The Who), kjer back vocale prispeva sam Pete Townshend, Out Of Time (Glimmer Twins), The Shape Of Things To Come (Max Frost & The Troopers), When I Was Young (Eric Burdon And The Animals), 7 And 7 Is (Love), My Back Pages (Dylan), Can't Seem To Have You Mine (The Seeds), Have You Ever Seen The Rain (C.C.R.), I Can't Control Myself (The Troogs), do zaključne Surf City (Jean & Dean) četverec na prepričljiv in topel način podaja svojo interpretacijo zgodovine glasbe. Posneti material pa izveni kot če bi ga podpisala skupina sama, kar niti ne preseneča, saj Ramonesi komadov ne masakrirajo, temveč zimzelene melodije preigravajo v svojem značilnem slogu, ki že sam po sebi zadostuje, da jih brez dvoma in brez težav prepoznamo.

Za vašo domačo uporabo: 30. marca bo dvajset let od prvega uradnega nastopa Ramonesov.

CORTO MALTESE

RAMONES - ACID EATERS (RADIOACTIVE)

ZOO Ameba

Specializirana trgovina za male živali, Šubičeva 1, Ljubljana

EUKANUBA ☺: Vodilni svetovni ameriški proizvajalec hrane za pse in mačke.

Stalnim strankam nudimo pri nakupu hrane Eukanuba 10 % popusta

Za vaše ljubljence lahko izberete med pestro ponudbo kozmetičnih pripomočkov

PET-AG CARDINAL za vrhunsko nego psov in mačk, PHILIPS za nežno in naravno

nego ter učinkovita sredstva za odpravljanje kožnih in ostalih zajedalcev.

Z opremo proizvajalcev HAGEN, TRAKT, PET-WOJAGER...

boste nudili vašim malim prijateljem samo najboljše.

ODPRTO: od 9. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure

Najuspešnejši prodajalec TRIBUNE dobi nagrado!

Spretnož bo prejel moško ali žensko (po želji) kozmetiko NATURE LINE, vredno 12.000 SIT, ki jo prispeva Nataša Hieng.

Sicer pa lahko izdelke NATURE LINE naročite tudi po telefonu 061/214-566.

Zakaj so ulični prodajalci Tribune tako mozoljasti?
Ker z desetimi prodanimi izvodi ne prideš do NATURE LINE.

MED PLATNICAMI

IZBRANE PESMI

(Carl Sandburg)
Založba Karantanija

SLEPOTA: ČIGAVA JE OSVETA?
"Bo človek vedno človeku volk? Kdo to pravi? Močnejši? In kdo je močnejši?"
(The People, Yes)

So bili naši politiki slepci le v prejšnjem režimu (da se zvijajo kot kače ali kačice, bo menda že držalo)? Mnogi bi rekli: Slep je bil sistem! Toda, saj nam ni bil dan od Boga. Pa tudi če bi že bil od zgoraj vnaprej programiran, bi se prejšnji oblastniki, ki so tudi današnji, tega razveselili. S tem bi dokazali, da je Bog slep. Kdor ustvari slep sistem in slepe ljudi, živi v utvari - je torej slep. Morda se da iz te miselne konfuznosti razbrati, čemu so se lahko prenekateri 50-letniki čez noč spreobrili.

Sicer pa govorimo o pesniku, ki so ga v našem socializmu po meri človeka kljub njegovi močni socialni angažiranosti oziroma večno prisotni socialni noti kratkomalo prezrili. (Morda so celo vedeli, zakaj.) Šele 26 let po njegovi smrti ga je odkrila založba Karantanija in prenesla njegove solze in pot slovenskemu človeku.

Carl Sandburg, med obema vojnama in do smrti eden najpopularnejših pesnikov v ZDA, dva-kratni dobitnik Pulitzerjeve nagrade, znan tudi po obsežni biografiji Abieja Lincolna, je imel pred tem izborom v slovenščini prevedene le štiri pesmi. Knjiga nam prinaša njegove socialne pesmi (*Kladivo, Lakota in mraz, Tovarniška vrata, Rešetke, ...*), protivojne (*Topovi, Pripravljen ubijati, Ubijalci, Seznanitev s smrtjo, ...*) in nekakšne impresionistične skice (*Mala skica, Nokturno v zapuščenih opekarni, Poblegle barve, Lunin zahod, ...*).

Kritiki so se le stežka sprijaznili z njegovim slogom, prozo v pesmi - brez rime in metra. Ljudje pa so ga klical Trubadur 20. stoletja, saj je nenehno potoval in še v najzakotnejših krajih recital in prepeval svoje pesmi.

Po miselnih tokovih spominja na našega Kosovela (le umrl ni tako kmalu) zato morda ni nepovezano, da je pri Karantaniji letos

izšel tudi ponatis *Kosovelovih Pesmi iz leta 1926*. Vsekakor je Sandburg lanskoletna največja pesniška pridobitev.

"Megla pride na tihih tačkah, malo poseđi nad pristanom in mestom in gre naprej." (The Fog)

GREGOR PREAC

RAZPRAVA O IZVORU IN TEMELJIH NEENAKOSTI MED LJUDMI

ROSSEAU, Jean - Jacques:

Dragi prijatelj!

Na misel mi hodi stavek Voltaira ob Tvojem NAZAJ K NARAVI, ko pravi: *človeka prime, da bi hodil po vseh štirih*. Seveda mi je Tvoja knjiga všeč, v mojem srcu je takoj našla svoje mesto in mi prebudila davno pozabljene spomine, vendar pa nekako ne morem združiti Tvojega moraliziranja, ko opisuješ "usmiljenje kot naravno čustvo", kjer celo spremeniš izrek iz Matejevega evangelija 7,12 v (cit.): "Delaj sebi dobro tako, da čim manj, kot je mogoče, škoduješ drugemu". Seveda razumem, da si bil ob pisanju te knjige poln vzvišenih misli, vendar pa se to nekako ne sklada s Tvojim ravnanjem v življenju. Razumem Tvoj odpor do matičnih uradov in cerkvenih porok, razumem lahko celo to, da nekdo ne prenese misli na družinsko življenje. Toda, kako more nekdo, ki napiše knjigo o "razvoju neenakosti med ljudmi", zavreči pet (5) otrok - ki mu jih podari ljubeča ženska (Therese La Vasseur), s katero se seveda nikoli nisi poročil in ji nudil osnovne varnosti - jih poslati v sirotišnico, ne da bi jih sploh videl. Ob vsem tem si ne morem kaj, da bi ne bil razočaran nad Teboj.

Vendar pa za sedaj pustiva ob strani Tvojo dvojno moralo. Govoriva rajši o knjigi, ki je tu pred menoj. Govoriva o neenakosti med ljudmi, govoriva o časih (ki jih opisuješ v prvem delu knjige), ko je človek še skakal po drevju in mu je iz riti rasel rep. Kje so ti krasni časi, ko smo živeli v tropih, si poiskali hrane ravno toliko, kot smo že bili lačni, in nam ni bilo treba skrbeti za jutrišnji dan. Seveda smo se tudi parili. Kaj se ne bi! Jasno je bilo, da je vsaka samica (ali družica, če že hočeš) skrbela za naraščaj, mu iskala hrano,

dokler se sam ni tega naučil. Ah, ti čudoviti časi! In potem je sledil veliki preobrat v človekovi zavesti (seveda je pred tem zlezal z drevesa). Veliki Močni Samec si je vbil v glavo, da si ne bo več sam iskal hrane, temveč bodo to drugi delali zanj. Ta Veliki Močni Samec je seveda potreboval nekoga, ki bo skrbel za red in disciplino, ponudil nekaj izbrancem podobne privilegije, kot jih je užival tudi sam, in rodila se je PRVA POLICIJA! Tu pa se že začenja doba velikih izumov, od nepisanih zakonov pa do odkritja pisave (da se ve, kdo komu). In glej, rodi se država! Tako pa se je rodila tudi lenoba, ki je med drugim tudi eden izmed sedmih naglavnih grehov. In tudi jaz sem len in grešim. Pa kako ne bi, ko pa mi družba vsiljuje vzorce, ko moram plačevati davke in hoditi čez cesto pri zeleni luči. Živim torej v času, ko je neenakost dolžnost in zakon. Seveda pa so tukaj še vedno (?) primarna ljudstva (ki me nezadovoljnega kličejo v svojo sredo in kot tudi sam praviš v sledečem citatu: "Nezadovoljen s svojim sedanjim stanjem - iz razlogov, ki tvoji nesrečni prihodnosti napovedujejo še večja nezadovoljstva - se boš morda želel vrniti nazaj: ta občutek mora slaviti tvoje zgodnje prednike, kritizirati tvoje sodobnike, ki bodo na svojo nesrečo živeli za teboj."), torej, ta ljudstva, ki živijo po nekih starodavnih, pragozdnih normah, ki se niso spremenile že tisočletja. Živijo v primitivnih skupnostih po zakonih, ki jim jih narekuje narava sama. Vsak dan se odpravijo na lov, nagi skačejo po tropskih gozdovih (ki jih je vedno manj), spijo pod palmami in piskajo v piščali. Ne poznajo nobenih skrbi, ki bi bile npr. podobne bencinskim bonom ali vrstam pred trgovinami s kruhom (Beograd), ali koliko vrstic od tega pisma mi bo požrla lastna, nenasitna država.

Dragi prijatelj Jean-Jacques! V romantičnem opisovanju davnih časov si neprekosljiv. Ob branju si mi oživel vse tiste potlačene in zatrite spomine (ki jih menda nosim s seboj v svojem DNA, le da tega v Tvojem času še ne veste), na začetke preobrazbe iz opice v medgalaktičnega štoparja. Vzbudila pa je v meni tudi gnev in stud ob človekovem razvoju zavesti, morale, etike, etc. In sprašujem se, ali je vredno? Vendar pa je Tvoja knjiga navkljub občutem, ki mi jih vzbuja, vredna podrobne in natančne branja. Priporočil jo bom vsem svojim prijateljem in znancem v branje, in upam lahko, da bo tudi v njihovih srcih našla svoj prostor.

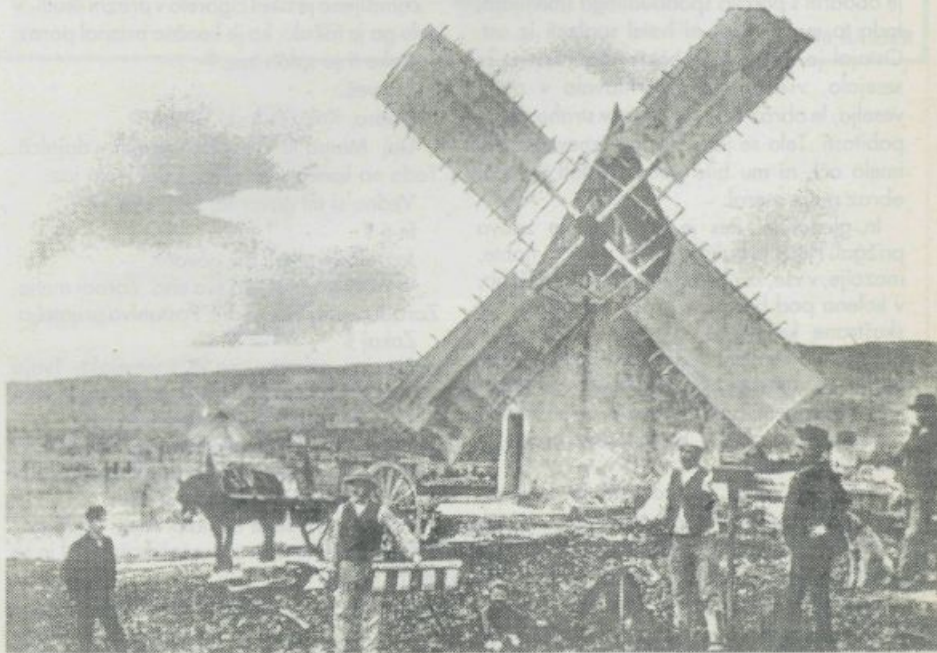
Tvoj vdani prijatelj in somišljenik
DOCTOR IGNORANTIAE

P.S.: Obiskal sem (kot vsak teden do slej) svojega psiho-analitičarja in prignal me je do zaključka, da je vse skupaj vredno. Še naprej bom veselo neenak z drugimi in se trudil, da se bodo tega zavedali!

SAPFO

Alphonse DAUDET
MIHELAC, 1993
Po "Pismih iz mojega mlina" in po

DOCTOR IGNORANTIAE

Daudetov mlin

45 LET AKADEMSKE FOLKLORNE SKUPINE "FRANCE MAROLT"

Obletnice so znamenja na določeni poti človeka, njegovih dejavnosti, pa tudi različnih ustanov, organizacij." S temi besedami je rektor Univerze v Ljubljani, akademik prof. dr. Miha Tišler, začel uvodno misel v priložnostni brošuri, ki jo je izdala Akademsko folklorna skupina "France Marolt", študentske organizacije Univerze v Ljubljani ob 45. obletnici delovanja. Profesor Tišler, ki je bil pokrovitelj skupini ob tem jubileju, je v nadaljevanju poudaril, da je Univerza v Ljubljani še posebej ponosna na to, da je večina članov te skupine študentov.

Slavnostni koncert, ki ga je AFS "France Marolt" izvedla 18. in 19. decembra v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, je bil zamišljen tako, da bi se ga ustrašila tudi kakšna profesionalna skupina, za neprofesionalno skupino pa je bil to velik izziv in hkrati tudi podvig. Umetniški vodja skupine prof. Mirko Ramovš je tokrat poleg svoje izjemne ustvarjalnosti in estetske natančnosti koncertu dodal veliko mero skrbno izbranih "zgodovinskih začimb" slovenskega ljudskega izročila. Obiskovalcem so na velikem odru plesali Gorenjci iz druge polovice 17. stoletja, Belokranjci in Korošci iz konca 18. stoletja, Kranjci iz druge polovice 18. stoletja in tako naprej vse do sredine 20. stoletja. Tako je dobri dve uri dolg program v dveh delih v dvanajstih slikah gledalca prikazal ljudski ples in glasbo iz teh obdobji.

Scenografka Mojca Milavec, ki kot bivša maroltovka že vrsto let skrbi za sceno na letnih koncertih skupine, je le-to podredila konceptu koncerta. V prvem delu, ki je imel naslov

Slovenski ljudski plesi v zgodovinskih virih je simbolično prikazala ljudstvo pri plesu in takratnega intelektualca, ki si ogleduje "primitivne gibe in korake" in jih skrbno zapisuje. V drugem delu - Slovenski ljudski plesi po spominu sodobnikov - pa je imel gledalec možnost opazovati več različic enega plesa hkrati, saj je bila scena sestavljena iz več odrov.

O samem poteku koncerta ne bi zgrebil besed, saj bi potreboval veliko strani, da bi približno opisal občutke, ki prevevajo igralca v tako veliki predstavi, kot je bila ta. Dva večera zapored polna velika dvorana Cankarjevega doma, aplavzi in navdušenje občinstva, interes nacionalne televizije za ta dogodek, obisk predsednika Kučana in drugih vidnih ljudi slovenske politike sami po sebi govorijo o vrednosti Akademsko folklorne skupine "France Marolt", ki jo je prof. Tišler pohvalil: "...za današnji čas sicer redek idealizem, za visoko kulturno zavest in požrtvovalno delo...". Požrtvovano delo in veliko volje je bilo potrebno, da je skupina priskrbela dovolj finančnih sredstev za tako velik projekt. Samo delo bi ne bilo dovolj, če prošnje za pomoč ne bi padle na plodna tla. Nekateri organizacije in društva so z veseljem priskočili na pomoč skupini, ki jo uvrščajo med skupine nacionalnega pomena. S tem so pokazali, da jim je mar za slovensko ljudsko izročilo in slovensko kulturo. Vsem tem se v imenu skupine iskreno zahvaljujem, drugim pa v razmislek dajem sledeči ljudski verz: "Kdor hoče plesati, mora godca plačati, saj godec ni konj, da bi delal zastoj!"

ANDREJ E. BAKIJA

DEUS EX MACHINA

(ODLOMEK IZ ROMANA GOSPOD K.)

Trda noč. V sožitje prepleteni vrhovi dreves so roteče šumeli o nečem daljnem, minljivem, a vedno znova ponavljajočem. Vsiljiv južni veter se je zaganjal v tanke, platnene zavese na oknu. Gospod K. ga je zaznal v tisti omotični dremavici, ko se ti dozdeva, da se utapljaš v neizmernih pastelnih globinah.

Pod zaprtimi vekami je čutil svojo težko sapo, ki se je v utrudljivi soparnosti razbežala v nov, razgiban pomen življenja, ko je odprl oči. Hladna lunina svetloba se je kot bel duh plazila po njegovi srajci navzgor in se, preden je prilezla do vratnika, skrila daleč pod plašč črnih oblakov.

Precej negotovo se je postavil na noge, ki so se mu še vedno tresle od globokega spanca očutil se je zlomljeno, uničeno in zlobno. Iz zavesti je pobiral koščke spomina in sestavljal mozaik. Ko je vstavil zadnji kamenček, je vzdrltel od nemira. Njegova notranjost je silila v nasilje, stran od telesa, ki si je želelo le pozabe.

Takrat je že vedel, da ga čaka soočenje s predmetom njegove lačne nepotešenosti. Koraki so ob narejeno bežnem pogledu, ki ga je usmeril proti steni, postali težki in okorni, kot prvi stopicljaji otroka. V mraku je njegova postava spominjala na netopirja, obupano zaganjajočega se iz pasti, v katero se je ujel.

Delal je nemirne kroge po parketu, okrog mize, vedno manjše in manjše, dokler ni obstal na sredi sobe. Bedasto je pogledal okrog sebe. Kaj sedaj? Privlekel je stol, svoj vrtljivi, oboževanja vredni stol in pričel znova zlagoma korakati v krogu, po sledih svojih

Obnemel je ob mehkem, skoraj nežnem glasu, ki se je izluščil iz globokega in zvenel tako nestvarno dobro, kot bi že umrl. Zgrozil se je spričo spoznanja, ki je zavrelo v njem. Mar ve? Pa kaj, se je drl vase, kaj potem, če ve? Drznil si si delati utvare, da boš z njo odstranil spono in se končno spopadel s seboj, ki se ga tako bojiš! Zdaj, je neslišno kričal, zdaj pa še izpelji tisti krč!

Zakaj si prijazen z menoj? je izdaval in buljil v skoraj odrešilni nasmeh v kotu. Napeto je poslušal zven pomirjujočih besed, luščil njihov pomen, gnetel dlan ob dlan, kot bi mu bilo nerodno ob tolikšnem razumevanju. Potem je storila napako. Ga spomnila na senco za visokimi vrati. Ranjeno je zarjul in zamahnil s stisnjeno pestjo skozi zrak. Glasno je hropel. Sililo ga je na bruhanje. Telo so mu pretresali krči.

Sočutno ga je opazovala. Zaslutila je kri. Zdaj ni bil čas, da rohani in se pomiljuje. Nekdo bo znorel. Zblaznel. Nekdo potrebuje pomoč, preden se spet izgubi v njenih pasteh.

Zakaj me kličeš, ga je spraševala, čemu mi slediš, zakaj iščeš? Niti delca sebe mi ne pusti, mu je svetlovala in ga prisilila, da je osramočeno sklonil glavo. Njegovih robov so se držali sveži sledovi krvi. Neumnež, je mehko dahnila, zakaj me ne vzameš nazaj in izgineš? Bila je prepozna.

Globoko vdihni in se ubij, preden... je glasno šepnil in si z dlanjo desnice obrisal usta. Smrtno resno ga je gledala, izgubljena daleč v prsih, kjer je nemirno utripalo srce.

Zmešalo se mi je, je ugotovil čudno mirno. Zmešalo se mi je. Zaradi tistega, ki si ga ubil.

Ampak saj veš. Saj vendar vse veš! Mar te ne prosim odpuščenja za vse življenje?

Nestrpno je zamahnil z roko in zagostolel: To že. Vendar, zdaj sva dva: DAJ, GOSPOD K.! Govoril in gospod K. je govoril. Pripovedoval o očeh, ki so srepro strmele vanj noč za nočjo. O šali s katero se je vse začelo. Res misliš, da je bila šala, ga je hudobno vprašala in skoraj ustrašil se je njene moči. Kmalu bo hotelo obleko. Rožasto obleko. In čevlje z visokimi petami.

Njegov glas se je odbijal od golih sten, se pod vrati plazil v prazne hodnike, jih napolnil in se kot meglica razlezel po stopnišču do pritličja, tam pa se je razbil ob zaprtih, steklenih vratih. Našel je špranjo, kot dih zlezal skozi in se zažrl v črno noč.

Kmalu ga je bilo polno mesto. Nanj je legal kakor velika, zračna odeja. Mesto ga je poslušalo. Prvič prisluhnilo. Vsrkalo njegove besede. V zidovje, listje, smetnjake, drogove, celo železne ograje in samotne vagone na progi. Zasedel je stanovanja, kakor da se ne misli nikdar več izseliti. Zadrževal se je v kopalnicah in otroških sobah. Prebiral papirje, ostanke kruha, krvave vložke, zavite v časopis in duhal vonj naftalina v amarah. Bil je povsod. Gospod K.

Obleko hočem! Tako z rožami. In nove čevlje! Takoj!

Ampak jaz ne morem nositi oblek...

Lahko. Seveda lahko. Saj sva vendar eno, ti cepec, hahaha...

JANJA VIDMAR

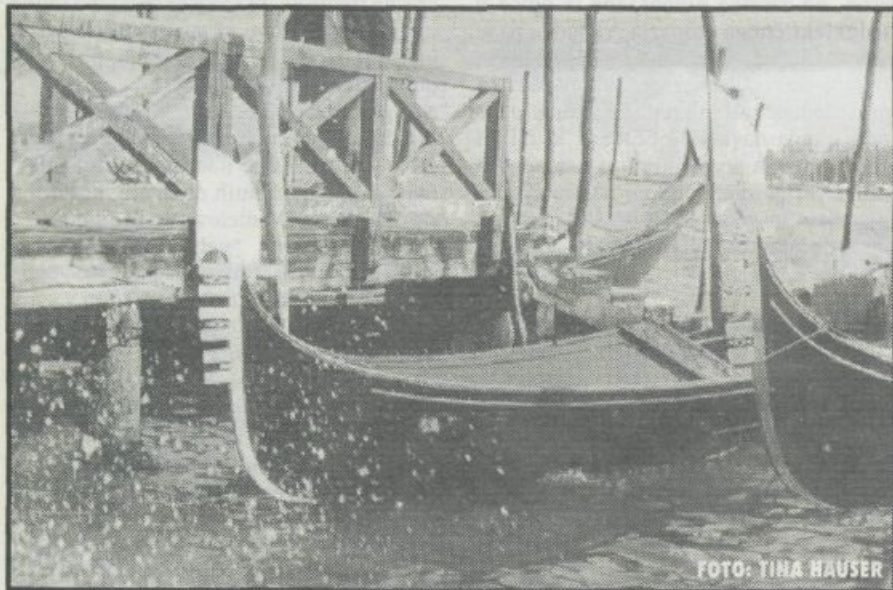

FOTO: TINA HAUSER

iluzij, dvomov, napetih pričakovanj, vohal v zrak kot lačen pes, ki je z vetrom ujel omamni vonj mesa, srečen pes. On pa ni bil. Skušal se je obdariti s porcijo spodbudnega smehljaja, toda ta mu nikakor ni hotel spolzeti iz ust. Ostajal je nekje v drobovju, grlo se mu je smejalo, vse telo je podrhtavalo v ritmu veselja, le obraz se je izgubljal v strahu, bedi, pobitosti. Telo se je ločilo, ga izneverilo. Ni imelo oči, ni mu bilo treba gledati vrtinca, obraz ga je moral.

In gledal je. Res je. Celo luč je znova prižgal. Hotel je buljiti v gube, gubice, nohte, mozolje, v vse, kar bo izginilo. V splet mišičja, v kolena pod brado, v brado na kolenih. V skuštrane kolobarje las nad obrazom, v brazgotino na njem in debel vrat pod njim. V zgrbljena ramena z dolgimi rokami, v dolge roke na dolgem trupu, v noge, ki so jih kolena presekal na pol. V kolena pod brado, v brado na kolenih...

Vse to je moje, je pomislil in zajokal. Starec, ki se pred smrtjo bori z naraščajočo lavo krivic, ki jih je storil in odpuščenja, ki ga je bil deležen.

Globok glas je napolnil sobo. Presenečenja so se vrstila. Gospod K. se je ob vsaki prijazni besedi vročično stresel.

, ga je žalostno spomnila.

Ubil? je ponovil. Jaz nisem nikogar ubil, zapomni si!

Zamišljeno je iskal cigareto v prazni škatli. V grlu ga je tiščalo, ko je končno priznal poraz: Kako ti je splah ime?

Saj veš.

Dobro. Kako te torej kličem?

Daj. Mama te je hotela vzgojiti v dajalca.

Toda na koncu sem zmeraj dobivala jaz.

Vedno si mi govorila: Daj, mar ne?

In ti?

Jaz nisem nikoli nič govoril.

Vem. Pozabljaš, da sva eno. Zaradi mene.

Zaradi mene nisi govoril. Postaniva prijateljca.

Zakaj?

Skrajno neumno, se je zasmejala. Tvoja vest sem. Do konca se bova prenašala. Čemu bi torej zapravljala čas s sovraštvom?

To ni sovraštvo, ji je odgovarjal v mislih, to je več kot sovraštvo. Zamanj se je trudil, da bi spraval košček topline v svoje oči.

Prihrani jo! se je hihitala. Meni je dobro.

Pa sva res dva, je nemočno zašepetal in se zgrbil.

Res, je zmagoslavno pribila in v grlu ga je skelelo zaradi nenaravno visokega, mehkega glasu. Zdaj pa mi povej. Vse hočem vedeti!

FOTO: TINA HAUSER

preslepljen
z razbito glavo
s polomljenim nosom
je ponosno stopal

in vedel je da sem to jaz

in moj očka mi je rekel
daj zabavaj ga pijanca
saj ti ne bo nič naredil
in od takrat se bojim smrti

PESNIL JE DEJAN VIDMAR

PLES UŠESNEGA MASLA

Želodec je zaradi jointov, Tequile in divje vožnje do diskoteke veselo centrifugiral. Kljub krizi mi je nekako uspelo potegniti iz žepa šop zmečkanih bankovcev, se prebiti do vhoda in plačati vstopnino. Redar me je sumljivo pogledal, celega pretipal potem pa leno pokimal in spustil noter.

Vročina, špičasti zvoki, smeh in pijača. Ekstaza. Vsenaokrog megleni gibi in silhuete ujetе v ritmično otresanje z boki. Za kozarec hladnega piva bi bil pripravljen prodati lastno mater, ker usta so bila suha. Tako suha, da je kar bolelo.

Nekdo, ki ga zaradi zmede v glavi nisem prepoznal, me je začel z močjo medveda trepljati po hrbtu. Z vsakim udarcem sem bil bolj zgrbljen in bliže tlom. Panično sem skrpal skupaj debilen nasmeh, da bi se nadležneža odkrižal. Pomagalo je. Hvala bogu.

Nagonsko me je odplovilo do sekreta. Po krajšem dialogu s puščajočim pisoarjem, sem se, pol lažji, prepustil toku teles in po dolgem prestopanju z noge na nogo, pristal v udobnem sedežu ob plesišču. Prižgal sem si cigareto in začel počasi počasi prihajati k sebi.

Sam bog je mimo poslal prijatelja, ki mi je velikodušno ponudil kozarec ledeno mrzle kokakole. Najraje bi ga kar poljubil. Na čelo, nos, kamorkoli. Ni bilo pivo, a vseeno sem ga objel in mu zavpil v uho:

Tudi sestra je tvoja. -

Kaj? -

Mama in sestra, pa pes in mačka. - sem rekel.

Ne razumem?! - je zajecjal, se v zadregi zarežal in obsedel, čakajoč na razlago. Ko je

ni bilo, je vstal, me potrepil po prešvicanem hrbtu in oddrsal proti plesišču.

Nekaj časa sem gledal za njim, potem pa je moja pozornost pritegnila ena blond tigrica ob šanku. Zagledal sem se vanjo, v njeno cvetoče telo, izzivalne gibe, nasmeh, dolge valovite lase. In postalo mi je vroče, blazno vroče.

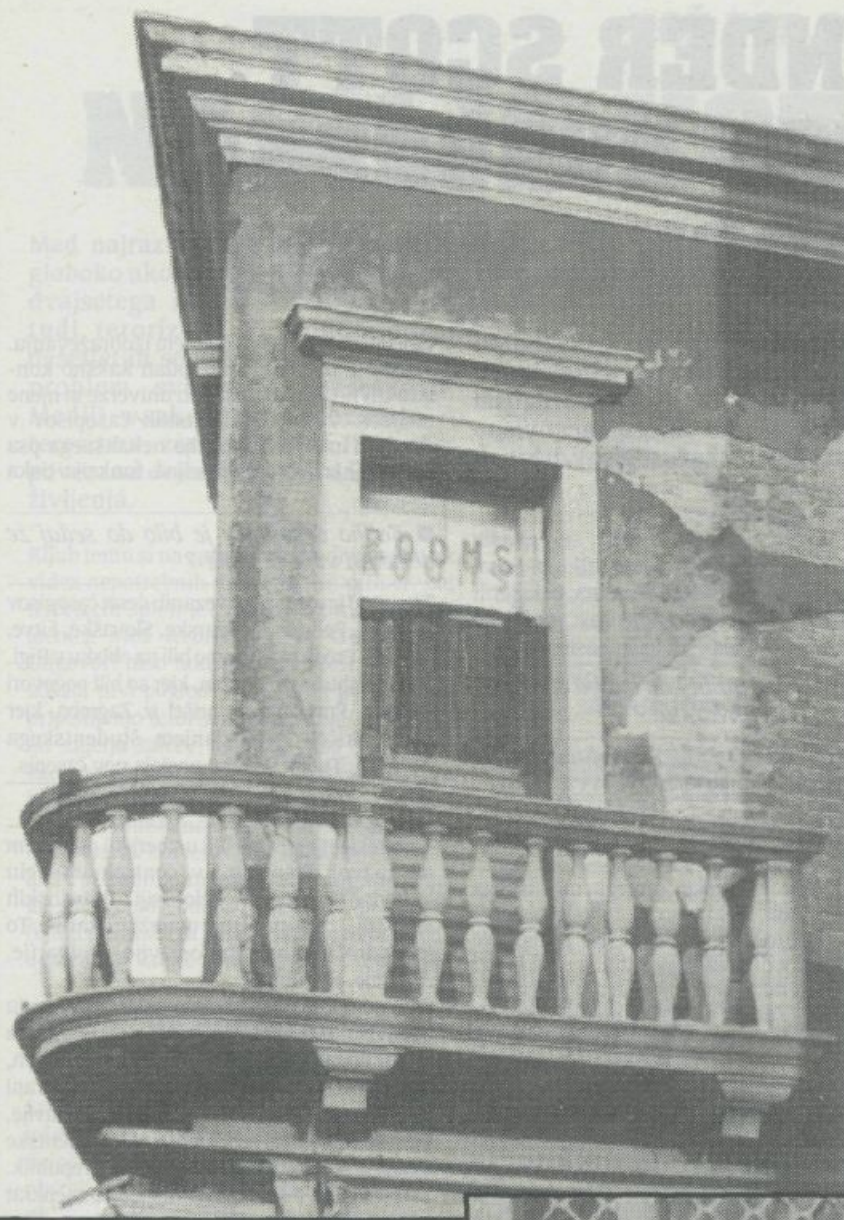
Da bi zbil temperaturo, sem spil globok požirek kokakole. Tako globok, da je kocka ledu zdrsnila v usta in se zapletla med zobe. Spretno sem jo odpletel in zmler v ledeni prah.

Cigareta je dogorela in lasje so me začeli dušiti. Medtem, ko sem si jih spenjal v rep, je izginila. Krvave oči so se zamanj napejale. Izginila je kakor Pepelka. Se vdrla v zemljo kakor krtica.

Pizdarija. Roke v bok. Začudenje. Razočaranje. Trenutek negotovosti. Kaj pa zdaj? Potem pa smeh. Tak, histeričen, glasen. In šprint na WC, kjer so bila tla nastlana in poscana, v enem kotu na sveže pobruhano, vrsta potencialnih scalcev pa se je začela že pri zamašenem umivalniku, kjer sta si dva frajerja popravljala vsak svojo bedno frizuro, tretji pa ravno zapiral šlic. Izpod nosa mu je poganjalo nekaj prepotentnih kocin, ki bi jih kar popljuval. Do nezavesti. Če bi imel dovolj slin in volje in korajže.

Zbežal sem iz smrdljivega prostora in si s pomočjo komolcev utrl pot do izhoda. Svež, hladen zrak me je tako zmedel, da se mi je zavrtelo. In se mi je vrtelo še vso pot do doma, kjer me je spoznanje, da sem izgubil ključke tako razveselilo, da sem do krvi pretepel nič kriva vrata od dvigala.

NACE NOVAK

odločil sem se da me ne bo več strah
in potem je malo manjkalo da se ne bi ubil
ampak občutek je fantastičen
ko šest parov rok hlasta po tebi
ko vsi kričijo največ jih pa samo nemo zija
in potem narediš
še toliko rajše
kaj te pa briga važno je da si glavni
jebeni glavni

želel bi objeti dolgčas
odcveteti tebi v naročju
dnevi se vrstijo
vse redkejši so
za to so ustvarjeni
a noči se gostijo z rušenjem
v sanjah zgrajenega doma

odjebite kričim po mestnih ulicah
ura je pa pol petih zjutraj
in vseeno mi je
in veselo mi je

krvavelo je prepovedano polje
in krvavele so tvoje oči
namesto prepovedanih ptic
tvoje oči so pele
ščemečo pesem o izdaji

poljubi so deževali
tvoja usta krvavela
krvavel je poet
krvavel prepovedan cvet
tvoja usta so šepetala laži

potrebujem te
skoraj vedno
a nikoli več
kot samo danes

pobruhal sem ti dnevno sobo
iztrgal sem ti srce
ponoči
a bil je dan

si res to rekla
da me ljubiš

nočem

kam bežiš
pred kom
vseeno ostani
ne poslušaj jih
nocoj ne

ne moreva venomer bežati pred
mojim jazom
so krivi oni
ni ga skrivališča

in potem jutro je
in najraje bi
kričal

Čas je, da poiščeš svoje stare pesmi in zgodbe, jih pomešaš med še sveže, vse skupaj butneš v kuverto in pošlješ na naslov: TRIBUNA, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana. Odloči se. Zdaj. Ne čakaj pomladí, ne čakaj na maj!

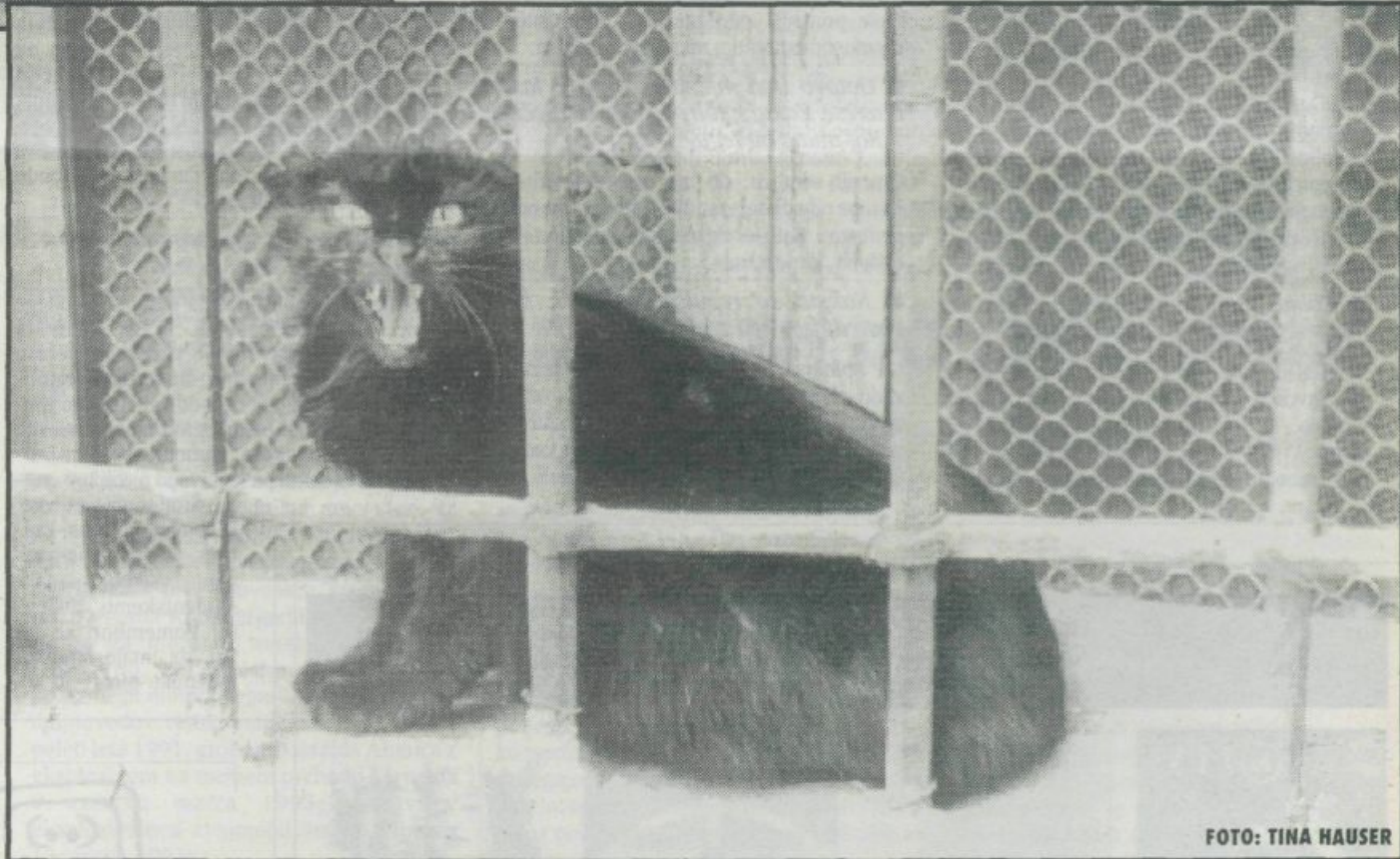

FOTO: TINA HAUSER

ALEXANDER SCOTT, DIREKTOR EVROPSKE NOVINARSKA MREŽE

■ V Ljubljano si prišel kot direktor evropske novinarske mreže. Za kakšno organizacijo gre in s čim se ukvarja?

Smo mreža, ki podpira razvoj neodvisnih študentskih časopisov. Naš poglavitni namen je omogočiti odprto obliko diskusije in informiranja po univerzah. Usmerjeni smo predvsem na področje Vzhodne Evrope, kjer so razmere take, da je naša pomoč dobrodošla.

■ Kdaj je bila mreža ustanovljena in kje ima svoj sedež?

Ustanovili smo se novembra 1991 v Pragi.

■ Od kod ideja za tako organizacijo?

Že kot najstnik sem si želel bolje razumeti in spoznati politiko, gospodarstvo in kulturo vzhodnoevropskih držav. Veliko sem bral o tem. Še posebej so me zanimali odnosi med ZDA in takratno Sovjetsko Zvezo. Med revolucionarnim valom, ki je leta 1991 zajel to področje, sem delal v Washingtonu in prišel do spoznanja, da je treba ljudem, željnim sprememb, pomagati. S prijateljem sva skovala idejo o evropski novinarski mreži in tako se je začelo.

■ Kje dobivate denar za delo in podporo?

Naše delovanje finančno podpirajo tri organizacije. INTERNATIONAL MEDIA FUND, fondacija, ki nudi pomoč medijem v nerazvitih državah. FREEDOM HOUSE, ki se podobno kot Amnesty International zavzema za temeljne človeške pravice in svobodo tiska, posebej pa je specializirana za svobodo tiska in FREEDOM FORM, ki prav tako podpira razvoj svobodnega tiska širom po svetu.

■ Koliko ljudi je zaposlenih v okviru mreže in kakšno je njihovo delo?

V Pragi imamo štiri redno zaposlene, pa še sodelavca v New Yorku. Ker je organizacija majhna, si delo delimo in vsak počne več stvari. V glavnem pa poteka tako, da imamo eno osebo v pisarni, ki opravlja vsa pisarniška

delo. Dva pa potujeta, obiskujeta uredništva, organizirata delavnice, delita nasvete in posredujejo izkušnje in ideje, kako razviti in ojačati delovanje časopisa. Četrta pa je malo v pisarni, malo na terenu. Odvisno od potrebe.

■ Je pomoč, ki jo nudite, omejena samo na finančno pomoč, ali pomagata tudi drugače?

Pomagamo na tri načine. S finančno podporo pri tiskanju časopisov, z nabavo računalniške opreme in s posredovanjem znanja in izkušenj. Nekaterim časopisom primanjkuje denarja, drugi so brez opreme. Najdejo se tudi taki, ki imajo oboje, a nimajo idej... Pomagamo tam, kjer pomoč najbolj koristi.

■ Za kolikšne zneske gre pri denarni podpori?

Odvisno od konkretne situacije. Od okolja, v katerem časopisi delujejo, od standarda. Glede na to in glede na stroške tiskanja se odločimo. Nikoli pa ne prispevamo velikega deleža. V našem interesu je, da se časopis čimprej postavi na svoje noge, da postane neodvisen tudi od naše pomoči, zato ta delež zmanjšujemo premosorazmerno z razvojem časopisa.

■ Gotovo ima mreža tudi svoje lastne interese. Zakaj sploh počnete, kar počnete? Kaj imate od tega?

Omenil sem že, da me problem Vzhodne Evrope od nekdaj zanima. Zato sem se odločil pomagati. Zato je bila ustanovljena EJNI in zato delamo, kar delamo.

■ Kakšni so rezultati pomoči, ki jo posredujete? Si z njimi zadovoljen?

Na splošno sem z dosedanjimi rezultati zadovoljen. Mislim, da imamo zelo ambiciozno zastavljen program, kar pomeni, da skušamo narediti veliko stvari, pomagati čim večjemu številu študentskih časopisov. Zaradi krize

prenavljanja, v kateri so se znašle vzhodnoevropske države je to težko, a nekaj uspehov smo že poželi. Vsebinsko nekaterih časopisov se je močno izboljšala, drugi so postali finančno uspešni in samostojni...

■ Kdo daje denar in kdo izdaja časopise, s katerimi se ukvarjate?

Veliko časopisov dobiva denar od univerz, vsi pa ne. Mi podpiramo tako prve kot tudi druge.

■ Kaj pa ciljna publika, so to samo študenti, ali gre za širšo javnost?

Odvisno od razvitosti samega medijskega prostora. Tam, kjer imajo študentski časopisi dobro razvito distribucijo in jih je mogoče kupiti tudi v državnih kioskih, je med bralci tudi veliko takih, ki ne spadajo v kategorijo študentov. Zaradi novih, naprednih idej jih čitajo tudi profesorji. V glavnem pa so bralci študenti. Ob tem bi omenil še to, da v večini primerov ne gre za široko usmerjene študentske časopise, ampak so le ti bolj ozko vezani na posamezne fakultete. Bolje bi bilo govoriti o biltenih kot o pravih časopisih. To pa vodi k temu, da bere študent medicine časopis, ki izhaja na medicinski fakulteti, študent elektrotehnike tistega, ki izhaja na elektro fakulteti... Problem je v tem, da so Univerze v Vzhodni Evropi decentralizirane. Fakultete so raztresene daleč druga od druge, kar onemogoča komunikacijo. Eden naših ciljev je razvijanje takih časopisov, ki bodo študente združevali.

■ Kako pa je s tovrstnimi časopisi v Združenih državah?

V Ameriki je običajno, da ima vsak college svoj študentski časopis, ki ga financira študentska vlada. Ker je večina univerz v ZDA koncentriranih in so študentske organizacije dobro razvite in med seboj tesno prepletene, časopisi niso vezani na posamezne fakultete, ampak so namenjeni vsem študentom. Vsebinsko pa je povsod približno enaka. Študentske zadeve, problemi, politika, kultura, šport, izobraževanje, vse kar spada k študentskemu življenju. Pomembno se mi zdi, da imajo študenti možnost pisati in da

tudi dejansko pišejo o svojem izobraževanju. Včasih je namreč treba podati kakšno konstruktivno kritiko na račun univerze in njene politike. Večina študentskih časopisov v Ameriki ima torej funkcijo nekakšnega psa čuvaja, kar je tudi temeljna funkcija tiska nasploh.

■ Koliko časopisov je bilo do sedaj že deležnih vaše pomoči?

Trenutno je v mrežo povezanih deset časopisov iz Češke, Poljske, Madžarske, Slovaške, Litve, Rusije... Pred kratkim smo bili na obisku v Rigi, St. Petersburgu in Skopju, kjer so bili pogovori uspešni. Pravkar sem prišel iz Zagreba, kjer bomo pričeli z izdajanjem študentskega časopisa. Tudi v Osijeku nastaja nov časopis.

■ In kakšni so načrti za prihodnost?

V preteklem letu smo bili usmerjeni predvsem na razvoj časopisov v centralnem delu Vzhodne Evrope. V Belorusiji, Pribaltičkih državah... zdaj pa bi radi omrežili južni del. To je področje bivše Jugoslavije, Bolgarije, Albanije, Romunije.

Sanjam o tem, da bi pomagali pri nastajanju neodvisnih študentskih časopisov v Beogradu in Sarajevu. Upam, da nam bo v roku dveh, treh let to tudi uspelo. Zelo smo zainteresirani za prodor mreže na področje bivše Jugoslavije, kjer bi radi med seboj povezali študentske časopise vseh glavnih mest bivših republik. Žal pa je glede na obstoječe razmere to zaenkrat še nemogoče.

Proti koncu leta 1994 pa načrtujemo konferenco, na kateri naj bi sodelovali uredniki vseh omreženih študentskih časopisov in katere glavni namen bi bila izmenjava idej in izkušenj, ter okrepitev medsebojnega sodelovanja.

■ Kakšni so pogoji za priključitev k mreži?

Podpiramo dobro, odkrito novinarstvo, ki spoštuje novinarsko etiko. Eden od pogojev je, držati se tega načela. Vsak študentski časopis, ki bi rad pristopil k mreži, pa se mora strinjati še s tem, da bo postal aktiven član mreže, kar pomeni komuniciranje z ostalimi časopisi, izmenjavo idej, izkušenj in izdelkov. To je vse, kar zahtevamo.

■ Koliko veš o Tribuni in njenem delovanju?

Ne ravno veliko. V rokah sem imel eno številko in na podlagi prvega vtisa lahko rečem, da ustreza filozofiji evropske novinarske mreže. Fino bi bilo, če bi pristopila k mreži.

NACE NOVAK

Revija za kulturo **MZIN**

Številka 18 19. julij/avgust   Številka 20, posebna izdaja, september   Številka 21 22, oktober/november   Številka 23 25, december/januar, pred izdrom

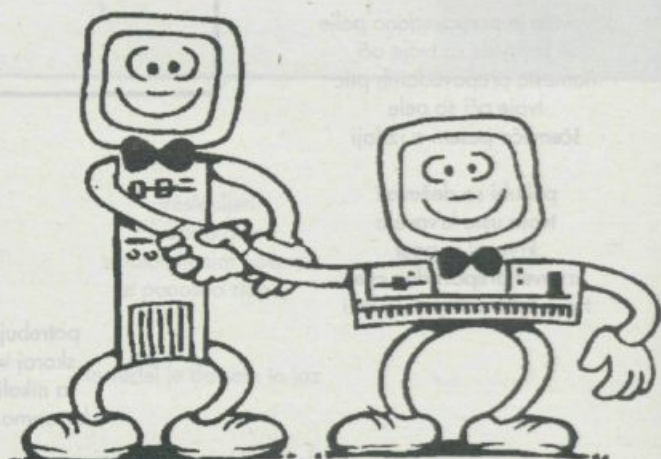
Kultura iz prve roke!

*Naročila na M'zin med drugim pomeni: da imate pri plačilu 20% popusta, da boste med prvimi, ki bodo brali novo številko revije, da ostajate v stiku s stvarmi, ki so tega vredne

M'zin mi redno pošiljajte vključno od številke ...

Ime: _____ Priimek: _____ Podjetje: _____
 Ulica: _____ Kraj: _____ Telefon: _____
 Način plačila: s položnico   z računom

Naročilnico pošljite na naslov: M'ZIN, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, tel: 061 1324 089

GAMBIT
Zaupanja vredni

NOŽ POD GRLOM DEMOKRACIJE

NASILJE KOT KOMUNIKACIJA

Med najrazličnejše - izme, ki so se globoko ukoreninili v drugo polovico dvajsetega stoletja, sodi zagotovo tudi terorizem. V zadnjih nekaj desetletjih se je ta fenomen razvil v problem svetovnih razsežnosti. Mediji vsakodnevno poročajo o terorizmu, zato so pojem in z njim povezana dejanja postali del našega življenja.

Kljub temu si na začetku zastavimo nekaj na videz nepotrebnih vprašanj. Na primer, kaj terorizem sploh je? Kdo so teroristi? Kje je ločnica med terorizmom in kriminalom? Odgovori niso tako preprosti kot se morda zdi na prvi pogled. Metode, ki jih običajno pripisujemo terorizmu, na primer ugrabitve ali zajetja talcev, namreč niso značilnost zgolj terorizma. Ali bi bančne roparje, ki jim je spodletelo in so se poskušali rešiti s tem, da so uslužbenca vzeli za talce, lahko obravnavali kot teroriste? In na drugi strani, ali bi pripadnikom teroristične organizacije, ki so oropali banko, da bi si priskrbeli finančna sredstva za opravljanje teroristične dejavnosti, lahko sodili zgolj kot roparjem?

DEFINICIJA TERORIZMA?

Stroka zaenkrat še ne ponuja natančnih odgovorov na zastavljena vprašanja. Splošne definicije pojma terorizem ne obstoji saj se manifestira v neštetih oblikah, ki se jim kot posledica nenehnega tehnološkega in družbenega razvoja pridružujejo vedno nove. Različnih definicij terorizma je zato verjetno toliko, kolikor je avtorjev oziroma institucij, ki se s tem fenomenom ukvarjajo. Ker se je iskanje definicije izkazalo za kontraproduktivno, so se strokovnjaki odločili za drugačno pot in poskušajo opredeliti tiste posebne značilnosti terorizma, na podlagi katerih bi lahko teroristična dejanja jasno razločevali od dejanj, ki jih običajno imenujemo zgolj kriminalna. Prva takšna značilnost je politična motiviranost terorizma, s katero se strinjajo vsi strokovnjaki.

ŽRTVE TERORIZMA

Mnogi strokovnjaki v terorizmu vidijo dejanje komunikacije. Teroristična dejanja sama po sebi namreč ne morejo proizvesti družbenih sprememb, zato jih lahko smatramo za simbolična dejanja, ki (svetovni) javnosti prenašajo sporočila o vzrokih in ciljih delovanja določene organizacije. Terorizem pa je tudi nasilje, ki vsebuje grožnjo za nadaljnjo uporabo nasilja in ker je žrtev terorističnega napada običajno arbitrarno določen pripadnik neke družbene skupine, ima potemtakem prvotno nasilje zgolj simboličen značaj, arbitrarnost določanja cilja pa ima namen ustvariti atmosfero strahu v ciljni skupini. Tako se oblikuje veriga teroristi - neposredna žrtev (ki je, ironično, samo sekundarni cilj) - primarni cilj, ki pa ne bi mogla uspešno delovati brez posredovanja množičnih medijev, ki se pojavljajo v vlogi katalizatorja učinkov terorizma, torej strahu in negotovosti. Psihološki učinki terorističnih dejanj zato daleč presegajo njihove fizične učinke, ki so ponavadi omejeni na relativno majhno število človeških žrtev oziroma materialno škodo.

Odsotnost definicije terorizma in njegovo široko interpretativnost so, vsaj tako izgleda, najbolj izkoristili politiki, ki terorizem neredko uporabljajo kot podaljšano roko politike oziroma kot nadomestek vojne. To se je pokazalo tudi ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, ko je teroristično nasilje postalo globalni problem. V tem obdobju, natančneje proti koncu leta 1972,

je Generalna skupščina OZN na pobudo generalnega sekretarja na dnevni red zasedanja uvrstila vprašanje terorizma in ustanovila ad hoc komite za mednarodni terorizem pri tej organizaciji. Temu je očitno botrovala akcija palestinskih teroristov, ki so pokončili izraelske športnike na olimpiadi v Münchnu. Žal prizadevanja mednarodne skupnosti vse do danes niso uspela zavezati, kaj šele izkoreniniti tega zla. Vzroke za takšen razvoj dogodkov moramo iskati predvsem v diametralno nasprotnih stališčih držav članic svetovne organizacije o tem, kaj je terorizem. Gre seveda za politični oziroma ideološki problem, ki ga lahko najlepše ponazorimo z znamenito izjavo "one man's terrorist is another man's freedom fighter".

MEDNARODNA NEMOČ

Prizadete države zato v boju proti (mednarodnemu) terorizmu, še vedno ostajajo brez učinkovite mednarodne pravne podpore, razen na določenih področjih (na primer v zračnem prometu, na katerega se nanašajo kar tri mednarodne konvencije: Tokijska iz leta 1963, Haška iz leta 1970 in Montrealska iz leta 1971). Zato boj proti terorizmu ostaja na ravni bilateralnih ali multilateralnih dogovorov oziroma regionalnih sporazumov, kakršna sta na primer ameriška in evropska konvencija proti terorizmu iz leta 1971 oziroma 1977.

Atentat na natarjarja

(ok) MARIBOR, 18. - Ali je bilo samo teroristično dejanje, ali pa atentat na natarjarja - to vprašanje še ni razjasnjeno v zvezi s podtaknjeno bomo v Mariboru. Predvčerajšnjim je namreč zaradi še ne povsem pojasnenih vzrokov eksplodirala Alfa romeo.

Faksimile: Dnevnik

Zaskrbljenost OZN in različne mednarodne konvencije kažejo na to, da si je fenomen terorizma v velikem delu sveta pridobil status vsakdanjega problema, v naši državi pa ga obravnavamo kot marginalni pojav. Razlog za to je seveda dejstvo, da Slovenija do sedaj ni bila velikokrat soočena s problemom terorizma na svojem ozemlju, kar velja tako za obdobje pred osamosvojitvijo kot za obdobje slovenske samostojnosti. V slednjem smo sicer že doživeli nekaj manjših incidentov s političnim ozadjem, vendar so se na srečo vsi končali brez človeških žrtev, razen umora Ivana Krambergerja 7. julija 1992, ki pa ga moramo uvrstiti v posebno kategorijo, saj preiskava ni pokazala političnega motiva dejanja (razstreljevanje daljnovidov visoke napetosti spomladi in poleti leta 1991; grožnje Bajazida Ahmića z eksplozivom na mejnem prehodu Fernetiči v začetku marca 1993; nastavitve eksploziva pod avtomobil Zmaga Jelinčiča 13. aprila 1993).

SLOVENIJA SE NAPREJ BREZ TERORIZMA?

Terorizem v Sloveniji torej še ni postal problem, zato se za problematiko terorizma v povprečju ne zanimamo, posledica tega pa je neustrezno poznavanje te problematike. Vse, kar lahko v slovenskih medijih preberemo, slišimo ali vidimo, je skorajda v vseh primerih povzeto iz tujih medijev. Izjema so le občasna poročila dopisnikov iz tujine, toda tudi večina teh prispevkov temelji na uradnih informacijah državnih oblasti. Slovenec ima potemtakem zelo malo možnosti, da bi samo s pomočjo medijev izvedel kaj in zakaj se dogaja v svetu terorizma. Poznavanje teroristične problematike je pri nekaterih slovenskih novinarjih naravnost katastrofalno, kar bi bilo morda celo zabavno (glej faksimile), če ne bi raziskave pokazale, da je vpliv medijev na odnos javnosti do terorizma obratno

sorazmeren s prisotnostjo terorizma v danem okolju. V Sloveniji pa je terorizem, kot smo videli, prisoten zgolj simbolično. Toda, koliko časa še?

Dokler bodo pri nas in v svetu obstajali posamezniki, skupine in različne manjšine, ki jim je resnično ali zgolj po njihovem

MOHR, Frankfurter Allgemeine Zeitung

mnenju onemogočeno javno izražanje političnih pogledov in spoštovanje (političnih) pravic, dokler bo mogoče orožje kupovati na črnem trgu oziroma ga relativno poceni izdelovati kar doma (iz sestavin, ki jih lahko kupimo v prosti prodaji, lahko z malo znanja kemije izdelamo vrsto različnih razstreliv) in dokler bodo obstajali krvavi senzacija željni mediji, toliko časa moramo računati s prisotnostjo terorizma.

LJUBEZEN DO SPOZNANJA

S tarogrški filozofi so postavili racionalno spoznanje za najvišji človekov smoter. Trditev, ki je na prvi pogled samoumevna, toda ko poleg zdravega razuma vključimo še kritičnega, spoznamo, da je razmišljanje v tej smeri lahko precej zavedljivo. Mnogo lažje bi lahko presodil to vprašanje, ko bi moj mali bolni um že vedel, kaj je najvišji človekov smoter. Romantiki učijo o vsemogočni ljubezni. Toda s kom? Z lepo Lotte ali s kruljavo Indijanko petdesetih let? Moj profesor fizike pravi, da bomo veliko vedeli, ko spoznamo vse skrivnosti atoma. Farji prisegajo na spoznanje Boga. Vsi govore o velični spoznanja in njegovem iskanju, nihče pa ne pove v čem je Bog večji od ljubezni; in kaj daje vijaku višji smoter kot Bogu.

Spoznanje ni v stvari ampak v človeku. Cilj ni spoznanje samo ampak spoznavanje. Problem tudi ni v spoznavanju, temveč v želji po spoznavanju, ki se je morala pojaviti v človeku takoj po izgubi njegove živalske nedolžnosti. Ta želja je povzročila nastanek civilizacije in njenih modrecev (norcev). Namen ni v stvaritvi, namen je v ustvarjanju. Ali z besedami Franza Kafke: "Mi tega nočemo izvedeti." K želji po spoznanju pa nas še dodatno usmerja naše mišljenje, kajti logos katerega je razvil zahodni svet in dobršen del vzhodnega v tem materialističnem kolosusu prihrani dobršen del samomorov. Zakaj? Povsem se strinjam z besedami Tineta Hribarja, ki pravi, da nam potem ko najdemo drevo spoznanja preostane samo to, da se nanj obesimo. Kako lahko človek preživi izgubo svoje ocenjevalne, klasifikacijske tabele, če ne pozna drugačnega mišljenja kot strogo konvencionalnega, sistema za opis, razrešitev paradoksa Tarskega uporabi

S TRIBUNO V SVET TERORIZMA

V naslednjih številkah bomo pozornost namenili aktualnemu nacionalistično-separativnemu terorizmu v Evropi in drugod

po svetu. Arhitekti združene Evrope obravnavajo zahteve Ircev, Baskov, Kurdov in Palestincev kot nekakšen anahronizem, ki pa dokazuje, da je ideja nacionalne države v Evropi in v svetu še vedno močno prisotna. Slovenski mediji objavljajo zgolj utrinke iz življenjskih zgodb teh narodov in njihovih terorističnih organizacij, zato bomo poskusili osvetliti posamezne probleme ter nastanek in razvoj združb, ki v imenu pravic svojega naroda sejejo smrt.

MARKO BUKOVŠEK

neskončno množico metaopisovalcev. In ravno ta teža "spoznanja" nas varuje pred izgubo eksistenčne zmožnosti, pred izgubo želja. Tu bi mi lahko očitali primer Heglovih modrecev, toda ti imajo, če sploh obstajajo, drugačen koncept o sebi in svoji okolici. Življenje brez teh iluzij o veliki vrednosti spoznanja, Boga, novega avta... je za ljudi s klasičnim modelom mišljenja nemogoče. Človek ne ljubi ničesar bolj kot svoje iluzije (Freud). Te iluzije pa mu z veseljem servira družba v zameno za njegov priklon.

Mnogo boljši logos sta razvili vzhodni miselni sferi nyaya in vedanta, katerih oče princ Gotama je njune temelje izpeljal iz spoznanja kaosa (nirvana). Le to spoznanje prinaša katarzo. V našem svetu se mu je na ravni sistema nyaya še najbolj približal Lacan s svojo shemo L. Vedanta pa svoja dognanja najlepše kaže v zen budizmu s haiku poezijo. V njej ni nobene zagrenjenosti, poveljevanja in sploh kakršnokoli človeško vrednotenje. Primer:

star ribnik
žaba skoči
čof

V podobni smeri so na zahodu razmišljali predvsem občudovalci gospodične Lou von Salome. Friederich Nietzsche s kritiko vrednotenja, Franz Kafka z vrednostjo sanjskega in Sigmund Freud z razvitjem teorije o vrednosti nezavednega. Če se vrnemo k starim Grkom, nam poleg njihovih bolnih poveljevalnih idej, ostanejo še njihovi opisi. Nikar se ne čudimo, zakaj je Sokrat vse veliko videl v idejah - bil je reven in grd.

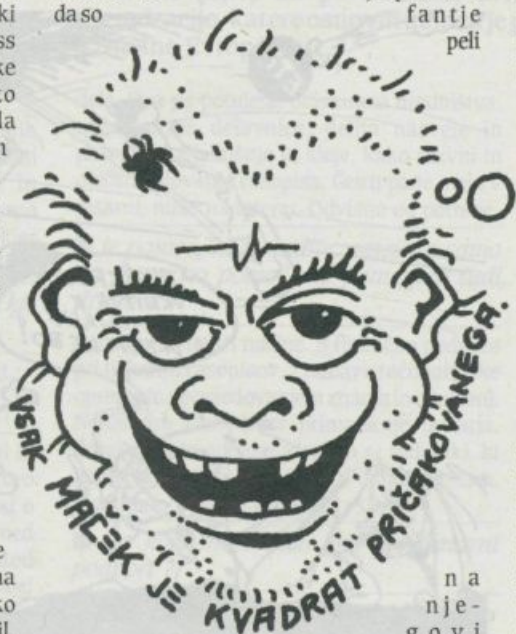
Ne mislim, da je spoznanje najvišji smoter človeka. Je le kost za glodanje tistih, katerim iskanje resnice prinaša korist.

JANEZ PREŠA

LOJZE IMA DOBRE ŽURE

V ponedeljek, 20. decembra smo bili naključni in malo manj naključni Tribunaši na sprejemu pri zunanjem ministru gospodu Peterletu (v nadaljevanje Lojze). Manica je imela bojda celo vabilo, ker pa je ob pol šestih še ni bilo, smo Gorazd, Tina in est sklenili, da gremo brez vabila v neko vilo pod Rožnikom. Gorazd je bil tako neotesan, da je vratarju (golmanu) dal en izvod Tribune namesto vabila, pri tem pa še zajebal mene, ki sem se končno znašel v položaju, ki bi mi omogočil mahati z mojo novo press kartico. Takoj za vrati so nas pričakale široke stopnice, pogrnjene s povsem preozko preprogo. Hostesa nam je razkazala garderobo, tako da sem nejevoljen zabundal, če morajo res vsi vedeti, da sem oborožen. Med vrati svojih soban nas je pričakal sam minister, kateremu sem takoj vročil novo Tribuno, nato pa še segel v roko, "da je precej kri iza nohtov špricnila (mar ga bom s pogačo pital, če sva si v laseh, kar ga bolj ujezi, to mu zabelim)". Gorazd mi je pozneje dejal, da sem svoj "bohdej" izustil malo preglasno in se je dvorna gospoda hihitljaje muzala. Bri-ga me. Sem šel tako ali tako prek samega sebe, ker se do nedavnega s politiki zaradi osebne higiene načelno nisem rokoval. Ko sem o tem dan prej tožil prijateljem, so mi svetovali, naj si dam obe roki v gips, si jih odsekam ali uklenem na hrbtu. Kar je je. Pa saj Lojze ni napačen, ko bi le videli, kakšno pojedino nam je pripravil, še zame, ki ne jem živalskih trupel, je bilo dovolj izbire. Pa natakarji so bili s hudičem, sem dobil že malo paranoje, ko sta me okrog zelo dolge mize vseskozi zasledovala dva gospoda vsak s steklenico belega in črnega. Preskakujem, oprostite. Torej, ko smo se novinarji (žur je bil namenjen novinarjem) nabrali v prvi sobani, je Lojze začel s krajšim govorom (kdo bi ga sploh poslušal, če bi nam kar takoj postregli s pijačo in jedačo), ki je bil

na srečo res znosne dolžine. Govoril je o tem, da gre njegovemu ministrstvu delo res dobro od rok, na koncu pa je novinarje omenjal v zvezi z resnico - tega nisem najbolje razumel in sem zvrnil še en viski. Takoj zatem je začel peti nek oktet in to res dobro. Tisto Triglav moj dom so šopali, na koncu pa še eno v čisto pravi gorenjsčini, kar se je Ljubljancanom posebej pod nos pokadilo. Gorazd se je pohvalil, da so fantje peli

na nje-govi ki (pa kaj jaz morem, če so veseljaki uživali v človekovi nesreči). Tina ni rekla nič, ker živi na Metelkovi in jo je blišč najbrž povsem zaslepil. Končno so krdele sestradanih novinarjev spustili v naslednjo še večjo sobano, kjer so se mize šibile pod težo vseh mogočih dobrot. Lojze je demonstrativno začel jesti, pa ni imel teka, saj veste - gospoda je kolikor hoče in kadar

hoče (zgolj dobrih jedi). Takoj mi je bilo jasno, da je le hotel opogumiti naše skrčene želodce, katerim tudi ni bilo treba dvakrat reči. Ko smo si do konca privezali dušo, smo začeli lokati vino kot za stavo, z vinom pride dobra volja, pa sem vzel banano in ministra prosil, naj se nanjo podpiše, da jo pokažem prijateljem. Minister pa ne bi bil minister, če ne bi bil previden in je dejal, da je banana z njegovim podpisom podvržena različnim interpretacijam. Sem dejal, da je noben birokrat ne bo imel za dokument, in dobil podpis. Šele pozneje sem se spomnil Grosa in njegovih banan. Pa sem takoj stopil nazaj do Lojzeta in mu predlagal, naj se mi podpiše na kiwi, pomarančo ali kar na grozdje. Sva v obojestransko zadovoljstvo ugotovila, da je banana res najpripravnejša za podpisovanje. Vse bi se srečno končalo, če ne bi Gorazd začel težiti, da hoče nazaj Istro. Pri tem pa mu minister ni mogel kaj prida pomagati in je kislega obraza jel jemati slovo. Tili in Manica sta vseskozi stali zraven in se delali zelo resne in zainteresirane, sam sem pa raje stopil za Gorazda in mu s prsti naredil rožičke nad glavo, da vsaj malo razvedrim Lojzeta, ki se je znašel v položaju, ko ni mogel nekomu izpolniti želje. Vse se je srečno končalo in že rahlo opit sem hotel hostesi Darji prodati banano s Peterletovim podpisom. Se je zasmejala, do kupčije pa ji ni bilo. Vprašala me je, za kateri časopis delam. Sem se zlagal, da čistim šipe in se občasno zmuznem na kakšen protokolaren žur, ker se tako dobro je in pije. Pa ni nasedla, ker je študirala psihologijo. Je bila pa sila prijazna in nasmejana. Ker je Gorazd potem kot kakšen majhen otrok začel siliti domov, smo se poslovili (še sreča - ostale so vrgli ven). Banane nismo fotografirali, ker sem jo kmalu zatem pojedel. Mi pa verjamete na besedo, kajne?

M.C. ASHTRAY

MALI OGLASI

ENOSOBNO lastniško stanovanje, center Ljubljane, 31 m² + loggia, 1975, KTV, dvigalo, CK, bližina medicinske fakultete, komfortno, zamenjam za stanovanje na Obali - Izola, Koper, Ankaran. Starši - priložnost!
Ponudbe na: Mladen Švarc, p.p.7, 61104 Ljubljana ali na telefon 061/313-908.

ZA SIMBOLIČNO ceno prodamo briarda, starega dve leti. Tel.: 061/214-566.

PRODAMO belgisko ovčarko staro leto in pol, lahko pa se odločite tudi za mladičke Berger de Brie, vrhunskega italijanskega porekla. Tel.: 061/481-903.

Bleplačni mali oglasi

Ime in priimek:

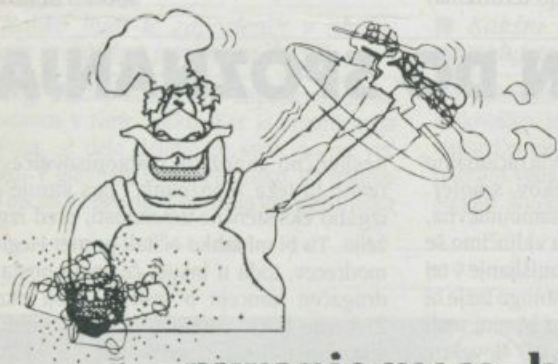
Naslov:

Telefon:

Tekst:

Mali oglas pošljite na Tribuno, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana ali pa ga sporočite po telefonu 319 496 med 10. in 14. uro

TRIBUNA

JATA

JATA-MESO Zalog
Hladilniška pot 37
Polje pri Ljubljani

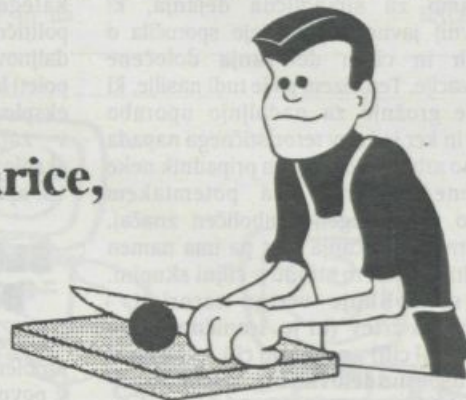
ZA TISTE, ki si danes SAMI pripravljate kosilo,
VAM nudimo sveže in zmrznjeno piščančje in
puranje meso, ki je pakirano in pripravljeno na VEČ NAČINOV.

Veščina priprave NAREZKOV je danes cenjena,
zato VAM nudimo:
obarjene klobase, poltrajne klobase, šunke in šunkarice,
trajne klobase, prekajeno meso in pražene izdelke.

Za tiste, ki si DELATE leto dni zaloge:
JATINE KONZERVE.

Za tiste pa, ki znate SAMO JESTI, pripravljamo:
pristrižene puranje peruti,
mesne solate,
in za najbolj lačne ... tudi SENDVIČE.

VALVASOR JE ODKRIVAL SLOVENIJO - TRIBUNA VAM ODKRIVA JATO.

SESTAVIL: TOMAŽ KONCIJA	GLASB. IZRAZ ZA ZMerno	NEKDANJI FINANČNI PRAZNIK	NEUGODNO POČUTJE OB NASTOPU	REAKTIVNO LETALO	MORJE SV OD KRIMA	ŠTUDENSKA ORGANIZACIJA	SNOV, MATERIJA	ENAKA IN RAZLIČEN VOKAL	NARAVNI LOGARITEM	ANTON JANEŽIČ	PREDMET, KI SE JE UVIL NAZAJ	ZOO Ameba	ŠTUDENSKI MINISTER ZA FINANCE	NEKDANJI SO- DELAVEC TRIBU- NE, ZDAJ ČLAN VLADE
MANDATAR ŠTUDENSKA VLADE												PIJAČA STARIH SLOVANOV		
OBRED PRI JUDIH IN MUSLIMANIH												TERITORIALNA OBRAMBA 2. STOPNJA KONTRE		
MIZARSKO ORODJE						ZLATO VRSTA ŠOPKA			ZOO Ameba	MODEL ZA BLAGO				
GAŠKO OSVOBODILNO GIBANJE				IZVIR, IZVOR				ZOO Ameba	ORANJE	NEMŠKI DRAM. JAKOB, 18. STOL. TUJE LJUB. Ž. IME, BARBARA				
ŽELEZOV OKSID				NORDIJSKI IZRAZ ZA SMUČI STRONCIJ				PAS PRI KIMONU IN TAKO NAPREJ				ČLENEK "SAMO"		
ASTAT			RAČUNALNIŠKO PREBRAN									ANDREJ POZNIČ STOK		
TOPE ANDELIČ			OKOREN, SUROV PENICILIN ZDRAVILO						EVRIPIDOVA TRAGEDIJA OREL V NEM. MITOLOGIJ					
MAKEDONSKO KOLO				MUSTAFA ATATURK NEMŠKI FILMSKI REŽISER FRITZ			NAMETAT, POSTLAT PRAV TAKO, ENAKO							
BESNO ZAISAL: DULE	ELITNI ODDELKI NEKDANJE NEM. VOJSKE	NAJVEČJE KOP. ŽIVALI GAŠKA ČKA						ANTON INGOLIČ HVALNICA			DEL VOZA FR. M. IME, PISANO PO NASE			
LOČEVALEC, IZLOČEVALEC										ZVRST, SLOG 20. IN 6. ČKA				
NITKA V SVEČI					EDVARD				ZVER PUŠČAVSKIH PREDELOV					
ZOO Ameba	BELOPOLTI KOŠARKAR PHOENIX SUNSOV					MARTIN ADLER				JEZERO NA FINSKEM				

Nagrade za križanko je prispevala ZOO AMEBA, trenutno najuspešnejša trgovina za ljubitelje domačih živali na slovenskem tržišču.

Izžrebanci bodo prejeli naslednje nagrade:

1. EUKANUBA - 15 kg pasjih briketov
2. Skobčevko v kletki
3. Šampon za pse

SVETOVNI LEPOPOTCI

Pasma Berger de brie (BRIARD) ali francoski ovčar je zelo stara pasma. Nastala je iz Baucerona in Barbeta. V obeh svetovnih vojnah so jih v Franciji zaradi izredno razvitega sluha uporabljali v patroljah. Danes jih francoska policija uporablja v službene namene, vendar vedno manj. Briardi so zelo navezani na svojega gospodarja, vendar ne moremo trditi, da so psi enega človeka, navezani so na vso družino. So izjemno inteligentni in gospodarju vrnejo ljubezen desetkratno. So izjemno učljivi, igrivi, veliki ljubitelji otrok in izredno temperamentni. Ohranjen imajo pradavninski nagon - izreden čut za

obrambo njihovega imetja. Primerni so le za prave ljubitelje psov, saj so izredno občutljivi in zamerljivi. Primerni so za bivanje v stanovanju, ker ne puščajo dlake in nimajo značilnega pasjega vonja. Nega kljub dolgi dlaki ni zahtevna. Zaenkrat ta pasma pri nas še ni razširjena. Imamo pa štiri vrhunske predstavnike:

- GLOOMY WEATHER DELLA VAL DEL FOGLIA,
- IRINA DEL VIZIR NERO,
- HISTORIE DEAU DELLA VAL DEL FOGLIA,
- BEBOP VON BRODSKENSCHIEDTER HOF.

B. H.

Zakaj so najpopularnejši politiki psi?
Ker jim nihče ne zameri da so živali

